

30946 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11 } చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ జూలై నెల 22-వ తేది మంగళవారము } No. 96
సంపుట 100 } శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, ఆషాఢమాస బహుళ షష్ఠి ౬. } సంచిక ౯౬

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

కొన్ని గొప్పవారితో వేలకు వేలు యోగ్యతావ్రతములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిధ

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శవు నొప్పుల బారదోలును, పొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

ఈమందును కుద్ధగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి చేపమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

కపహరి

సీసా 1-కి రు. 1-0-0 వి. పి. నహా రూ 1-6-0
దగ్గు క్యాసకోశములందు బలహీనతవలన ఏర్పడును.
ఇది శక్తివిధములు తైల్యమువలన ఏర్పడిన దగ్గు. శిశుకాలమున
ప్రబలించు దగ్గు. క్యాసకోశముల మాత్రు నాళములందు
ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బసము, తుయగ్గు దగ్గుకు సేవిచలవసిన
మందు దగ్గు విధమును బట్టి యుండును.

గ్రహణిమాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0
రక్తరేచనములు, బంకవిరేచనములు, జిగురురేచనము
లు, అజీర్ణవిరేచనములు, నీటివిరేచనములు, మొదలగునవి ఈ
మాత్రలకు మాడుపూటలు సేవించిన తోడనే నిలిచిపోవును.
చీటిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును. మెంటనే గుణ మిచ్చును.

చుండుకు నూనె

వెల సీసా 1-కి రు 0-6-0 వి. పి. నహా 0-11-0
ఈ నూనెను రాచిన చుండు పొట్టురాలుట, కల,
గోకుడు పుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన
వెల్ తెకలకు హానిగలుగక చక్కగఁ బెరుగఁ గలదు.

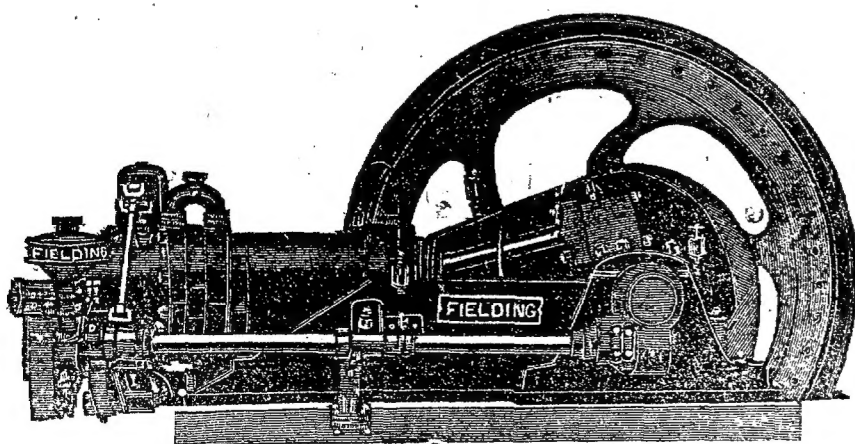
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక. బొంబాయి.

“ఫీల్డింగు” ప్రసిద్ధి కెక్కిన న్యూట్రెపు కోల్డ్ వేపరైజరు
క్విక్ స్టార్టింగు శమిడిశల్ క్రూడు ఆయిలు యింజను

STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

ఈ ఏప్రిల్ తే 1 ది నుంచి ధరలు యింకను తగ్గించబడినవి.

586

సుమారు రెండే నిమిషములలో వేపరైజరు చల్లనిస్థితిలో నుండగనే స్టార్టు కాగల
ఈ యింజనులను కొనుటవల్ల అనేకలాభములను పొందవచ్చును.

ఈ యింజనులకు క్రూడు ఆయిలు ఖర్చు, సాధారణమైన క్రూడు ఆయిలు యింజనులకు
అయ్యే ఖర్చులో సుమారు సగముమాత్రమే అవును. అన్నిసైజులు యెప్పుడున్న స్టాకులో
నుంచబడును. మీకు కావలసిన సైజులకు ఆలస్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు.

Telegrams: MACHINISTS Sole Agnts: D. L. Sastry & Co., Post Box No. 203
12, Thambu Chetty Street, MADRAS.

(953) వెల్లింగుటన్ సినీమా

19.7.24 శనివారమునుండి 25.7.24 శుక్రవారమువరకు
సాంజుల్రము 6-15 ప్రతిదినము 2 ఆటలు రాత్రి 8-10
శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8-15 కూడ గలవి
డబుల్ సిరియల్ అట్రాక్షన్ ది బరిగాన్

ట్రయల్ నాల్గవవారము ఎడ్విపోలో బిడ్డకు
సాహస కార్యములు వాని మింగుడాగు మొదలగు
నవి గలవు. లేకరు పుష్య గూడి చూడవచ్చును.

ఇంపీరియల్ సినీమా తిరువళ్ళిక్కేరి

19.7.24 శనివారమునుండి 25.7.24 శుక్రవారమువరకు
సాంజుల్రము 6-15 ప్రతిదినము 2 ఆటలు రాత్రి 8-10
శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8-15 కూడ గలవి

విపాజి (రాజు సన్మానియగుట)
వైవారము స్టార్ ఫిల్మకంపెనీ
సోనియల్ డ్రామా జయ

ఆయుర్వేద వైద్య సంగ్రహము

అన్ని వ్యాధులకును సులభముగా చికిత్సచేసికొన వలసిన
600 యోగములు గల వైద్యసంగ్రహము. 1-వ 1-4-0 వి. పి. అను
ఆయుర్వేదవల్లెక:— వైద్య, ఆరోగ్య, శాస్త్ర, అను
గుణ, చికిత్స మొ॥ వ్రాయబడు వైద్యపుత్రు. సం॥ రెండవ
రూ. 2 8-0. మూడవ యుచితము
పి. పి. కొండు కో, పెరిడేపి, నెల్లూరు ల్లా.

కౌటెల్లు ని ఆర్థ శాస్త్రము

గ్రంథకర్తలు:—మూడిపూడి వేంకట రంగయ్య, ఎం.ఎ., ఆకుండి. వేంకటశాస్త్రి

చంద్రశక్తి చక్రవర్తికి ప్రధానాంశము చాణక్య శాస్త్రమును గురించి కాటెల్లునిచే రెండవేలంబుల మూడు భాగాలుగా వ్రాయబడిన సంస్కృతగ్రంథమునకు సరియైన తెనుగు పరిపాలనవిధానమునుగురించి మనపూర్వము వ్రాసిన గ్రంథములన్నిటిలో నగ్రగణ్యము. దీనిని పాఠ్యము చేసికొనియే కాపంధకాదులు వారిగ్రంథములనుచిరి. పాశ్చాత్యులు సహిత మింద్రులగ్రంథములేదని పొగడియున్నారు. పూర్వీక కాలముందలి మనదేశములోని రాజ్యము లేలు పాలింపబడుచుండెనో తెలిసికొనగోరవారికిని చారిత్రపరిశోధకులందఱికి నిది యముల్యమైనది. గ్రంథమును వ్రాసినవాడొకాటెల్లుడేనా కాదా, గ్రంథకర్తకాలమెద్ది, గ్రంథమున కర్థింపబడిన రాజ్యాంగము యొక్క ప్రధానలక్షణము లెన్ని-అనువిషయములను విమర్శించిన యుద్ధాధ్యక్షులు చెప్పిడియున్నది 500 పుటల గ్రంథము. కాకి కొడైలో. ఖరీదు రు. 4.0-0 మాత్రము.

అంశ-మొదలపూ. వేంకటరంగయ్య.

మహారాజాకాలే, విజయనగరం.

లేక, అభ్యుదయపు సకలయము, కాకినాడ.

దగ్గలు! జలుము!! ఇన్ఫ్లుఎన్సా!!!

హాడ్ ఫస్టు

“యూమెంథాల్ జాబులు” అన్ని విధములదగ్గ, జలుము, గొంతుపుండు, రొమ్ము పడికెము, ఇన్ఫ్లు ఎంజా మొదలగువాటిని తప్పక తుడుర్చును. తుయమును రాసీయక ఆటంకపరచును.

“ది లాస్ సెట్” “అప్రెంటిస్ యన్ మెడికల్ గెజెట్టు” “ది ప్లాక్టీషన్” “మెడికల్ క్రెస్టు ఆండు సర్క్యుల్” “మెడికల్ రివ్యూ” “ప్రాక్టికల్ మెడిసిన్” థర్లి (ఇండియా మొదలగు వైద్యప్రపంచముచే నీపాఠ్యచేయబడినది)

కంఠధ్వని నుత్తుక

ఉపిరికీర్తులు మొదలగు వాటికి కావలసినది

ఏ.స్వర్ణశేటిక.
వి.శ్యాసనాశము.
సి.శ్యాసనాశము యొక్క గొట్టుము.
డి.ఒక శ్యాశకోము ప్రత్యేక భాగము. అన్ని కెమిస్టు దుకాణము లందును వెతు దొరకును.

అప్రెంటిస్ లో చేయబడినది, బుడ్డి 1.కి ధర రు 1.2-0.
అన్నిచోట్లలో దొరకును, ఈవిధన తెలుపబడిన జాగాలలో దొరకును.

మెసర్సు ఎన్. శేకాయ గౌండ్స్ ఆంధ్రకో, చెనా బజారుగోడ్డు. అక్విన్ అంధకో కెమిస్టు, బ్రాడ్యే.
సోల్ ఏజెంట్లు:— నైనామహమ్మదు అంధుసమ్మ 6 పెకేన్ పి. జ్యూను, మద్రాసు. (1469)

BORAX - LEMON SOAP.

బోరేక్ష నిమ్మ సబ్బు

శరీరమునకు మృదుత్వము, చల్లవడమునిచ్చును. సువాసకలదు.
10 కులముల బిళ్ల 1 కి ఖరీదు 0.2-0
30 కులముల బిళ్ల 1 కి ఖరీదు 0.5-6
1 డజను 1.5-0, గ్రోసు 15.0-0
కర్కూపు సబ్బు 0.3-0, కార్బోలేటు 0.3-0

Agents Wanted ఏజెంట్లు కావలెను.

R Venkatappiah, Proprietor.

కృష్ణాసబ్బు కంపెనీ, మచిలీపట్నం.

కృష్ణాసబ్బు

బిళ్ల బిళ్ల 1 కి “అం” 6 డబ్బీల మందుగలది 1.కి రు 2.0-0
అం దొర్లకు వి మానిక... చేయబడినది
గ్గు, బిళ్లము, ... వైత య్యము మొదలగువాటికి
విని ఉపయోగించుడు. దీని వెంటనే పొందండి మంచిది
అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

త మాషాలు

సమాధానం

మేజిస్ట్రేట్లు:—ఈశేసును కోర్టువెలుపల పరిష్కారం చేసుకోరాదా?

సీ.రా.డి:—అట్లా చెనుకుందామనే ఇద్దరమూ తేతులెత్తేటప్పటికి, వోలీసువారు విడిపించారు.

యోగ్యత

యజమాని:—కావలివానిగా ఉండడానికి, నీకేయోగ్యత ఉంది?

కావలివాడు:—ఏమీత్రం గల్లంతయినా, నాకు మెరుకువ వస్తుందని.

ఇద్దరికీకొత్తే

వెంకటరెడ్డి చెన్నపట్నంవైవకలో దిగి, మోటారు బస్సునెక్కినాడు. ముందువెనుకాతేకుండా బస్సు పరుగెత్తుతుండేను. ఎక్కడ బోల్తాపడుతుందో యని, వెంకటరెడ్డికి భయం.

వెంకటరెడ్డి:—కొంచెంజాగ్రత్తగా తోలండి. నాప్రాజాలు పిడికిట్లోఉన్నాయి. ఇట్లాంటిబండి ఎక్కడం, నాకిదేకొత్త.

ద్రౌపదు:—బాగుంది. మోటారుబస్సును నేనిదివర కన్నదూ నడిపించలేదు. నామాకొత్తే.

తొందర

కృష్ణారావు:—తలదువ్వుకోవడం ఇంకాకాలేదా? ఈ పాటికి సభ ప్రారంభిస్తారు.

సే.హి.తుడు:—జాట్టుకోసం ఇందాకటినుంచి వెతుకుతుంటే, ఇంకా కనుబడలేదు. ఏంచెయ్యను?

సందేహం

వ.రమణుడు:—అన్యాయంగా ఆర్జించిన దమ్మిడిఅయినా నావద్దలేదు.

భాతాదారుడు:—ఎవరుఆర్జించింది?

స్వలాభం

ఎల్లయ్య:—ఏంవర్షమండి. ఎడతెరిపిలేకుండా ఉంది.

పుల్లయ్య:—అట్లా అంటారేం? నాకు చాయిగాఉంది. మాది గొడుగుల వ్యాపారం.

ఎల్లయ్య:—నాది మంచుగడ్డ వ్యాపారం.

మార్పు

విద్యార్థి:—ఇదివరకు మా మేష్టరు వస్తుంటే, హాలం తా దప్పరిస్తామేమిది.

మరియొకరు:—అయితే ఇప్పుడు మీమేష్టరు స్కూలులో నుంచి వెళ్లిపోయినాడు కాబోలు.

విద్యార్థి:—లేదు. రబ్బరుబాల్సు వేసుకొస్తున్నాడు.

సంగీతపుకచ్చేరి

సంగీతపుకచ్చేరి జరుగుతుంది. వీరయ్యవచ్చి గబగబనడచి లోపలికి ప్రవేశింపబోయెను. గేటుదగ్గర జవాను పోనియ్యననెను.

వీరయ్య:—నేను ఏలాటి యిబ్బంది గలిగింపను. నెమ్మదిగా పోయి కూర్చుంటాను.

జవాను:—నేను పోనియ్యండి, అందుకు కాదండి. తెలుపుతీస్తే, లోపల కూర్చున్న వాళ్లందరూ బయటికివస్తారు.

దొంగలు

భార్య:—కింద దొంగల చిప్పు డవుతున్నట్టుంది. వెంటనే దిగండి.

భర్త:—నేనంత తక్కువవాడ ననుకొన్నావా? దొంగల దగ్గరికి తాగుబోతుల దగ్గరికి ఎన్నడూపోను.

శిక్ష

రామయ్య బయస్కొచ్చుకు పోయెను. ఇవ్వాళ ఆడె ఆట బాగుంటుందా యని వాకిట్లోనున్న బంట్లోతు నడిగెను.

బంట్లోతు:—బాగుండవండి, చూడడం వట్టి డబ్బు చండుగ.

రామయ్య:—నీవు అట్లా అనడం తప్పుకామా? యజమానివింటే, నిన్ను పనిలోనుంచి తీసివేస్తాడు, జాగ్రత్త.

బంట్లోతు:—నన్నిదివరకే తీసివేసారండి.

సలహా

బ్యాండుమేళగాండు వాయిచుచుండిరి. ఒకచెవిటాయన చెవులో బూరాలెట్టుకొని వినుచుండెను. కోటయ్యదృష్టి మేళముమీదలేదు. చెవిటిఅయిన బూరమీద బ్రసరించెను.

కోటయ్య (చెవిటిమనిషిలో) ఎంతనేవు చెవులో లెట్టుకున్నా, ఆబూరూ ఉదదండి నోట్లోలెట్టుకోండి.

ఆంధ్రనాటక సాహిత్యపరిషత్తు

సాహిత్య సభాధ్యక్షులగు శ్రీశతావధాని కాశీ కృష్ణాచార్యులుగారితో సంభాషణ

ప్ర:—కవి, కృతినిర్మాణమున నాయకాదిసంభాషణము నందు, పొందుస్థితి యెట్టిది?

ఉ:—ఆహార్యము.

ప్ర:—నటుడు, తత్తన్నాయకాది, పాత్రల ప్రదర్శించుతరిని పొందుస్థితి?

ఉ:—ఆహార్యము.

ప్ర:—ఈరెంటికి సాంకర్యములేదా?

ఉ:—కవి యాహార్యస్థితిసంభాషణారూపము. నటుని యాహార్యస్థితి యభినయరూపము. సాంకర్య మేడ?

ప్ర:—ఈయుభయమునకు నింకేమిభేదము గలదు?

ఉ:—కవిది సంభాషణాపూర్వకమగురచన. నటునిది రచనాపూర్వకమగునటన.

ప్ర:—ఇంతమాత్రమున కవియూ, నటుడును, నాదర్శకముగ నుండగలరా?

ఉ:—ఉండజాలరు. కవి నటనానురూపమగురచనకును నటుడు సంభాషణానురూపమగు నటనకును గడంగినగాని యాదిదర్శకముగ నుండజాలరు. నాటకకళయు కృతకృత్యము కాజాలదు.

ప్ర:—సామాజికునియందు నటుడు గర్హించుద్రవమకు నిర్ణాయకము లెవ్వ?

ఉ:—నటునియభినయప్రాబల్యము, సామాజికుని మనోదార్పణము.

ప్ర:—నటుని కృతకృత్యతన నిర్ణయమహంసమెద్ది?

ఉ:—సామాజికుని మనోదార్పణముపై, నటుడుమచ్చ జల్లిన తార్కాణము.

ప్ర:—నటుడు, సామాజికుని మనోదార్పణమును నిర్ణయించిన, సామాజికుడు గుణదోషగ్రహణ మెట్లైనర్వగలదు?

ఉ:—దోషము కంటి కగుపడని భ్రమయందు సామాజికుడు ముంపబడుటయే గుణానుభవము. అట్లుచేయబడకుంటయే దోషానుభవము.

ప్ర:—అట్టిభ్రమ సంభావ్యమా?

ఉ:—సర్వధాసంభావ్యమే. కాని నటకృతముగ ప్రాయశః సంభావ్యముగాదు.

ప్ర:—అట్టిభ్రమయందు ముంచగల్గినటుని విమర్శించుటే యసాధ్యముగదా?

ఉ:—విమర్శింపబడకుండు స్థితియే యుభయలకు ప్రాప్యము; అట్లుకానప్పుడే విమర్శన కవకాశము.

ప్ర:—హరిశ్చంద్రుని దురవస్థ నభినయించునటుడు, సామాజికునియందు, హరిశ్చంద్ర తాదాత్మ్యమును కల్పించునా, యాతని యవస్థయందు సానుభూతిని కల్పించునా?

ఉ:—సమర్థతయందుగల తరతమభావమలనుబట్టి యందును. సమర్థుడగువాడు (భ్రమయందు) తాదాత్మ్యసంభూతిని కల్పించును.

ప్ర:—అనరుడగునేని?

ఉ:—తదవస్థాసానుభూతినే కల్పించును.

ప్ర:—మతియు నవరుడు?

ఉ:—తన దురవస్థయందు సానుభూతిని కల్పించును

ప్ర:—సంపూర్ణమగు భ్రమయందు ముంపబడిన, విమర్శకుడు, గుణదోషవిచారణచేయు నవకాశ మెట్టిది?

ఉ:—భ్రమ నాశమువెంట, మనస్సున నిల్చు సంస్కారమునుబట్టి విమర్శించుట.

ప్ర:—ప్రదర్శనసమయమున నాతడేమిచేయుచుండును?

ఉ:—చూచుచుండును. (సశేషము) ఒక విశేషి

నిర్లక్ష్యం

మొదటిబాటసారి:—నాటోపిమీద కూర్చున్నావు లేవయ్యా.

రెండవబాటసారి:—మీరు తొందరపడుతున్నారు. రయిలవస్తున్నదావీమి?

ఆంధ్ర రాష్ట్రము: జాతీయవిద్యావిధానము

గత మూడు సంవత్సరముల నుండి ఆంధ్రరాష్ట్రము కాలగ్రెసుసంఘమువారు జాతీయ విద్యావిధానమును గురించి అనేక పర్యాయములు సభాకమిటీలను నియమించినప్పటికి, సభాకమిటీవారుగాని, రాష్ట్రము కాలగ్రెసువారుగాని విద్యావిధానము విషయమై కార్యాచరణలోనికి తెచ్చియుండలేదు. దీనికి ముఖ్య కారణములు ఏమియనగా, ఒకటి: ప్రభుత్వ పాఠశాలల బహిష్కరణనుండి రాష్ట్రమువారు తలవన్ను, రాష్ట్రము కాలగ్రెసు సంఘ వర్గింగుకమిటీవారికిని సమ్యక్ములేక పోవుట. రెండు: జాతీయవిద్యావిధానమునకు గాను ఏర్పడిన సభాకమిటీ సభ్యులకు సదరు జాతీయపాఠశాలలలో విశేషసంబంధము లేక పోవుట. ఈ రెండు కారణములనుబట్టి ఆంధ్రరాష్ట్రములో పాఠశాలల బహిష్కరణను, జాతీయవిద్యాలయముల యభివృద్ధికిని అవకాశము లేకపోయెను.

2. ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయ ఉపసంఘములోనున్న కొంత మంది సభ్యులు జాతీయవిద్యాలయములకు స్థాపకులు, పాఠకులు ఉపాధ్యాయులు నగువారు రాష్ట్రముకమిటీ మిత్రులలో ఘట్టాదలతో పనిచేయుగా మరాఠీ బ్రహ్మకోస్టుల కీతారామయ్యగారు జాతీయవిద్యాలయముల ప్రేక్షకుడుగా నియమింపబడిరి. వారు అనేకమాసములు కష్టపడి జాతీయవిద్యాలయములన్నిటిని దర్శించిరి. వాటియొక్క స్థితిగతులను బాగుగా పరిశీలించి ఒకరిపొద్దును తయారుజేసిరి. ఆరిపోర్టు గడచిన ఏప్రిల్ 16, 17 తేదీలయందు నెల్లూరులో జరిగిన రాష్ట్రము మిటింగులో విమర్శకుల రాబడినది. ఆ రిపోర్టువలన, ఆంధ్రరాష్ట్రమువారి ఆర్థికసహాయము వగైరాలకులేక ప్రజలయొక్క యుత్సాహముచేతనే జాతీయవిద్యాలయములన్నియు పోషింపబడుచున్నదనిగోచరమైనది. జాతీయవిద్యాలయములు, ఇండియాదేశములో మొత్తముమీద గుజరాతు తరువాత ఆంధ్రదేశమునే చెప్పవచ్చును. రాష్ట్రమువారు ఒక్కపర్యాయము జాతీయవిద్యాలయములయందు దృష్టినిపెట్టి చూచినయెడల, ఒక్కపర్యాయము ప్రజలలో ప్రబోధము కలుగజేసినయెడల, ప్రత్యేకము జాతీయపాఠశాలలకు చందాలను వసూలుచేసినయెడల లేక రాష్ట్రముసంఘమువారు నిర్వాహకార్యక్రమములలో కొంతద్రవ్యము నియమించినయెడల హిందూదేశములో ఆంధ్రదేశము జాతీయవిద్యకు అగ్రస్థానమును వహించుటకు నిస్సంశయము.

3. కడచిన ఏప్రిల్ 16 వ తేదీని ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘమువారు జాతీయవిద్యావిధానమును తయారుచేయుటకై ఒక ఉపసంఘమును నియమించిరి. ఆయుపసంఘమువారు జూన్ నెల మొదటివారములో బ్రాహ్మణభోజులలో సమావేశమై విద్యావిధానమును తయారు జేసిరి. ఆ సభకు ప్రతివిద్యాలయమునుంచి ఒక్కొక్క ప్రతినిధిని ఆహ్వానించినయెడల బాగుండెడిది. అటుల తోచదు. ముఖ్యమైన విద్యాలయమునుంచి ప్రతినిధులు రావలయు, ఉపసంఘమువారి రిపోర్టు తెలుపుచున్నది. ఏది ఎటులున్నను గడచినదానికి విచారించిన లాభములేదు. సరిజరిగినదానికి సంశీలంపవలెను. సదరు విద్యావిధానమునుబట్టి జూడ ఈవిగునలోపములు భర్తీకావలసియున్నవి.

(4) ఉపసంఘమువారు, సమావేశమైనప్పుడు హిందీ, కన్నడ, అరబ్బీ, పారశీభాషలకు సంబంధించిన పండితులతో విద్యావిధానమును చర్చించినట్లు కనుపింపదు. అందువలన విధానములో ఈరెండుభాషలకు విద్యాక్రమము నూచించియుండలేదు. పానుగ్రు, ఉయ్యూరు మొదలగు విద్యాలయములో మహమ్మదీయబాలురు ఎక్కువగా నుండుటచే వారివిద్యాక్రమము ప్రకటించుట ముఖ్యపనకమై యున్నది. ఇందు విషయములో ఉపసంఘమువారు ఆలిఖురు సేషనల్ యూనివర్సిటీవారితోగాని, లేక ఇతరమహమ్మదీయ పండితులతోగాని సంప్రదించి విద్యాక్రమమును ప్రకటించవలసి యుండును.

(5) ప్రాథమిక: ఈవిషయములో ఉపసంఘమువారు విఫలముగా పోయియుండలేదు. హిందువులకు వేరుప్రార్థన, మహమ్మదీయులకు క్రైస్తవులకు వేరువేరుగాను ప్రార్థనలు జరుగుచుండవలయును. హిందువులకుగాని, ఇతరులకుగాని ఈవిగున విషయముగా ప్రార్థనలుజరిగిన బాగుండును. (1) మతము (2) జాతీయము.

హిందువులకు—1. విశాఖప్రార్థన. 2. సరస్వతీప్రార్థన, 3. జాతీయగీతము.

అలాగననే ఇతర మతాచారముల ప్రకారము ప్రార్థనాక్రమము తయారుజేయుట మంచిది.

6 ఆంధ్రము.—ఇది తరగతివారిగా క్రమముగాలేదు. మొదటితరగతికి—అచ్చుగుణింతము వాక్యములువాయుటకు చదువుట, కృష్ణశతకము అయినతరువాత. 2 వ తరగతిలో వాల్మీకి జీవితములు, ఇది కేవలము అసంభవము. వాల్మీకిజీవితము తెలియనిదే కృష్ణశతకము చదువుట ఏలాగునో బోధపడుటలేదు. అక్షరములు, గుణింతము, మాటలు వాక్యములు, చిన్నచిన్న వాచకము అయినతరువాత సుమతీశతకము ప్రారంభింపవలెను. ఇది పూర్వపుతలవాటు. సుమతీశతకము అయినతరువాత కృష్ణశతకము ప్రారంభించుదురు. కృష్ణశతకము వర్ణక్రమము కఠినముగా నుండును.

రెండవతరగతిలో పెద్దబాలకత్త. దీనిలో నీతివాక్యములు దృష్టాంతవాక్యములు మొదలైనవి లేకనే కథలలోని భాగము మాత్రము వ్రాసిరి. మొత్తముమీద ఒక్కతరగతిలోనూ వ్యాసరచనకు సహాయముచేయు నవలయు నూచించలేదు. త్రిదితరగతుల విద్యాక్రమము ఆయావిద్యాధికారులకు వదిలివేసి, 7 వ తరగతికి, విద్యాపరిషత్తువారు పరిశీలించుచోయే విషయములను ప్రచురించిన బాగుండును.

7 సంస్కృతము:—ఈభాషకు నాలుగు సంవత్సరముల విద్యావిధానమును గనుపరచిరి. విద్యాక్రమము బహుస్వల్పము. ఈభాష అభిమానవిద్యగా తీసికొనవలయునని వారి యభిలాష అయినట్లు తెలియచున్నది. నాలుగు సంవత్సరములు కృషి జరిపిన పంచకావ్యములయినను పూర్తిచేసి యుండవలెను. ఉపసంఘమువారు నూచించినట్టిక బహుస్వల్పము.

అటులనే ఆంగ్లభాషకూడా బహుస్వల్పముగా చర్చింపబడినది.

8 చరిత్ర-పాఠశా:—ఈవిషయములను F, G, H తరగతులలో బోధించవలసినదిగా చెప్పబడినది. అప్పటికి బాలకులు 18 సంవత్సరములకంటె ఎక్కువవయస్సు ఉండదు. అట్టిబాలురకు రాజక, ఆర్థిక, మత, సాంఘిక విషయములను బోధజేసిన బాలరకు జ్ఞానము ఏల వికసించునో తెలియదు.

9. మొత్తముమీద విద్యాక్రమమునుబట్టిజూడ ప్రభుత్వ పాఠశాలలయొక్క వాగన పూర్తిగా వదలలేదు. కాని జాతీయభావములు వృద్ధి, జీవనోపాధికలక్షణములు, ఈ విద్యాక్రమమువలన వృద్ధికాగలవని సమ్యక్ము కలుగజేయుచున్నది. ఉపసంఘమువారు కొరినప్రకారము ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘమువారు జాతీయవిద్యాక్రమమును వెంటనే చర్చించిన లోపములను సవరించి, విద్యాపీఠమును స్థాపించెదరని సమ్యక్ముచున్నాము. సార్వజనిక, ఉన్నత, పండిత విద్యార్థులకు క్రోధన సంవత్సరానికి పరీక్షలు జరుగునట్లు తగు ఏర్పాటులు జేయుట, విద్యావిధానమును ప్రతిజాతీయపాఠశాలలోను సమముగా నుండుటలు ఏర్పాటుజేయుట ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘమువారి విధియై యున్నది. ఇందు విషయములో నుత్తీర్ణతయెడల ఉపసంఘమువారు ఇదివరలో గావించిన శ్రమయంతయు వృధానుగును. అదియునుగాక ప్రస్తుతమున్న జాతీయపాఠశాల అధికారులు ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘమువారే కార్యక్రమమునుబట్టి విద్యావిధానమును అమలులో పెట్టుకొనవలసి యుండును. ఇప్పుడు ప్రతి పాఠశాలకు ప్రారంభసమయము గనుక బాలురను రాబోవు విద్యాపీఠముయొక్క పరీక్షలకు తయారుజేయువలసి యుండును. ఇందువిషయములో కార్యదర్శియగు ఆంధ్రరాష్ట్ర దర్శిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు ప్రకటన గావించుచుగని కొరబడుచున్నాను.

ఘడియారం సాలబాజ్య, 19-7-24.

ప్రకటన

మామందులను వాడి మిక్కిలి ప్రశంసించిన ఆంధ్రులకొరికి ననుసరించి తెలుగుజిల్లాలవారి సౌకర్యార్థము రాజమండ్రిలో బ్రాంచి బొమ్మధారయము నేర్పరచిసాము. ఆంధ్రప్రదేశ్ లెల్లరు మహమ్మదీయ కోరెదము. మందులు కావలసినవారును ఏజన్సీలు కొరవారును మాబ్రాంచి షాసేజరుపేర వ్రాసినచో బహుగలగు.

తెలుగు క్షేమం వుచితము.

మదరాసు ఆయుర్వేద ఫార్మసీ లిమిటెడ్,

తపాలపెట్టె నెం 161 మదరాసు.

The Madras Ayurvedic Pharmacy Ltd.,

Post Box 151 Madras.

నూలువడకు తీసము

అమావృధాబాద్ దివ్యజ్యోతిషమున మహాశుక్లవా రుషపాదించిన ప్రథమతీర్థావసరములో నఖిలభారత సంఘసభ్యులు ప్రతి నెల 15 వ తేదీలోపున 2000 గ్రాముల మంచినూలు భారత ఖద్దరు సంఘకార్యదర్శికి పంపుచుండవలసినదని నిశ్చయించిరి. కాని పునస్సరించుకొని ఆంధ్రరాష్ట్రము కాలగ్రెసుసంఘము రాష్ట్ర ఖద్దరుబోర్డు నేత్రకటారిగానికి పంపవలసిన దని కోరియున్నది. ఈమాదిరినే జిల్లా, తాలూకా, ఫిర్కా, గ్రామసంఘములు కూడా, నూలు భారతఖద్దరుబోర్డుకు చేపవలసిన నియమితకాలమునకు చేరునట్లు లోగడతేదీలను నియమించుకొని పంపుకొన్న యెడల పోవుటచేస్తామెంటుకు మరము విస్తారము జేర్చవలసినందున. లోగడతేదీలనుటలో నాయభిప్రాయ మేమిటనగా ప్రతి కాలగ్రెసుసభ్యుకు భారత ఖద్దరుబోర్డుకు తన నూలును 15 వ తేదీలోపున ననగా 15 వ తేదీలోపుననే పంపి తీరవలెను. అరీతిని పంపుటకు ప్రతియొక్కరు తన స్థానికసంఘములకు తెలియకుండా దైక్షగా ఖద్దరుబోర్డుకు పంపుట అచారవిరుద్ధము. పోస్టు డిపార్టుమెంటుకు యెక్కువగాబడి కలుగజేయవలయును. అందువలన గ్రామసంఘములు తమసభ్యుల నుండి ప్రతి నెల 1, 2 తేదీలను నూలు వసూలు చేసి 15 వ తేదీకి ఫిర్కాసంఘమునకు చేరునట్లు చూడవలెను. ఫిర్కాసంఘములు 4 వ తేదీకితప్ప తాలూకాసంఘములకు అసామవారు స్టేటుమెంటుతో నూలును పంపవలెను. ఫిర్కాలనుండిచ్చిన నూలు తాలూకాసంఘములు 6 వ తేదీలోపున తమస్టేటుమెంటుతో జిల్లాలకు పంపవలెను. జిల్లాలు 10 వ తేదీలోపున రాష్ట్ర సంఘములకు పంపవలెను. వారు 15 వ తేదీకి భారతఖద్దరు బోర్డుకు పంపవలెను. ఈరీతిని నియములు తప్పకుండా జరిగినగాని యుద్దమము కొనసాగలేదు. ప్రతిసభ్యుకు దైక్షగా పంపిన యెడల కాకులలేఖయై కలగావులగ మగును. ఈకష్టము మొదటి నెలకే యుండును. తర్వాత గ్రామసంఘములకు, వాటిసైనికసంఘములకు నియమితకాలములు మొదట యెక్కువకున్న నేయగును. సిఫలైసలెక్కజేలియుండును. కాలగ్రెసునియమముల నుల్లంఘించినవారు కనులకు గట్టినట్లు కప్పించుచుండును. నూలుమాటలు, గ్రామసంఘములనుండి, ఫిర్కాలకు, ఫిర్కాలనుండి తాలూకాలకు అక్కడనుండి వైయంతోవులకు జేరుమావచ్చిన యెడల ఖర్చుతగ్గును. కార్యము సఫలమగును. ప్రోగుపడినచూలు రాష్ట్రసంఘములతో నైననాగి, రాష్ట్రములోనుండు నేత్రకాండ్రకొనగిన శరీయుపయోగమగును. దానివిషయమై నాయకులలోచితురుగాక! ప్రభువాయువా దగ్గకు వచ్చుచున్నది గావున నేను కోరియున్న ప్రకారము జరిగించుటకు నాయకులలోచించి సరియైన ప్రణాళికను తయారుచేసి సంఘములకు సభ్యులకు నొసగెదరుగాక!

కోడూరుపాడు } య రమల్లి లక్ష్మీనాథాచార్యశాస్త్రి.
19-2-24

ఒకనవంబ

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 18-7-24 తేదీనందికలో స్టోరు నెంబు జార్జిజిల్లా అనువ్యాసముక్రింద నుల్లెల శివరామకృష్ణయ్య చౌదరిగారు గుంటూరు తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ నెన్నికనబడినట్లు ప్రకటించినారు. అదిపొరపాలు, శివరామకృష్ణయ్యచౌదరిగారు వెనీడెంటుగా నెన్నుకొనబడిరి.

పా. రామయ్యారెడ్డి.

రాయలు మిలిటరీ కాలేజీ ప్రవేశమునకు దరఖాస్తులు

27 తేదీలోగా పంపవలెను

మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు ఈక్రింది ప్రకటన మొనర్చిరి.

సాంఘపూర్ణురాయలు మిలిటరీ కాలేజీలోనికి భారతీయార్థులకు జేర్చుచుండుటగాను 1924 నెవ్రెంబరు 22 తేదీన సమ్మాయందు ప్రవేశపరీక్ష జరుగును. కింగ్స్ ఇండియను కాడెటు పిప్పలకు నియోజనములు గూడ జరుగును. అభ్యర్థులకు నుండవలసిన అర్హతలు. జీతములు, పక్షనియోజనములు మొదలగు వివరములు 1924 జూలై 23 తేదీ పోర్టు నెయింటు జార్జిజిల్లానుండు ప్రకటించునను. దరఖాస్తులు జూలై 27 తేదీలోగా గవర్నరుగారి ఆంతరంగిక కార్యదర్శికి పంపవలెను తీసికొనబడిన అభ్యర్థులకు, ఆ గవర్నరుగారి ఆంతరంగిక కార్యదర్శియే నెల్లనును గురించి తెలుపును. జూలై 22 తేదీ రువాత జేరినదరఖాస్తు లంగీకరింపబడవు. అ|| వె||

లికమిషన్ నివేదికము

బొంబాయి శాసనసభ

అధ్యాపిగారి తీర్మానము

బొంబాయి, జూలై 19:— పూనాలో జరుగనున్న బిచ్చే బొంబాయి శాసనసభలో దుర్గాదాసు అధ్యాపిగారి తీర్మానమునకు సరిగా ఓట్లుపెట్టినందుడల లికమిషన్ నివేదికను చర్చించుటకు నిష్పాదించి బొంబాయియే ముందు ప్రారంభించును. అధ్యాపిగారి తీర్మాన మివిధముగనున్నది. “ప్రజాశాస్త్రశాఖలలో ఆర్ యిండియా సర్వీసులను భారతీయుల పరమైనందుటనుగురించి లికమిషనువారు చేసిన తీర్మానములను బట్టి బొంబాయి రాజధానిలో ప్రజాశాస్త్రశాఖలలోని ఆర్ యిండియా సర్వీసులలో పేనిలోను కూడ భారతీయేతరులను నియమింపకూడదు. (అ. ప్రె)

సంఖ్య 19:— పోస్టాఫీసు క్యాబు సర్టిఫికేట్లు.

కలకత్తా, జూలై 19:— 1924 సంవత్సరము జూలై 5 నుండి 5 సంవత్సరముల పోస్టాఫీసు క్యాబు సర్టిఫికేట్ల సంఖ్యను 497,000 వచ్చెను. 1922 జూలై 5 నుండి 5 సంవత్సరముల పోస్టాఫీసు క్యాబు సర్టిఫికేట్ల సంఖ్యను 617000 ను 1923 జూలై 5 నుండి 5 సంవత్సరముల పోస్టాఫీసు క్యాబు సర్టిఫికేట్ల సంఖ్యను 686000 ను వచ్చెను. అని కలకత్తా పోస్టాఫీసు ప్రకటించుచున్నాడు.

మద్రాసు అందు సదరన్ మరాటా

రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

తిరుత్తణిలో గొప్ప ఆడిక్చుక్

తెప్ప త్వవము

24-7-24 నుండి 26-7-24 వరకు

25-7-24 ముఖ్యదినము

వై మహాత్మ్యమునకు పోను ద్వే శించిన ప్రయాణికుల సౌకర్యార్థమై మద్రాసునుండి తిరుత్తణికి 24-7-24 తేదీ గురువారమునాడును, తిరుత్తణినుండి మద్రాసుకు 25-7-24 తేదీ శుక్రవారమునాడును ప్రత్యేకపుబండ్లు పోవును. సడను బండ్లు బేసిక్ బ్రిడ్జి, పెరంబూరు, విల్లివాకము, ఆవడి, తిరువల్లూరు, అర్కోణ, ప్లేషనులవద్ద ఈ దిగువ తెలుపబడిన కాలపరిమితి ప్రకారము నిడుచును.

మద్రాసునుండి తిరుత్తణికి 24-7-24 తేదీ గురు

వారమునాడుపోవు ప్రత్యేకపుబండి కాలపరిమితి

మద్రాసునుండి బయలుదేరుట	పగలు	8.10
బేసిక్ బ్రిడ్జి చేరుట	,,	8.26
,, నుండి బయలుదేరుట	,,	8.38
పెరంబూరు చేరుట	,,	8.44
,, నుండి బయలుదేరుట	,,	8.46
విల్లివాకము చేరుట	,,	8.52
,, నుండి బయలుదేరుట	,,	8.54
ఆవడి చేరుట	,,	4.6
,, నుండి బయలుదేరుట	,,	4.8
తిరువల్లూరు చేరుట	,,	4.30
,, నుండి బయలుదేరుట	,,	4.38
అర్కోణము చేరుట	,,	5.2
,, నుండి బయలుదేరుట	,,	5.15
తిరుత్తణి చేరుట	,,	8.00

జైనరలు నాడరుఖాను వీడుకోలు

బొంబాయి, జూలై 19:— ఇంగ్లీషు మెయిలు స్టీమరు యస్. యస్. “డెల్టా” ప్రయాణము చేయుచున్న వారిలో నేడు జైనరలు నాడరుఖాను గూడ నుండెను. ఈయన యిదివరలో ఆఫ్ గను ప్రెస్టుమునకు ప్రధాన సేనానాయకుడుగా నుండెను. సర్దారు మహమ్మదు టాకీతురువాత అమీరునిమంత్రిగా యాయన యుప్పుడు ఫ్యారీసుకు పోవుచున్నాడు. జైనరలు నాడరుఖాను ఆఫ్ గను రాజకుటుంబములోనివాడు. 1919 లో హిందూదేశముపై ఆఫ్ గను సేనలను నడపెను. బాలాద్రిపై నర్త పతాములు తదితరులునుగూడి జైనరలుగారికి వీడుకోలు నిచ్చిరి. (అ. ప్రె)

రైతులు - భూస్వాములు

దాసుగారి అభిప్రాయములు

సిక్కి, జూలై 20:— స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడగు చిత్తరంజన దాసుగారు, బీహారు పంచాయతీ సంఘమువారి ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు. భూస్వాములకును, రైతులకును వివాదముల నిప్పుడు ప్రేకిదీయుట తనకేమాత్రము నిష్పము లేదనియు, భారతదేశమందు అవిభముగ నొకతరగతివారు మరొక తరగతివారిలో పోరాడుకొనుట తప్పకవిషము లేదనియు నుడివెను. కాశ్యపుల సెటిల్మెంటును రద్దుజేయువిషయము నిప్పుడు దలచెట్టరారు. శ్వేతపరిపాలన వచ్చినతరువాత నీప్రశ్న నెత్తుకొనవచ్చును. అప్పుడైనను, భూస్వాములకును, రైతులకును ఒకవిధముగరాజీనీతుడు రప్పటకు మాత్రమే ప్రయత్నింపవలెను. (అ. ప్రె.)

తిరుత్తణినుండి మద్రాసు 25-7-24 తేదీ శుక్ర

వారమునాడుపోవు ప్రత్యేకపుబండి కాలపరిమితి

తిరుత్తణినుండి బయలుదేరుట	సాయంత్రము	6.0
అర్కోణము చేరుట	,,	6.15
,, నుండి బయలుదేరుట	,,	6.27
తిరువల్లూరు చేరుట	,,	6.48
,, నుండి బయలుదేరుట	,,	6.55
ఆవడి చేరుట	రాత్రి	7.12
,, నుండి బయలుదేరుట	,,	7.14
విల్లివాకము చేరుట	,,	7.30
,, నుండి బయలుదేరుట	,,	7.32
పెరంబూరు చేరుట	,,	7.37
,, నుండి బయలుదేరుట	,,	7.39
బేసిక్ బ్రిడ్జి చేరుట	,,	7.46
,, నుండి బయలుదేరుట	,,	8.2
మద్రాసు చేరుట	,,	8.10

మద్రాసునుండి అర్కోణముకు సాయంత్రము 5.45 నిమిషములకు బయలుదేరుటపై ప్యాసంజరుబండి 24-7-25 తేదీ గురువారమునాడు తిరుత్తణికి కూడ పోవును.

ఇవిగాక యింకను ప్రత్యేకపుబండ్లు అవసరమైన అర్కోణము తిరుత్తణి నేరునులకు మధ్య నడుపబడును. ప్రయాణికుల సంఖ్య అధికముగా నున్నచో ప్రత్యేకపు బండ్లు కాట్వాడి అర్కోణము ప్రేషనులకును, మధ్యను తిరుత్తణి చేసిగుంట ప్రేషనులకును మధ్యను నడుపబడును.

ఈశ్వరదినములందు మామూలుబండ్లలో ప్రయాణముచేయు వారిసంఖ్య అధికముగా నుండుచు, గాన వారికి అసౌకర్యము కలుగజేయు మండుటకై ప్రత్యేకపుబండ్లలో ప్రయాణముచేయ గోరెదము.

మామూలు బండ్లు

సులభముగా తెలియగలందులకై ప్రతిదినము మామూలుగా పోవుబండ్ల రాకపోకల కాలపరిమితి ఈదిగువ తెలుపబడి యున్నది.

మద్రాసునుండి తిరుత్తణికి				
మద్రాసునుండి బయలుదేరుట	ఉదయము	7.0	తిరుత్తణి చేరుట	9.31
„	పగలు	11.10	„	2.10
„	సాయంత్రం	6.45	„	రాత్రి 9.44
తిరుత్తణినుండి మద్రాసుకు				
తిరుత్తణినుండి బయలుదేరుట	పగలు	8.44	మద్రాసు చేరుట	పగలు 12.0
„	„	12.58	„	సాయంత్రం 4.0
„	సాయంత్రం	6.38	„	రాత్రి 9.0
రిటరక్ టిక్కెట్లు:— వై మహాత్మ్య కాలమునందు				
ప్రయాణికుల సౌకర్యార్థమై మూడవతరగతి రిటరక్ టిక్కెట్లు				
యివ్వబడును. ఇచ్చిన తేదీగాక 3 దినములవరకు వాటిని ఉప				
యోగించవచ్చును.				
జి.టి.ఎమ్.ఆఫీసు సాంకేటిక	ఎఫ్. బి. వాదన్, అసరత్ ట్రాఫిక్ కమిషను,			

సర్ లెస్లీ విల్సన్

అంజుమాన్-ఇస్లాం సంఘమువారు

సన్మానపత్ర మొసంగుట

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము

పూనా, జూలై 19:— గవర్నరు సర్. లెస్లీ విల్సను గారికి (ఆపధతి పనికిరాదనే ధర్మము (ప్రకారము) సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునైన యివ్వమలేదు. అంజుమాన్-యిస్లాం సంఘము వారు గవర్నరుగారికి సన్మానపత్ర మియ్యగాదానీ జవాబు చెప్పమ అయిన యీ యుద్దేవ్యమునే తెలియపరచెను. కాని వెంటనే హిందూదేశపరిస్థితుల సాధారణ మైనవిగావున యీ పద్ధతి తప్ప మరియొకటి పనికిరాదనిచెప్పి దానిని సవరించెను. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము అనవసరముగా కనబడు దినమును చూచుటకు సేనుకోరుచున్నాను. దానిని తొలగించుటవలన యీ తేనుముల కేమియు భంగమురాదని మిరంగమాను తృప్తిజేందున ప్పడే ఆదినము రాగలదని సేను తెలచుచున్నాను” ప్రభుత్వోద్యోగములలో చేర్చుకొనుటకు విద్యా యోగ్యతలను హెచ్చుజేయుట

ప్రభుత్వోద్యోగములలో చేర్చుకొనునప్పుడు మహమ్మదీయుల విద్యాయోగ్యతలను ఆభివృద్ధిజేయు విషయమున, గవర్నరు, మహమ్మదీయులయెడలజూపు అభిమానపద్ధతులను బెల్లి, పబ్లికు సర్వీసులమీద వ్యయపరచిన ధనముయొక్క విలువ నుపొందుటకు ప్రజలకు హక్కుగలదనియు, ఉద్యోగముల నిచ్చుటలో యోగ్యతా యోగ్యతలను కేవలము విచారించకయే యుండుట ప్రభుత్వమువారికి సాధ్యముకాదనియు చెప్పెను. “మింపురు గవర్నరు రిట్లుచెప్పెను” పనివాండ్రజాతిని అభ్యుద్ధరించి వారిజీవితములను సౌఖ్యప్రదమైనవానినిగా జేయుటకు తేదీ విల్సనును సేనును హెచ్చుమైనంతవరకు మాత్రమేసంతయు నుపయోగించి మనఃపూర్వకముగా పనిజేయుదు మని మింపుము వారు సమ్మియుండవచ్చును.

అంజుమాన్ ప్రజలు యిస్లాంసంఘమువారు గవర్నరు గారి మరయొక సన్మానపత్రము నొసంగిరి.

రూపాయ మారకము

ఇండియన్ మెనింగు ఫెడరేషన్

వారి యభిప్రాయము.

కలకత్తా, 19 జూలై:— రూపాయమారకము నిలకడగా నుండువిషయమై యిండియన్ మెనింగు ఫెడరేషను వారు తమ యభిప్రాయమును యిండియా పోరతనమువారి కిట్లు తెల్పుచున్నారు. రూపాయమారకము ప్రేకిపెరుగునట్లు కనబడుట హిందూ దేశములో బౌద్ధవ్యాపారస్థలకు సంబంధించినంతవరకు భయమును కలిగించుచున్నది. పోయిన కొన్ని వారములనుండి మారకపు బజారు గాంచుచున్న అభివృద్ధిని జూచినట్లయిన తగుచర్య తీసికొనవలసివచ్చునని మెనింగు ఫెడరేషనువాడు తెలచుచున్నారు. రూపాయ శాశ్వతమున నాణ్యమైన లోహముగల దానినిగాజేసి నిలకడయైన ధరగల దానినిగా జేయుటకు జెప్పబడు అభ్యంతరము లేమాత్రమును సరియైనవికావు. ప్రభుత్వము వారికున్న వసతులను బట్టి ఏవిధముననైనను మారకపు బజారు లో రిమిషనుల నీయవలసివచ్చిన యిచ్చివేసి రూపాయికి మారకము 16 పెన్నీలు నిలకడగా నుండుట ప్రభుత్వమువారికి కష్టముగాదు. (అ. ప్రె)

యూరపియనులు

సిక్కి, జూలై 20:— యూరపియను అస్సానియేషనునకు మహాధ్యక్షుడగు లాంగుఫర్డు జేమ్సుగారు కన్పరాయం దొకకాళు సేర్పరుచు యూరోపియనులు భారతరాజకీయములందెక్కువ పాల్గొనవలెనని బెంగాలులో జనుపనార పరిశ్రమయధికముగనుండుటచే ఆపరిశ్రమలోని యూరోపియనులు రాజకీయములందు పలుకుబడిని గలిగియుండుటకు గానొకసంఘము సేర్పరుచుకొనుట అత్యవసరమని నుడివెను అంతియగాక బెంగాలులోని స్వరాజ్యపక్షమువారు వివోదేశముగల వారనుటకెట్టిసందేహమును లేదువీరుదౌర్జన్యరాహిత్యమునవదులుకొంటిమని స్పష్టముగా సంగీకరించుచున్నారు. భారతీయులలో నశికసంఖ్యాకులు అన్నిదౌర్జన్యపద్ధతులను నిరసించుచున్నారు. కాని స్వరాజ్యపక్షమువారి యుత్తరువులచే వ్యాప్తిప్రాతినిధ్యము తాత్కాలికముగ సరిచి జేయబడినది. (అ. ప్రె)

డి లిరిగి వచ్చుచున్న సభ్యులు ఆగస్టు నెలనాటికి ఛార్జీలింగు
కు భావలసియున్నారు.

ఎం గు యి యి డి యా ప త్రి క

17-7-1924

మ హాత్మ ని వ్యాస ము లు

నిర్దేశాత్మకము

భారతదేశ దానిద్రవ్యమును గూర్చి నేను తలచినపుడెల్ల శ్రీజగన్నాథ సన్నిధానమున నేను మాచినయస్థిపంజరములే నామనోనేత్రములకు కనబడి దానిద్రవ్యవ్రతము బూనియు నీ విట్లు సౌఖ్యపడుచుంటివిగదా యని నన్ను పరిహసించుచున్నట్లు నాకుతోచుచుండును. ఉత్కల రాష్ట్ర సభలో ఆచార్యరాయగారి గౌరవగల ఉపన్యాసమును చదువగా మరల నాకాశము కేరి రములు కలపునకు వచ్చెను. ఈ రాష్ట్రమునందలి ప్రజల వారి ద్రవ్యమును వెల్లడించుటకు గాయిగారు గట్టినిదర్శనములను చూపిరి. వీరము ఒరిస్సాలో జననసంఖ్య వెయ్యింటికి 19, మరణ సంఖ్య 31, ఒరిస్సాలో మరణసంఖ్య 1000కి 31 మంది. ఈ రాష్ట్రమున కాటక్కుములు పీటలు పెట్టుకొనియున్నవి. వారికి వ్యవసాయములేవ్వ వేరు వృత్తిలేదు. ఈమధ్యన వారినిగింపగల సాధనము రాట్టముకట్టియే యని రాయగారుబోధించిరి.

* * * *

కాంగ్రెసు సభ్యుల రాజీనామాలు

అమరావతి నుండి తిర్యగునము ననుసరించి చాల మంది కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు రాజీనామాలు నిచ్చుచున్నారని ప్రతికలవలన వివరమవుచున్నది. వారంతటితో కాంగ్రెసును పూర్తిగా వదలివేయదలచుకొననిచో అది చాల ప్రశంస నీయమే. రాజీనామాలు నిచ్చినవారు కాంగ్రెసును మాత్రము వదలగూడదు. ప్రతిరాష్ట్రమునను కాంగ్రెసువారు ఓరిమితో ఆగ్రహమును చెందకుండ పనిచెయ్యవలెను. చాలమంది సభ్యులు రాజీనామాలు నియ్యవలసివచ్చినచో కొంత సభ్యుల నెన్నుకొనుట చాల కష్టమే యగును. చాలచోట్ల రాష్ట్రీయ సంఘములలో సభ్యులసంఖ్య అత్యధికముగానున్నది. రాష్ట్రీయ సంఘములకు చాలవరకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే కలదు. కాన వారు సభ్యులసంఖ్యను తగ్గింపవలెనుటను నిబంధనలను సవరించుకొనవలెను. రాష్ట్రీయ సంఘములు ఉపయోగ కరములుగను శ్రేష్ఠములుగను యుండవలెననిగాని పని జరుగుటకు వీలులేకుండ హెచ్చుమంది సభ్యులను గలిగియుండిన లాభము లేదు.

* * * *

బెట్టియాలో ప్రజలబజారు

చాంపరాను ప్రజలు చాలపిరికివారు. వారిటీవలనే శ్రేయమును చూప వారంభించిరి. ఇప్పుడుగూడ నచట చిల్లరయు దొంగలు మర్కాదగల ప్రజలనుగూడ అవమానించి కొట్టుచునే యుందురు. బెట్టియాలో ప్రజలు ప్రభుత్వమువారి బజారునువదలి ప్రత్యేకముగా నొకబజారును ఏర్పరచిరని యిరుమధ్యనే బాబూరాజేంద్రప్రసాదుగారు నాకువ్రాసిరి. అందువలన ప్రజలకు కలిగినకీడుల విషయమును నేనిప్పుడు వివరింపను. ప్రజలు బజారునుపెట్టుట నాకు (మహాత్మునకు) యిష్టములేదని ప్రభుత్వశ్రీకులు కొందరు అసత్యవార్తలను ప్రకటించుచున్నారని నాకు తెలిసినదిగాన వారిదొంగమటలను మాత్రమే నేనా డేషింపదలచితిని. ఆబజారుసంగతి నాకిదివరకు తెలియదు కాని అట్టివానిని నేను చాలప్రశంసించెదను. కాన ప్రతికీకుల ప్రయత్నములకు లకు చె ను దీ య క బెట్టియాప్రజలు తమపనిని సాగింపవలెను. బెడరింపుటకు ఆకర్షకములకును యిబ్బందులకును వారు లొంగకూడదు.

* * * *

వాగ్మంధ న ము

“భాగీరథియులు కాలమును వృధాగా పాడుకేయుదురు. కాన తోటపని, వడము, సోటాగ్రావులపని, చరిత్రలను కాస్త్రములను చదువుట మున్నగు పనులను కల్పించవలెను. వారు నట్టి కలురులతో గాలమునలెను పాడుకేయుచుందురు. కాన కళాకాలల వారు విరామము లేకుండ వ్యవసాయ విధింపవలెను. అప్పుడువారు గ్రంథములను చదివి అవగతము చేసికొని భాషముల ముసరిజేసికొనవలసిన వారగుదురు” అని నేనుపద్యనిందితిని.

“వాగ్మంధనములను గూడ గాంధీగారు విధింపవలసియుండెను. దాని నాయనమరచినట్లున్నది” అనినేను వారమురోజుల ప్రతిమొక మిత్తునకు వ్రాసితిని” అని ఆంగ్ల దేశీయుడగు నొకమిత్రుడు నాకు వ్రాసెను.

అతడు వ్రాసినదానిలో ఆసత్యములేదు. మనము కలురులతోను వ్రాతలతోను కాలమును వృధాకేయుచున్నమాట నిజమే. కలురులకు మేకతాల్గిగారినినన్నును వదలిన చాలునని నేనిదివరకే తెలిపితిని. వ్రాత నేనిదివరకే వ్రాయుచుంటిని. ఆయన ఆంగ్లేయుడని ఆయన విమర్శనను మనము నిరసింపగూడదు. ఆయన గూడ నవరాధియే. మనము నిర్మాతలనుగోరిన యంత్రమును నడిపించువారిలో నాతడొకడుగాని యిట్టి ఆంగ్లేయులపై నాకు ద్వేషమేమియునులేదు. వారిలో కొందరు నాతో మైత్రిని వదులరు. మరికొందరు నన్నుక పిచ్చివానిగా భావించెదరు. వ్యాపరచనవలన కొంతవరకుమాత్రమే లాభముకలదు. సంగ్రహించి వ్రాయు పద్ధతిని నేర్చుకొననిచో లాభములేదు గానదాని నభ్యసించవలెను.

వెనుక మోక్షేగారు గోక్షేగారివడుగగా ఆయన సంగ్రహరచనలోకృతకృత్యమైయున్నగాని అందులకు చాలకాల ములో చింతపలసివచ్చినది. ఆకాలములో శాతము 50 పుటలను వ్రాసి యుండగలడు. కాని అంత దీర్ఘవ్యాసము నెవ్వరును చదువరు. శ్రీ శంకరాచార్యులవారు తన యువదేశమునర్థశ్లోకమున నీ మిచ్చెను, “బ్రహ్మ సత్యం-జగద్విద్య” దేవుడొక్కడే, కలను. తక్కిన దేదీయునులేదు, అనిఆయన బోధించెను. మాటాడవలెనని వ్రాయవలెనని కొరికపుట్టినపుడు దానినడచుకొన ప్రయత్నింపవలెను. అప్పుడత్యవసరము కలిగిననేగాని అతడా పనులను చేయడు.

మాలవమంతులతో నిమగ్నులగు వారితరఫలములే చేయజాలరు. వారికిదేయే వాగ్మంధన మగును. మనపరిస్థితుల నెరుగని ఆంగ్లేయులు మాలవమంతుల గూడ మలుకుపోవుటకేయని భ్రమ చెందుచున్నను అది ప్రస్తుతకాలమున కత్యవసరమును పరిత్రకార్యమని మనమెరుగుదుము. కాన నదితక్కిన చిల్లరపనులంటిది కాదు. ఈరహస్యమాంగ్లేయులెప్పుడు గ్రహింపగలుగుదురో అప్పుడే వారుగూడ మనతో చేరిపోయెదరు. అప్పుడు వారుగూడ దేశభివృద్ధికొరకు మాలువడకెదరు. ఈలోగా మనమాపని చేసి చూపవలెను.”

* * * *

మిల్లులపట్ల దయచూపుడు

ఒక విలేఖకు డిల్లువ్రాయుచున్నాడు
“స్వరాజ్యసంపాదనమునకు రాటము శ్రేష్ఠమును సాధనమని మీరుతము. మీయొక్క స్వార్థత్వాగమును సదుద్దేశమును సందేహించుటకు వీలులేదు. కాని ఖద్దరు అందరు ఉపయోగించుటచే యంత్రాలయాధికారులకు యంత్రాలయపు కంపెనీలవాటాదారులకు గొప్పనష్టము గలుగకేసినవారయ్యెదరని మీరేలగమనించుట లేదో తెలియకున్నది. యంత్రాలయములు అభివృద్ధి చెందుటనుజూచి అనేకులు తమ ధనమునంతయు వాటాలకొనుటకై వినియోగించుచున్నారు. వాటాలపైనున్న ఆదాయముతో సుఖముగ జీవితము గడుపవచ్చునని వారట్లానర్చి యున్నారు. మీ విధానమువల్ల ఎట్టిగౌరవము ఎరుగక ఏదో ఒకవిధముగ జీవితము గడుపుచుండువారికి విశ్వరూప మేర్పడును. కాని ధనవంతులు వినాశము పాలయ్యెదరు.

మీరు మహాత్ములు. దయార్థివృద్ధయులు. కావున మీరు నిష్పక్షపాతబుద్ధితో ప్రవర్తింపవలెను. రాటమును కొంత వరకు వృద్ధికి తేవచ్చునగాని యంత్రాలయాధికారులకు వాటాదారులకు మాడ కొంతలాభ ముండుటకు ఒక మార్గము చూపవలెను.

విదేశవస్త్రములను సంపూర్ణము గల మీ మార్కెటింగు. కాని మిల్లు గుడ్డ విషయమై కొంతమిమ్మరగిత్రివరకు తగ్గింపుడు. ఇట్లు చేయుటవల్ల మధ్యతరగతుల వారికి మీరు మహోపకార మొనర్చిన వారయ్యెదరు.”

ఇది విమోచనార్థమున లేఖ. విలేఖకుడు నూచించినట్లే జరిగిన నాకెంతయో సంతోషకరముగ నుండును. మిల్లుల యొక్కయు వాటాదారులయొక్కయు వినాశము భారతదేశ పునాత్మమని అప్పుడు వారు గుర్తెరుగగలరు. అప్పుడు భారతదేశము నూతనజీవితముతో ఆలరారుచుండును. ఇప్పటివలె కృశించుచున్న రయితలనుండి పీడించిన ధనము పుచ్చుకొనక అప్పుడు మధ్యతరగతివారు, ధనవంతులు విశ్వరూపవంతులగు రయితలవద్ద నుండి ధనము పుచ్చుకొనుచుండగలరు. 50 కొట్ల విలువగలిగిన విదేశవస్త్రములు దిగుమతి అంతమొందించినపిమ్మటనే రాటము మిల్లులను అంతమొందించువనివి ప్రార్థించిండును. కాని నేను ఇంతకుముందెన్నియోపర్యాయములు వ్రాసినవిధమున భారతీయులు కేవలము ఖద్దరువిషయమై దృష్టినుంచవలసినదే గాని మిల్లుగుడ్డల ప్రస్తావనగూడ చేయగూడదు. నేనుగాని మరిఇతరులుగాని మిల్లులను అవరింపవలసిన అవసరములేదు. వారి సరకులను వృద్ధికితెచ్చి లాభముపొందు విధానము మిల్లు రుజుమానులకే చక్కగ తెలియును. కాని కాంగ్రెసు నందు చేసినవారు మిల్లు గుడ్డల విషయములు పక్షపాతము వహించుట ఖద్దరు పరిశ్రమను చంపుటయగును. ఖద్దరు సంతకమునకు ఏకాగ్రతతో పాటుపడుట అవసరము.

విలేఖకుని మనశ్శాంతికొరకు ఇంత వ్రాసితిని. మిల్లులను మధ్యతరగతులవారికిని వస్త్రము కలుగునను భయముతో ఈ విలేఖకు డిల్లు వ్రాసిరి. కాని ఇది కర్మశృంగారమును నూచించులేఖ “ఎట్టి గౌరవము నెరుగని కడపటి తరగతివారు ఏదో యొక విధమున జీవితముగడపుచున్నారని విలేఖకుడు వ్రాయుచున్నాడు. కడపటి తరగతి వారెట్టి గౌరవము నెరుగరను మాట నిజమేనా? వారు ఏవిధమున కడపటి తరగతివారో తెలియకున్నది. వారి దానిద్రవ్యమునకు మధ్యతరగతులవారే కారకులు. వారు ఏదోవిధమున జీవితము గడుపుచున్నారనుట సత్యము కాదు. వారిలో అనేకులు సగముకడుపు నిండించుకొన లేకున్నారు. ఈవిధముగ తాము ఆధికులమని తలచుట, వీరులకష్టముల విషయమై నిశ్చింతలేతో నుండుట ఇదియే మనకు స్వరాజ్యము రాకుండ చేయుచున్న వి. జన సామాన్యుల కష్టములు ముల ము గుర్తెరిగిరాటమును చేతగైకొనవలయునని విలేఖకుని కోరుచున్నాను.

మానవులపట్ల సానుభూతిగలవాడ నగుటచే మిల్లులవినాశము కొరకూడదని విలేఖకుడు నూచించుచున్నాడు. ఇదే కారణము చెప్పుచు విదేశపు యంత్రముల వినాశముకూడ కొరకూడదని మర్చించరు వాదించుచున్నారు. కాని యంత్రముల వల్ల ప్రజాసామాన్యమునకు నష్టము కలిగినదను సిద్ధాంతము నిజమైనచో విదేశయంత్రములకు నష్టము కలిగినను ప్రజాసామాన్యము రాటముల నుపయోగించుట అవసరమగును. ప్రజలను దరిద్రులుగ నొనర్చి మిల్లుయజమానులు ధనికులైరి. భారతదేశపు మిల్లులు నశించినను ప్రజలు తమధర్మమును నిర్వహించుకొనవలెను. వంటిఇంటి పొయ్యిలను అంతమొందించుటకై ఒకరు చాకగ రొట్టెలను చేసి అమ్ముట ప్రారంభించిన బాతియంతయు ఈ ప్రయత్నమును ప్రతిఘటించునుగదా, కారణమేమి? ప్రజాభివృద్ధికి భంగకరమును ప్రతిఘట్యమునును ప్రతిఘటించుట అవసరము. (మో|| క|| గాంధీ)

* * * *

ఖద్దరు మహిమ

ఆంగ్లదేశమునుండి ఒక విలేఖకు డిల్లువ్రాయుచున్నాడు:
మీరు ప్రకటించిన సందేశముననుసరించి 1921 సంవత్సరము జనవరినెలలో నేను చెన్నపురిరాజధాని కళాకాలయందు దుడుపులను మార్చిచెలితిని. ఖద్దరుమహిమను అప్పుడు నేను గుర్తెరిగియుండలేదు. చెన్నపురినుండి స్వగ్రామమునకు నేనువచ్చిన పిదప రెండుఖద్దరుపంచులు మాడు ఖద్దరుచొక్కాలకు కావసి వగడ్డను సంపాదించుకొనుటకు నాలుగు నెలలుపట్టినది. అప్పటివరసితులట్లుండెను. కళాకాల వదలినపిమ్మట ఏమిచేయవలెనో తెలియకుండెను. 1921 సంవత్సరం మేనెలలో మాపెద నాయన 20 రాటములకు కావలసినకొయ్య 20 రూప్యములు నిచ్చిరి. ఒకవడంగిసహాయముతో నేను రాటములను తయారుచేసి నాలుగింటిని పంచములకొసగితిని. అయిదురాటములతో పని ప్రారంభించితిని. ఇప్పుడు 400 రాటములకు నేను యజమానిగ నున్నాను. రెండునెలల క్రితమువరకు ప్రత్తికొని ఏకులు చేయించి, ఏకులను వడుకువారి కొపగి నూలుతీసికొని నూలును గుడ్డగ నేయించు చుంటిని. వడుకువారికిని నేను కూలియిచ్చుచుంటిని. నూవంటివారు సహాయము చేయకున్నను వడుకువారికి ఎట్టిచక్కలేక పనిజరుగునట్లు ఒకపద్ధతి ఏర్పరచవలయునని

నేను, నాగలాపురమునందు ఖడ్గద్రుచారము చేయుచున్న పున్నయ్యగారు కలిసి ఆలోచించితిమి. 40 లేక 50 సంవత్సరములకుపూర్వము నడుతువారు. తమకు కావలసిన ప్రతినితామే సంపాదించుకొనుచుండెడివారు. ఆప్రతినివడకి 15 మాతల పడుగును చూచుచున్న అమ్మయ్యగారు. ఇట్లు చేయుటవల్ల వడుగునాటికి ఎట్టి ఇబ్బంది లేకుండెడిది. ఈవిధముగా ముగ్గురు మునునందు ప్రజేతపెట్టవలయునని నేను పున్నయ్యగారు ప్రయత్నించితిమి. మాప్రయత్నములు ఫలించినందులకు సంతసించుచున్నాము."

విశేషము వాగ్దాస ముఖ్యవిషయములను ఇందుప్రకటించితిని. జాతియొక్క ఆధికజీవనమునందు ఖడ్గద్రుచారము ముగ్గురు కలగజేయుచున్నది. దీనివల్ల విశేషమగుచున్నది.

శ్రీజగ్గారు జిల్లానుండి పంపబడిననివేదికమునుండి కొన్ని భాగముల నీదిగవ ప్రకటించుచున్నాను.

"బిల్లినుండి బిడ్డిగ్రామమునకు మేము వెళ్లితిమి. 1923 సంవత్సరం ఫిబ్రవరి నెలలో ఈగ్రామమునకు మేము వెళ్లితిమి. బిల్లిగ్రామమునుండి 10 లేక 15 రాటములు దూరము. మగ్గుము ఒక్కటైనను లేకుండెను. ఇప్పుడు 90 రాటములు ఈగ్రామమునందున్నవి. నాగలాపుర పంపినాము గడ్డలుగ నేయించుకొనుటవల్ల అధికమగు ఇబ్బందులు కలుగుచుండుటవల్ల నాగలాపురముండి ఈగ్రామములకు నేతగాడిని పిలిపించుకొనిరి. ప్రస్తుతము బిడ్డిలో రెండుమగ్గుములున్నవి. ఇక 15 లోజలలా మరీ రెండు మగ్గుములు సిద్ధమగును. గ్రామములలో ఇరువురు నేతపని నేర్చుకొనుచున్నారు. గ్రామమునందు వడక బడునూలును ఎంతమాత్రము ఇతరులకు అమ్మకూడదని గ్రామస్థులు సంకల్పించుకొని యున్నారు. తమకు కావలసినంత గడ్డలను నేయించుకొని మిగిలిన నూలునే విక్రయించుట తీర్మానించుకొనియున్నాను. వడకు పోటిపరీక్ష నేర్పాటుచేసితిమి. 20 రాటములపై నూలు వడకబడినది. 15 మొదలు 20 సెంటులవరకు నూలు వడకబడినది. మాసంతోషమును ప్రకటించుటకై పదివందల స్త్రీలకు ఒకమాత్రము లొసగితిమి. ఖాది విషయములందు ఈగ్రామము ఆచరణముగనుండునని నమ్ముచున్నాము.

గనినుండి బిడ్డికెళ్లితిమి. మొదటినుండియు వడకువిషయములందు ఈగ్రామము ముందడుగు వేయుచుండెను. నన్నటినూలు అధికముగ వడకబడుచున్నది. 50 గృహములను మేము చూచితిమి. ప్రతిఇంటియందును రెండుమొదలు నాలుగు రాటములున్నవి. ఇంటిలో ఎంతమంది స్త్రీలున్నారో అన్ని రాటములు ప్రతియింటియందు నుండెను. కడచిన రెండుసంవత్సరములనుండి చూలువడుకును జీవించుచున్నట్లు ఒకవర్షస్త్రీ తెలిపెను. ఈగ్రామమున 250 రాటములున్నవి. ప్రతిగృహము వారును వారికావలసిన ప్రతివాతే నిలువయుంచుకొనుచున్నారు. ఈగ్రామమునందును చుట్టుప్రక్కలు మాడునూలుగ గ్రామములందును పని సంతృప్తికరముగ జరుగుచున్నది.

బిడ్డినుండి దేవరగమ్మరుకు వెళ్లితిమి. ఇచ్చట 1920 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి నెలలో 10 రాటములు మాత్రమే యుండెను. ఇప్పుడు నూరు రాటములున్నవి. ఏకుటుంబమునకు కావలసినంత నూలును ఆకుటుంబమువారు వడకుకొని గడ్డలను నేయించుకొనుచున్నారు. మిగిలిన నూలును కాంగ్రెసు ఖాది ప్రచారకులను అమ్ముచున్నారు. ఇచ్చట కూడ ఒకపోటిపరీక్ష జరిపితిమి. గ్రామమునందలి 25 మగ్గుస్త్రీలు ధనవంతులు బీదలు వృద్ధులు యువకులు ఈ పోటిక్షేంద్రం పాల్గొనుట వృద్ధులనుండకరముగ నుండెను. నగరములందు పనిజరుగకుండుటను చూచి వగచుచున్న ప్రచారకులకు ఇట్టి గ్రామములకు వెళ్లి ఈపోటిపరీక్షలు చూచిన ఉత్సాహముదయింపగలదు."

కూల్కై పనిచేయువారు ఇట్లు ఉత్సాహముతో చేయుచున్నారు. ఇక ప్రజాప్రతినిధులు యావద్భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారి తీర్మానము ననుసరించి తమ జాతిధర్మముగ వడకులకు ప్రారంభించిన నగరములందు కూడ గొప్పమాపు కలుగును. ప్రస్తుతము ప్రకాంతముగ గ్రామజీవితమునకు నగరములు ఆటంకములుగ నున్నవి. ఈఖాళిసంజేతము నగరములయందు వ్యాపించిన ఎంతయో గొప్పమాపు ఏర్పడును. మోక్షి కలిగి

శిక్కులకు మహమ్మదీయులకు వివాదము
అమృతసరము, జూలై 21:— మహమ్మదీయులకును శిక్కులకును మధ్యగలిగిన కాంతోక్యార్థమితగాదా దావా యందు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఈదినమున కేసును ముగించెను. ఆ భూమి తమ మతములలో నున్నదని శిక్కులు వాదించుచున్నాడు. అదృష్టవశాత్తే తీర్పు తెప్పబడును. ఆ (మె.)

డిప్టీ పరిశీతులు

దుండగింద్ర అరెస్టులు

అధికారుల ప్రకటన

డిప్టీ జూలై 21:— ఈ యువయుము, డిప్టీ నగర పరిశీతులు ఇద్దరకుండు సభివృద్ధినిచ్చెను. 19 లేదా 20 రాత్రి మాత్రము మహాలయ ఒక హిందువు హత్యజేయుబడినపుడు ఆ సమావేశమున నేయున్న పోలీసు పికెటు, డిప్టీలో నుండువాడు గాడు. మద్యకుళకముగా నితరప్రాంతమునుండి రప్పించబడిన పోలీసు పటాలములకు సంబంధించిన శివు సభుఇక్ పెక్టర్. హత్యజరిగినపు డీత డేకారణములచేత, ఆ విషయమును గమనింపలేదో విచారణ జరుగుచున్నది. ఇప్పుడత డాప్రదేశము నుండి తొలగించబడి స్థానిక పోలీసుదళమునకు సంబంధించిన అధికారి యచ్చట నిలుపబడెను.

అధికారుల ప్రకటన

ఇంతవరకును నగరపరిశీతులగురించి ఫీపు కమిషనరుగా రీయడయమున నీ క్రిందిప్రకటన మొనర్చిరి.

19 లేదా 20 రాత్రి, మాత్రము మహాలయం దలి విషాదకరమగు కార్యము జరిగెను. అచ్చట నిద్వరు హిందువులె దుర్మతి జరిగిరి. ఒక బచ్చాపు, వారిలో నొకరిని కత్తితో గట్టిగా పొడిచెను. ఆతడంతట వెంటనే మరణించెను. రెండవ యాతనికీ కొలది దెబ్బలుమాత్రమే తగిలెను. సమావేశమున నున్న పోలీసు పికెటు, ఈదారుణత్యము నెందు కావబాలకపోయెనో గమనింపటకు విచారణసాగుచున్నది. ఆపోలీసుఅధికారి డిప్టీ పోలీసులకు సంబంధించినవాడుగాడు. ఆతనినాప్రజేతమునుండి తొలగించి స్థానిక ప్రదేశజ్ఞానముగల మరియొక యధికారి అచ్చట నియమింపబడెను. ఈహత్యలన జూలై 20 లేదా 21 సాయంత్రమువరకు దుకాణములలో సభిభాగము మూసివేయబడియుండెను. ఆదినము సాయంత్రమున మాత్రము, లాలా శివనారాయణగారి గృహమున జరిగిన సభవారిచే నియమింపబడిన యువసంఘము వారిపోతాహముచే, దుకాణములు తెరవబడెను.

20 లేదా 21 యువయుము 10 గంటలకు జామ్మమసీదువద్ద నొకహిందువు ఎదుర్పబడెనను వార్తవచ్చెను. కాని పోలీసు వారావిషయమును విచారింపగా నావార్త నిరాధారమైనదని తెలిసెను.

మధ్యాహ్నము 1 గంటకు, ఒకమహమ్మదీయ బాలుని అచ్చమాడను, కొంతమంది హిందువులు హత్యచేయవలెనని కాల్ ఖాలోనికి గొనిపోయిరి ఒక వార్తవచ్చెను. ఈవిషయము నా బాలుడు కొంతమంది మహమ్మదీయుల కరిగింపగా, ఒకగుంపు జేరెను. ఇంతలో నచ్చటికి పోలీసువారువచ్చిరి. స్థానికహిందువులును మహమ్మదీయులును ఈవిషయమును, సంతృప్తికరముగా పరిష్కరించుకొనిరి.

ఒకహిందువు నెదుర్చుట

రాత్రి 9 గంటలకు కావబాగునందు ఒకహిందువు, పాయిఖానాద్దీనుండి వెలుపలకు వచ్చుచుండగా ఎవడో బచ్చాపీ ఆతని మెడమీదకొట్టెను. ఆతనికి స్వల్పమగుగాయము మాత్రమే తగిలెను. కాంతిపరిశీతులు సమకూడుకొండ జేయుటలంపుగలవారెవ్వరో దుండగింద్ర ఇటుల నొనర్చియుండురు. పోలీసులు రాత్రింబవళ్లు నగరములయందు కాపలాకాయుచున్నారు. ఇకమీద నెట్టి దౌర్జన్యమును జరుగకుండ నొనర్చగలమని పోలీసువారెంచుచున్నారు.

ఈయువయుము కర్మముకొంచెముగాకురిసెను. వాతావరణము చాలవరకు చల్లబడినది. ఇంకను మబ్బులు దట్టుముగా నుండుటచే వర్షములు గురియునని దోచుచున్నది.

అజ్జులుఖానాగారి తంతివార్త

డిప్టీ జూలై 21:— హాకీం అజ్జులుఖానాగారు, డిప్టీలో నున్న అసఫ్ ఆలీ గారికి క్రింది తంతివార్తనొసరి. దయచేసి అచ్చటిపరిశీతులకు తంతిజేయుడు. అన్వేషణము సమాధానము కుదుర్చుకొనుట కేదైన మార్గముగానించెనా? అట్టి అల్లరులును జరుగలేదని నమ్మెదను.

అసఫ్ ఆలీగారి ప్రత్యుత్తరము

అసఫ్ ఆలీగారు, అజ్జులుఖానాగారి క్రిందిప్రత్యుత్తర మొనర్చిరి. చాందినీ చాతులో కొంతభాగము హరతాశము జరుగుచునే యున్నది. అన్వేషణసమాధానములన సాదరునందు పరీక్షలు దాదాపు సాధారణస్థితివచ్చెను. క్రమముగా వ్యవహారములు యధావిధిని సాగుచున్నవి. ఆ (మె.)

అరెస్టులు

డిప్టీ, జూలై 21:— ఈసాయంత్రము పరిశీతులుకాంతముగ నుండెను. అల్లరుల సమయమున నగరమును వదిలి వెళ్లిపోయిన కొలదినుండి వర్తకులుకాములుదప్ప దాదాపు అన్నిదుకాణములును తెరచియున్నవి. అల్లరులు ప్రారంభమైనదిమొదల లింతవరకు 94 గురను పోలీసువాడు అరెస్టుజేసిరి. ఇందు 15 గురుతప్ప నందరు జామీనుమీద వకలిపెట్టుబడిరి. ఇటీవలి హత్యలకు అరెస్టుజేయబడినవారి 15 మందిలో గలరు. ఆ (మె.)

ప్రచురణ శాఖ

నిలపియుంచుట కావశ్యకత

బొంబాయి గవర్నరు శాసనసభ్యులకు

హెచ్చరిక

బొంబాయి, జూలై 21:— బొంబాయి శాసనసభలో ఆయవ్యయవట్టికపై చర్చలో ప్రచురణశాఖ వ్యయమును తొలగింపవలెనని దేబడిన ప్రతిపాదన సందర్భమున ఈ విషయమును గురించి సభాయుక్తుడగు గవర్నరుగారు దీర్ఘముగా నాలోచించిరి. ఇట్టి ప్రతిపాదన దేబడినప్పటికిని ప్రభుత్వవార్తలను వార్తాపత్రికకు పంపుచుండుటకు ఏర్పాటు లొనర్చవలెనని వార్తాపత్రికలలో తెలుపబడిన అభిప్రాయములను వార్తాపత్రికాసంఘమువారి కోరికను ప్రభుత్వమువారు గమనించిరి. అంతయుగాక ప్రభుత్వవిధానముల గురించియు నుద్దేశముల గురించియు ప్రచురించుట చాల అవశ్యకమని శాసనసభవారే ఇదివరకు గమనించిరి. అందుచే ప్రజాభిప్రాయము నుద్దేశించి ఈ శాఖా వ్యయమునకు గావలసియుండు కనిష్ఠ మొత్తము నొసగుటకు శాసనసభవారు ఏర్పాటు లొనర్చవలెనని గోరుట తన ధర్మముని గవర్నరుగారెంచిరి. ఈశాఖయందు దివివరకే వ్యయము 40 వేలనుండి 20000 లకు తగ్గింపబడెను. ఈమొత్తము నింకను తగ్గింప వీలగునెడల రాబోవు సంవత్సరమున నొనర్చబడును. ఈలోపుగా కేంద్రరేటు గ్రంథాలయమును రికార్డులను ప్రచురణాధికారికి మార్చుటచే నాతని యుపయోగము మరింత హెచ్చెను. అందుచే ప్రజాహితముకొరకు శాసనసభ యందన్ని పక్షములవారును ప్రచురణశాఖ నుంచుటకు సహాయ మొనర్చెదరు గాకయని గోరుచున్నారు. ఆ (మె.)

ఓడ్యయరు నాయరు కేసు

(నేషనల పత్రిక)

ఓడ్యయరు మానవత్వపు కేసునందు న్యాయాధ్యక్షుడు జ్యూరీతో డెలుపుచు బలికన నిందావాచకములగుర్చి చర్చించుటకు అవకాశ మియవలెనని లాన్సజరిగారు కోరియుండిరి. దానికి ప్రధానమంత్రిగారు శేర్మగా క్షుప్తముగా నిట్లు బదులుచెప్పిరి. "ఓడ్యయరు కేసు విచారణయందు న్యాయాధ్యక్షుడు గారు పాల్గొనిన పదములు యెంతకురదృష్టవశమున ప్రవచింపబడినను, సభ్యుడు నూచించినట్లు చర్చకుతగిన నీతిబాహ్యప్రవర్తననిందకుఅనర్హములు. మరియూపార్లమెంటులోచర్చించినచో దానివలన ఇండియాలో కలిగినహాని నృద్ధియగును." అంతేగాక యిట్లుచెప్పెను. "అమృతసర దురంతముల సమయమున అధికారమునందున్న ప్రభుత్వము తీవ్రతతో కేంద్రప్రభుత్వమువారు పూర్తిగా సహకారము కలిగియుండురు. కాని, కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వము వై అనసరముని తోచినచో న్యాయ శాఖ వారు ప్రతికూల తీర్పు చెప్పటకు సర్వాధికారముగలరు. దీనివలన కేసు విచారణకు సంబంధించని ముఖ్యరాజకీయ సమస్యలపై యెట్టి ప్రచురణములు గావించబడుకొండ కావునగా నుండును." ప్రధాని జెప్పిన ప్రతి అంశమును మేము అంగీకరించుచున్నాము. కాని మేకార్డిగారి వ్యక్తిత్వమునకు హానికలుగు తీర్మానముగాక ఆయన ప్రచరణము తమకీష్టములేదని కామన్సుభవారు తీర్మానించుటకు అవకాశమియలేదని మేము విచారించుచున్నాము. మాన్వల్లుగారు నుడివినది అంతయు సత్యమే. కాని మేకార్డిగారు ఒసంగిన అంత్యతీర్పులన ఇండియాలో కలిగిన హాని బాధులకు యింకను చతురతగా ప్రవర్తించునని. ఇట్టికేసులో అనసరమును బట్టి పదములను నొక్కినొప్పి. జెప్పటయందు ప్రాముఖ్యతగలదు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 వ సం. జూలై నెల 22 వ తేది

మంగళవారము

ఇంగ్లండు: సాత్విక నిరోధము

సాత్విక నిరోధము విప్లవకరమని హైందవాధి కారులు నామాన్యముగ చాటుచుందురు. ఇందుకు బూసనవారిని పలు విధముల నిష్పందితురు. ఇంగ్లండులో మాత్రము వేరువిధముగ భావించు చున్నారు. మాంచెస్టరు గార్డియను పత్రికలో ప్రచురించబడిన వ్యవస్థాంతరము జూచిన, యీవిషయము చక్కగ తేటపడును. డెంటు అను బ్రిటీషు క్రమశుభు గౌరవ న్యాయాధికారిగ బనిచేయు చున్నాడు. కాని, ఇతడు చాలకాలమునుండియు సాత్విక నిరోధము నవలంబించుచున్నాడు. బాల్ఫూరు విద్యాశాసనమునందు విధించబడిన కన్నునిచ్చుటకు 1902 సంవత్సరమునుండియు, డెంటుగారు నిరాకరించుచుండిరి. ఇప్పటికి ఇరువదిరెండు సంవత్సరములు గడిచినవి. ఐనను, వీరిని ప్రభుత్వన్యాయాధికారిగ నియమించిరి. ప్రస్తుతపు లార్డు ఛాన్సలరుగ హాల్డేను ప్రభువుగారు, యీవిచిత్రమును కనిపెట్టిరి. ప్రభుత్వోద్యోగిగ బనిచేయుచు, ప్రభుత్వముపై సాత్విక నిరోధము నవలంబించుట యసంభవమని, హాల్డేనుగారికి దోచెను. డెంటుగారికి వీరు వ్రాయించిన లేఖలబట్టి డెంటుగారి యపూర్వచారిత్రమును గమనింపవచ్చును. కన్ను చెల్లించనందులకు ఏకైలు నెలలో వీరికి సమన్లు బంపించిరి. ఆస్తిజపుచేయించిరి. ఇంతకుమున్ను పెక్కుమారులు వీరికి సమన్లు బంపుటయు, శిక్షవిధించుటయు జరిగెను. ఎన్ని మారు లిటులజరిగినను వీరు లక్ష్యపెట్టలేదు. సాత్విక నిరోధమును వదులుకొనలేదు. బుద్ధిపూర్వకముగ వన్నును చెల్లించలేదు. చట్టము నమలులో పెట్టుటకు గాని, దాని ననుసరించుటకుగాని సంసిద్ధుడు గానట్టి మేజిస్ట్రేటు నాచడవిలోనుంచుటకు తమకేంతమాత్ర విచ్ఛములేదని, హాల్డేనుగారు స్పష్టముగ దెలిపిరి. తమకు దెలిసిన సమాచారము నిజమగుచో, డెంటు గారు తమయద్యోగమునకు వెంటనే రాజీనామా నియవలయునని హాల్డేనుగారు గోరుట వింతగాదు. అందుకు డెంటుగారు సంసిద్ధులుగానీచో, వారిని పదధ్రువస్థిగావించ సమకట్టిరి. హాల్డేనుగారు లేఖను కంపి ఆరువాము లయినను, డెంటుగారు తమ స్థానమును విడువలేదు. మరల వీరికి విన్నప మంప బడినను, కన్ను చెల్లించినచో, డెంటుగారిపై నెట్టి చర్య దీసికొనమని, హాల్డేనుగారు దెలిపిరి. అందు కను డెంటుగారు జవాబియలేదు. సాత్విక నిరోధి యయినను, న్యాయాధికారిగ నుండుటకు తనకు హక్కుగలదని, డెంటుగారి వాదము. వీరు కన్ను చెల్లించరు. న్యాయాధికారికడవిని విడనాడరు. వీరి విషయమై పార్లమెంటుసభలలో ప్రశ్న లడిగెదరని తెలియచున్నది. డెంటుగారి ధైర్యము నెంతయు కొనసాగింపవచ్చును. అతిని విశ్వాసము సరియగున దయిననుగ కున్నను, అతినిపట్టుదల ప్రశంసార్హము. ఈ మాత్రము నిదర్శము హిందూదేశములో గను పించిన, అధికారవర్గము భూమ్యాకాశములనేకము తెలియించును. తంతివార్త లన్ని ప్రాంతములకును కురిసియుండును. లండను ప్రెస్సు, మార్నింగు పోస్టు మున్నగు పత్రికలు తీవ్రదండనములను

నూచించి యుండురు. విప్లవము చెలరేగనని గగ్గోలు పె యుండురు. సాత్విక నిరోధకులకు కఠిన కారాగృహశిక్షలు విధించబడియుండును. లా, ఆర్డరులకు భంగము కలిగినని గగ్గోలు బయలుదేరి యుండును. బ్రిటీషు ప్రజలకు వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమును సంఘ స్వాతంత్ర్యమును నిలువబెట్టుకొనుట ఎటులో తెలియను. ఆవసరమగునపుడు కన్నుల నిరాకరణము జకు గడంగుటకు వారు వెరువరు. ఇందువలన లా ఆర్డరులకు భంగము కలిగినని ఆక్కడవారు గోలకేయటలేదు. సాత్విక నిరోధము సక్రమాం ఖోళనలో భాగమనియే, ఇంగ్లండు భావించుచు న్నది. కాని, హిందూదేశమునకు మాత్రము వేరు కఠినతాదము జూపబడుచున్నది. స్వాతంత్ర్యము ననుభవించు దేశములలో, ప్రజల హక్కులు ముఖ్యమని భావించబడును. లా, ఆర్డరులు రెండవ స్థానము నాక్రమించును. ఐనను లా ఆర్డరు రక్షణ కక్కడ భంగముగలుగుటలేదు. వీలనన, ప్రజాభిమతి మన కనుగుణ్యముగ పరిపాలన జరుగునంతవరకు, లా ఆర్డరులు సురక్షితముగ నుండుట సహజము.

లేబరుపక్షమువారి భయము

హిందూదేశము విషయమై తామిదివరకు జేసిన వాగ్దానములను మూలదోసి, ఎట్టెటులో కాలము గడుపుటకు లేబరుపక్షమువారు బూను కొనినటుల, రానురాను తేటతెల్లమగుచున్నది. గంపెహాలో నింగ్లండుకు బోయిన హైందవ ప్రముఖుల కి సంగతి దెలిసివచ్చినది. శ్రీనివాస శాస్త్రి గారిటీవల లండనులో ముచ్చటించుచు, నొక సంగతి దెలిపిరి. బ్రిటీషువారు ఎంతోకష్టపడి సంపాదించిన హిందూదేశమును లేబరుపక్షమువారు పోగొట్టిరను నపఖ్యాతి రాకుండుటకై తామేమియు తీవ్రచర్య దీసికొనమని, మంత్రు లొకరు శ్రీని వాసశాస్త్రిగారితో జెప్పిరట. లేబరుపక్షమువారి భయము నిందుమూలమున గ్రహింపవచ్చును. హిందూదేశమును బ్రిటీషు ఇంపీరియలిస్టు లొక గనిగ భావించుచున్నారు. ఆ గనిని భారతీయుల పరముజేయుచో, తమకు తీరిని నష్టముగలుగు నని విలపించుచున్నారు. లేబరుపక్షము వారు అధికారము వహింపక బూర్జుము స్వయం నిర్ణయాది సూత్రముల గూర్చి ఎట్టి వేదాంతము జెప్పినను, ప్రస్తుత సమయమున ఆజోలికి జోవుటలేదు. ఎక్కడనయినను బావాయను రీతిని, హైందవ స్వకరిపాలనముకట్ల మాత్రము లేబరు పక్షము వెనుదీయుచున్నది. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి యనుభవమే యీతిరుననుండ తక్కువలవారి యను భవ మెటుల నుండునో జెప్పనక్కరలేదు. శాస్త్రి గారిఆశలు సయితము అడియాశలయ్యెను. లాలాలజ పతిరాయిగారి అనుభవము తత్ఫలముగనే నున్నది. లాలాలజపతిరాయిగారు బ్రిటీషుప్రముఖులనేకు రతో ముచ్చటించిరి. లేబరు మంత్రులకు వారి సంగతి వారితో దెలియదని, లజపతిరాయి గారి తలంపు. రాబోవు ఎన్నికలలో తమ కెట్టి నష్టము గలుగకుండుటకై వీరు హిందూదేశ విషయ మున తాటస్త్రము వహించుచున్నారుట. విశాల భావములను విడనాడి, తాత్కాలిక లాభాపేక్షతో బనిచేసిది లేబరుపక్షము తన కీర్తిని గోల్పోయి, ఓణదశ కెందక మానదు. బ్రిటీషు పక్షము తెలుల బ్రవర్తించినను, భారతీయులు లక్ష్యముజేయక స్వ శక్తిపై నాథారపడుచో, త్వరితముగ గమ్యస్థానము జేరగలరు. అందుకు మారుగ ఎప్పుడును ఇంగ్లండు అనుగ్రహమునే సమ్మకొని ఆతురము జూపుచో, ఆత్మగౌరవమును దేశగౌరవమును గూడ బోగొట్టు కొనక మానరు.

జాయింటుస్టాకు కంపెనీలు
1923-24 సంవత్సరమునందు 755 కంపెనీలు బనిచేయుచుండెను. వీని క్యాపిటలు హెచ్చుదల జూపెను. రిజర్వరయిన క్రొత్తకంపెనీల సంఖ్య రానురాను తగ్గిపోవుచున్నది. డబ్బు దొరకక పోవుటయే ఇందుకు కారణమని నూచింపబడెను. వర్తక సారీశామిక సంఘముల సంఖ్యయు, బ్యాంకింగు కంపెనీల సంఖ్యయు హెచ్చెను. కాని ఇన్సూరెన్సు కంపెనీల సంఖ్య చాలదగ్గను. క్రొత్తజిన్నేషనులు హద్రాసు, కోయంబత్తూరు, ఉత్తరాఝాట్, కృష్ణామండలములలో నెక్కడుగ నుండెను. కృష్ణామండలము సారీశామిక వ్యవహారములలో మం దంజవైచుచున్నటుల, డి. జి. వెంకటనారాయణ నాయుడుగారుదెలుపుచున్నారు. సిమెంటు, రంగులు, పంచదార, ఆయుర్వేదపు మందులు మున్నగు వానిని తయారుజేయు సమిత్తము కంపెనీలు ప్రారంభింపబడెను. ఈ సంవత్సరమున రిజర్వరయిన వానిలో రెండు కాటను మిల్లులును, మలబారు నిప్పుపెట్టల కంపెనీయు, గలవు. 45 కంపెనీలు నిలిచిపోయెను. ఇవి నిలిచిపోవుటకు, తగిన మూలధనము లేకుండుటయు, డైరెక్టరుల అసమర్థతయు, కారణము లని నూచింపబడెను. కంపెనీల మొత్తపు మూలధనము 5 కోట్లనుండి 11 కోట్లకు జెరిగెను. ఇండియనుబాంకు, మైలా పురపు హిందూ పర్మెనెంటుఫండు, స్పెంసరు కంపెనీ, బకింహముకర్నాటిక్కుకంపెనీ, మేమేడు టీకంపెనీల కెక్కుడు మూలధనము గలదు. 18 కంపెనీలకు మూలధనము హెచ్చుజేయబడెను. ఒక్క కంపెనీకి మాత్రము మూలధనము తగ్గి పోయెను. తనఖా పత్రములు 83 రిజిస్టరయ్యెను. వీనికి సంబంధించిన ఆస్తి విలువ 457,72,818 రూపాయిలు. వీనిలో 2419500 రూపాయిల పత్రములు తీరిపోయినవి. ఇంకను 21577318 రూపాయిల విలువగల 60 తనఖాలు నిలిచియు న్నవి. తనఖాపత్రములు తీరిపోయినటుల రిజిస్టరు జేయవలసిన యగత్యములేక పోవుటచే, ఆ వివర ములు స్పష్టముగ దెలియవు. అప్పులధిక మగుటకు కారణము, తిన్నగ తెలియ లేదు. దారిద్ర్యమున కిది నిదర్శనముగా వచ్చును. లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీల సంఖ్య వెనుకటి యెటులనే నిలిచి యున్నది.

హిందూదేశ పటము

వెంట్రియందు సామ్రాజ్యప్రదర్శనోత్సవము నిన్నటిదినము ప్రారంభమయ్యెను. దీనియంద, హిందూదేశమునకు గూడ స్థాన మీయబడెను. ఇందువలన హిందూదేశ గౌరవము వృద్ధియగుటకు మారుగ, తద్వ్యతిరేక ఫలితము చేకూరుట సహజము. హిందూదేశముయొక్క గొప్ప తనము దేనియందుగలదు? వెంట్రిప్రదర్శనాధికారుల యుద్దేశ్యము ప్రకారము, బ్రిటీషువారికి వశమగుటయందే. జహంగీరుచక్రవర్తిగారి యాస్థానమునకు బ్రిటీషు రాయబారి వచ్చుచున్నట్లు యంతయు ప్రదర్శింపబడునట. అప్పటినుండియే బ్రిటీషు విజయమునకు ప్రారంభమని, జెప్పవచ్చును. ఇట్టి ప్రాచీనచరిత్రను తీవ్రవలన, నినుసుంతి యయినను ప్రయోజనముండునా? భారతీయుల కా కాలమునాటి చరిత్ర దుస్సహముగనుండదా? భారతీయులు తమ ప్రస్తుత స్థితిగాంచి దుఃఖించుచునేయున్నారు. వారిపూర్వుల యవివేకమును ప్రదర్శించి వారిదుఃఖము నశియించు జేయ నేల? హిందూదేశ పట్టణవైఖరిని లండనులో జూపించెదరట. దానియందు తేర్చెడి సామగ్రియేమి? పాములవాండు, బోగమువాండు, యాచకులు.

గారడీవాండు మనకు వాటిలో నూతనపట్టణమును నింపివైచెదరట! ఏమి, హిందూదేశపు పటము! పాములవాండు గారడీవాండ్రు నెక్కుడు యోగ్యతలవారు అంగ్లోహైంద్రులదృష్టికి గనుపించరు. భారతదేశము ఏ అడవిజాతివారిలోనే నిండియున్నదని వీరి తలంపు వెంట్రుకదగ్గనమునందు హిందూదేశపు గారడీవాండ్రును, పాములవాండ్రును, కృష్ణానాథులు నలంకించిరి. మామిడిచెట్టును మొలిపించియు, కనికట్టు విద్య చూపియు, గారడీవాండు అస్పృశ్యము గలిగించియుండును. హిందూదేశపు చిత్తముగాని, విజ్ఞానముగాని, చిత్రశిల్పముగాని, వాఙ్మయముగాని, ఇంగ్లండు కక్కరలేదు. ఇట్టి ప్రదర్శనముల గాంచి గర్వము హైందవులుండజాలరు. సామాజ్యవస్తు ప్రదర్శనమును బహిష్కరించి, హిందూదేశము తన గౌరవమును నిలుపుకొనెనది. స్వరాజ్యవంతరముగాని, హిందూదేశము తన నిజసామర్థ్యమును ప్రపంచమునకు వెల్లడి చేయజాలదు. అంతవరకును అవకాశము దొంకుట దుర్లభమని దోచును.

తొమ్మిదవ అకాలీజత

తొమ్మిదవ అకాలీజత అరెస్టయినది. అరెస్టు లతిశాంతముగ జరిగెను. ఇంతవరకు అరెస్టయిన అకాలీజతలను విచారించలేదు. వీరందరను ఖాళీ ప్రదేశమున నుంచి నలుల దెలియుచున్నది. నాభా అధికారుల కీర్తి ప్రపంచమునందంతటను బ్రాకుచున్నది. సిక్కుల మతి స్వాతంత్ర్యమును నిరోధించి, వీరు పుణ్యము గట్టకొనిరి సిక్కులశత్రుయ మిందువలన బలపడుచున్నదిగాని తెలుగులలేదు. అహింసావ్రతమును వారు నిష్కర్షగ నవలంబించి దేశమున కంతకును మార్గదర్శకులగుచున్నారు. కెనడాలో నివసించిన సిక్కులలోగూడ కలవర మెర్పడినది. ఇదకొండుమంది సిక్కుమతాచార్యులు కెనడానుండి బయలుదేరి హిందూదేశమునకు వచ్చుచున్నారు. హిందూదేశమున మతస్వాతంత్ర్యమునకై వీరు తమ జీవితముల నర్పణజేసెదరు. అకాలీల యద్భుతత్యాము, వివిధ మతి స్వాతంత్ర్యమును నిలువబెట్టుట కక్కరకు వచ్చును. అహింసాధర్మమునకు చేయూత నొసగును. మోటుబామున్న ఆత్మశక్తి యధికమని జూపుటకు మార్గమేర్పడును. అకాలీల ప్రవర్తనము మెదటనుండియు అపూర్వముగ నున్నది. ప్రపంచ చరిత్రయందట్టియద్భుతత్యామును కనవిన యుండదు. అకాలీల యద్భుతశక్తి బహిర్గతముగను కవకాశమిచ్చిన నాభాఅధికారులు దేశమునకు పరోక్షముగ మెలుజేయుచున్నారనటకు సందియములేదు.

సప్తమెంటరీగ్రాంటు: ప్రభుత్వపుటుత్తరువు

పట్టపాడుపట్టపాడు పిల్లి దీప్తనన్నలు, సప్తమెంటరీ గ్రాంటువిషయమై ఇండియా ప్రభుత్వము వారు నిబంధనలు మార్చివైచిరి. బెంగాలుకోర్టులలో జరిగెడి దావాకేసులను అవకాశమిచ్చింది. రాష్ట్రీయశాసనసభలు గ్రాంటును నిరాకరించినను తగ్గించినను, ప్రభుత్వమువారు సప్తమెంటరీగ్రాంటును తీసికొని రావచ్చునని నూతన నిబంధన దెలుపుచున్నది. ఇటులనే హైందవశాసనసభకు సంబంధించినగ్రాంటువిషయమునగూడ సప్తమెంటరీగ్రాంటును కొరవచ్చును. నూతన నిబంధనప్రకారము, ప్రభుత్వమువారు రైతుబట్టిన సప్తమెంటరీగ్రాంటుల దీసికొనివచ్చి శాసనసభ్యుల సంకల్పమును భగ్నముజేయవచ్చును. సర్టిఫికేట్లు అధికారమునకు దోడుగ వీరి కట్టి నూతనాధికారముగూడ సంక్రమించినది. నిబంధనలజేసి యధికారము ప్రభుత్వ

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్మని వ్యజానిధి లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను 22-7-24

యథాశక్తి ని తోడ్పడుడు

ఇదివరకు మొత్తం		చంబాలు	కొశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు వంతులుగారికి చేరిన వనూభు	
ఇదివరకు	మొత్తం	44191-4-7	ఇదివరకు	మొత్తం రూ. 20367-10-11
నేటివనూలు		13-4-0	కావలితాలూకా సిద్ధన కొండూరు	
			గ్రామం గొట్టిపాటి సుబ్బానాయుడు	
			గారి వలన	10-0-0
			త్రిపురనేని రామశాస్త్రిలవారు, అంగలూరు	1-0-0
			యీ. మాధవరాయుడుగారు	1-0-0
			ఫరీదుల్ జమీ ఉర్రఫ్ బాబూలాల్ గారి	
			ద్వారా కేరాఫ్ గఫూర్, 55 పెద్ద	
			బజారు, విశాఖపట్నము	1-4-0
	మొత్తం	44204-8-7		మొత్తం 20380-14-11

పూజానిధికి సామ్యమునుబట్టి చిరునామా:—కా. నాగేశ్వరరావు, నెం 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు

మన కుండునంతవరకు, శాసనసభ్యు లెన్నియార్చాటనుల జేసినను ప్రయోజనముండదు. వారునిరాకరించినగ్రాంటులను ప్రభుత్వమువారు మరియొకసమయమున పునర్వర్ధింపజేయగలరు. స్వరాజ్యపక్షమువారి ప్రతిష్టంభన బ్రయత్నములను ప్రభుత్వమువారిక్క గీటుతో విఫలపరుచుచున్నారు. సంపూర్ణ స్వపరిపాలనమువలనగాని, ప్రజల యభిమతము ననుసరించి వారి ద్రవ్యము వెచ్చబడుటకు వీలు గలుగదు.

బొంబాయి శాసనసభ

బొంబాయి శాసనసభలో, ప్రభుత్వసభ్యుడు దెలివినసంతతి గాంచిన, అసహాయవాదుల విషయమై వారెటుల మెలగుచున్నారో తేలవడగలదు. కంటల రక్షణముకొరకై నియమించుచున్న తుపాకీల లైసెన్సును, అసహాయవాదులకు ప్రభుత్వమువారు తొలగించిరట. స్థానిక సాగుములను వశపరుచుకొనుటకేగాక, రద్దుజేయుటకుగూడ ప్రభుత్వము వారికి నూతనచట్ట మవకాశ మొసగుచున్నది. మ్యునిసిపలు సంఘాధ్యక్షుడు లేనపుడు, కలెక్టరు గారు మ్యునిసిపలుసభను కూర్చవచ్చునట. స్థానిక స్వపరిపాలనము వృద్ధియగుటకు మారుగ మరింత సంకుచితమగుచున్నది. స్వరాజ్యవాదులు ప్రతిష్టంభనకుగాక, సహకారమునకుగూడ గడంగెదరని, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారికి నిన్నటిదినము దెలిసెను. శిశురక్షణ చట్టమునకు, స్వరాజ్యపక్షము వారు ఉడుగులుగ జేయక దాని నంగీకరించుటచే ప్రభుత్వమువారికి సంతృప్తి పొలిగెను. నూతన పరిణామమున కిది నిదర్శనమై యుండును.

డాక్టరు సుఖయాగారి యవస్థ

బొంబాయి కాన్సరేషనుసభలో, కక్షలు, వైషమ్యములు అధికమగుచున్నవి. డాక్టరు సుఖయాగారు చిత్రించిన తీర్మానములను ప్రతిపాదించి పైకి వచ్చుచున్నారు. మహాత్మునికి స్వాగతమియ్యగూడదని, వీరిదివరకు వాదించిరి. ఇప్పుడు మరియొక తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. సి. వి. డి. పోలీసువారు, బొంబాయిలోని అరాచకవాదులను, విప్లవకారులను, రాజ్యద్రోహులను, ఉపకారనిధుల తనకులను, వాని వలన జీవించువారిని, అల్లరి

కారకులను కనుగొని వారి పేర్లను కాన్సరేషనుకు దెలుపవలయుననియు, అట్టి వారికి మ్యునిసిపలు హక్కులను తొలగింపవలయుననియు, సుఖయాగారి తీర్మానము గోచరున్నది. ఇట్టి తీర్మానము నిరాకరింపబడుటసహజము. ఉపరహాయత్ ఖానుగారితో వీరు తులనగా నెంచుచున్నారు గాబోలు! వీరి యవస్థను జూచిన బాలి గలుగక మానదు.

నిక్కెలు 8 అణాలనాణెము ప్రభుత్వమువారు రద్దుజేయుట

1924 సం॥ ఆక్టోబరు 1 తేదీనుండియు నిక్కెలు 8 అణాలనాణెము అమలులోనుండి తొలగింపబడునని, భారత ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. అతేదీనుండియు నీనాణెములు తగలు పెండరుగానుండవు. అయినను, మరి 1 సం॥వరకు అనగా 1925 అక్టోబరు 30 తేదీవరకు ప్రభుత్వమువారి ప్రజ్ఞాపత్రము అట్టి నాణెములను పుచ్చుకొనుచునేయుండురు. 1925 ఆక్టోబరు 1 తేదీ నుండియు నవి ప్రజ్ఞాపత్రమునకునుడ సంకీర్తించబడవు. కాని తరువాతగూడ కలకత్తా, బొంబాయి, మద్రాసు, రంగూను, లాహోరు, కాన్పూరు, కరాచీలలో కరెన్సీ ఆఫీసువద్ద మాత్రమే నాణెములను అంగీకరించుచునే యుండురు. నిక్కెలు 8 అణాలనాణెములున్నవారు, అలస్యమొనర్చక, అశుభము 1925 సెప్టెంబరు 30 తేదీలోగా నైనను దగ్గరనున్న ప్రభుత్వకోశాగారములలో మార్చుకొనవలెను. నిక్కెలు 4 అణాలు 2 అణాలు 1 అణాలనాణెముల పందర్బమునమాత్ర మెట్టి మార్పులను జరుగలేదు.

ఇల్లుకూలి మనుష్యులు చనిపోవుట

అహమ్మదాబాదు, జూలై 21 :— ఒకయిల్లు చాల పురాతన స్థితిలోనుండెను. పురపాలకసంఘమువా కనేకపర్యాయములు ఆయింటిని తీసివేయవలసినదని కోటిసులనిచ్చియుండిరి. తుదకు గృహయజమాని యూరినుండిపోవుచు ఆయింటిని వడగొట్టి తొలగింపవలసినదని పురపాలక సంఘమువారితో చెప్పెను. వారల్లుచేయమండగా ఒకగోడకూలి 9 మందిమనుష్యులను పూడ్చిపెట్టెను. వారిలోనొకడు తక్షణమే చనిపోయెను. మరియొకడు వైద్యశాలలో చనిపోయెను. 4 నుకీ తీవ్రమైన గాయములతోగిరి వైద్యశాలలోనున్నారు. ప్రక్కయిండ్లకుగూడ మొప్పముకలిగినది. (ఆ! చెల్)

తొమ్మిదవ సాహితీజత జెయిటోలో అరెస్టులు

అక్టోబరు 21 జూలై :— 500 అకాలీలుగల 9 వసాహితీజత, జెయిటోజేరిన తరువాత యధావిధిగ వరెస్టుజేయబడి నాభాకు గొనిపోవడనని దెలిసెను. ఆ! చెల్

స్థానిక వార్తలు

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:—కాలము నెల 19వ తేదీ లో అంతఃకలన వారమున మహావీరము నలుగురికి సోకి నది ఒకరు మరణించిరి. ఇతర జ్వరములనల్ల 30 మంది మరణించిరిని కాల్వారేవను హెల్త్ ఆఫీసరుగారు ప్రకటించుచున్నారు.

మదరాసు (తమిళ) జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము ప్రైసంఘము కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు 28 తేదీ బుధవారమునాడు 5-30గ మహాజనసభ మందిరమున, మాంటూరోడు, సమావేశమగుదురు. (1) లెక్కలు (2) లిఖిత జయంతిజరుపులు (3) కార్యదర్శి చెప్పు ఇతరవిషయములు చర్చింపబడును.

మదరాసు రైల్వేనివాండ్రు సభ:—నిన్న సాయంకాలము పెరంబూరులో రైల్వేవర్క్సుమార్చు పనివాండ్లు మాతృసభము జేయమని, ఉత్తరగోళకార్యముల సభివృద్ధిజేయమని గోరును నిదవరకు ఏజంటుకు బంపిన విన్నపము గూర్చి విచారించుటకు పెద్దసభగావింపబడెను. 500 మంది పనివారు వచ్చియుండిరి. ఏజంటువద్దనుండి వమ్యకరులు వాగ్దానమువచ్చుచు కారణముగా నుండమని జ్ఞానముతుగారు, ఎస్. రాజగోపాలనాయకరుగా ర్థవస్థపించిరి.

నవరణ:—అయ్యలదేవర కాశీశ్వరరావు పంతులుగారి విజ్ఞప్తి నిన్నటిదినము ప్రచురింపబడెను. ఆలేఖలో 18వ పంక్తినుండి 15వ పంక్తివరకు అచ్చుపారబాటు పడెను. అక్కడి వాక్యము లీతిరుననుండవలెను. “గాంధీమహాత్ముడు మనదేశస్థుల హక్కులను నాయకత్వము వహించిన తరువాత తీర్మానముల ప్రకారము ఆచరించి తీరవలెననుపద్ధతి బయలు దేరినది. ఆయన సంప్రదించుగా తన ఆచరణములను ఆచరణలో పెట్టుచున్నారని గావున ఆయన అనుచరులను పెట్టకలెప్పుడు”

సక్తనుదంతమూర్తము

ఈ పండ్లపాడి దట్టి నందుకొంటిమి. ఇది వనమూలిక లతోతయూచేయుచున్నది. పళ్లుసలుపులు, రక్తముపడుటలున్నగు దంతవ్యాధులుకలవాసీపాడితో పండ్లుగొని వేడినీళ్లతో ముఖము కడిగినచో చాలాస్థాయిముకులుగును. నిత్యము నీపాడినే వాడినచో పళ్లుజబ్బులు కలుగనే కలుగవు. ఒకడట్టి వెల రెండణాలు. మలయువారు “తిరువళ్లూరు ఎస్. స్వామినాథ శాస్త్రిగారు తిరువళ్ళిక్కేమదరాసు” అని వ్రాయవలెను.

తిలకుజయంతి సభలు:

లోకమాన్య బాలగంగాధర తిలకుగారు పరమపతము గాంచిన దినము. రాజకీయ జ్ఞానముగల భారతీయు లెల్లరు ఆదినమును తగురితని గడుపుదురని దలంపవచ్చును. ఆగష్టు మొదటివారము నందు సభలుగావించి ఉపన్యాసములను యేర్పాటు జేయవలెనని యీరాష్ట్రము నందలి అన్ని రాజకీయ కక్షలవారిని గోరుచున్నాను. ప్రస్తుత సమయమునందు అమహాభావుని బోధను ప్రజల కెరుకపరచుట అసత్యవసరము. 2వ తేదీన తిరువళ్ళిక్కేమిలోగొప్ప బహిరంగసభ గావించుటకు యత్నములు జరుగుచున్నవి.

ఆనాడు అన్నిచోట్ల యిట్టిసభలు గావించమని స్నేహితుల నెల్లరను గోరుచున్నాను.

ఎస్. నత్యమూర్తి,

గిడుగు రామమూర్తిపంతులుగారి ఉపన్యాసము:

మహారాష్ట్ర కళాశాల, ఆంధ్రభాషాభిరంజని సంఘమువారి ప్రారంభసభ బుధవారము 28 వ తేదీ సాయంకాలము 4-15 గం కళాశాల మందిరమున జరుగును. రా. సా గిడుగు రామమూర్తి పంతులుగారు ఆధునిక తెలుగు భాషనుగూర్చి ఉపన్యసించెదరు. ఎల్లరు విచ్చేయప్రార్థితులు.

రాకపోకలు:—ఆ, హెచ్. పీ.చికాకుగారు, (కోయంబత్తూరు పోలీసు నూపర్నెంటు) పీచికాకు మన సప్తపురావా సందర్శించున నేడు చెన్నపురి వచ్చిరి.

రామయ్య, వ్యవసాయశాఖ డిప్టీ డైరెక్టరుగా నేను చెన్నపురి వచ్చిరి.

పి. ఎ. ఎల్. డి. స్వామికన్ను పిల్లగార నిన్నరాత్రి పెంగుళూరు బోయిరి.

స్వరాజ్యపతము సభ

తమిళనాడు స్వరాజ్యపతము కార్యదర్శి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:

ఆంధ్రతమిళనాడు స్వరాజ్యపతముల స్థాయిసంఘసభ 27వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 8 గ. మహాజనసభ మందిరమున (మాంటూరోడు) జరుగును. ఈపతమువారు మున్ముందు కాసనసభలలోను, బయటను అనుసరింపవలసిన కార్యవిధానమును కలకత్తాలో గూడనున్న అ.భా.స్వరాజ్యసభకు పంపవచ్చు కొన్ని నూతనముల నిశ్చయించుటకుగాను యీసభగా వింపబడుచున్నది. గాన సభ్యులెల్లరు తప్పకవిచ్చేయ ప్రార్థితులు. ఈపతమునందింకను చేరిన వారు త్వరలో చేరగోరుచున్నాము. దరఖాస్తుపూర్వము కార్యదర్శివద్ద మహాజనసభ మందిరమున బడయవచ్చును. సంవత్సరము చందా రూ 3 మాత్రము.

మద్రాసు యునైటెడ్ క్లబ్

సాంవత్సరిక సమావేశము

మద్రాసు యునైటెడ్ క్లబ్ సాంవత్సరిక సమావేశము జూలై నెల 19 వ తేదీ శనివారం సాయంకాలము 5 1/2 గంటలకు క్లబ్ భవనమున జరిగెను హైకోర్టునకు సీ. వెంకటసుబ్బరామయ్యగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఇటీవల జరిగిన పోటీ పండ్లములందు గెలిచిన బి. సుబ్రహ్మణ్యం, సి. ఆర్. గణపతి పిల్ల, సి. కె. మురుగేశమొదలి, ఆర్. టి. రఘు పతి నాయుడు, కె. లక్ష్మీనారాయణ కెట్టిగార్లకు రజత పాత్రములు బహుమతిగా ఇవ్వబడెను.

1924-25 సంవత్సరము అధికార సభ్యులు ఎన్నుకొబడిరి.

అధ్యక్షుడు:—గౌ. సర్ మహమ్మదు హబీబుల్లాసాహేబు గారు.

ఉపాధ్యక్షులు:—సి. వెంకట సుబ్బరామయ్య, బి. తనికాచలంకెట్టి వి.బోధగిరిరావువి. పిల్ల, రా.బి. పి.అయ్యన్న కెట్టిగార్లు.

కార్యదర్శి:—కుంకు సుబ్రహ్మణ్యంకెట్టిగారు.

కోశాధ్యక్షుడు:—పి. శేషగిరిరావునాయుడుగారు.

విలియడ్సు సభ్యుడు:—పి. ఆలగిసింగిరనాయుడుగారు.

క్రికెటు సభ్యుడు:—యం. వెంకటరామాంజులు నాయుడుగారు.

టెన్నిసు సభ్యుడు:—బి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు.

రీడింగురూము అధికారి:—సి. ఆర్. గణపతి పిల్లగారు.

ఫలహారముల సభ్యుడు:—ఆర్. వెంకటాచారిగారు.

కార్య నిర్వాహక సంఘపు ఇతర సభ్యులు:—డాక్టరు మల్లయ్య, బి. శేషగోపాలనాయుడు, యస్. ఆర్. బాలకృష్ణమొదలి, యస్. వెంకటాచలంకెట్టి, పి. రంగనాథంకెట్టి, సి. ముత్తుస్వామిమొదలి జి. వరదరాజులుకెట్టిగార్లు.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd., Bombay

జాండాపాపధశాల లిమిటెడ్

బొంబాయి

జాండావారి చవనపాళ

జలుబు, దగ్గు, ఉబ్బునము మొదలయిన యెదురుకొమ్మకు సంబంధించిన సమస్త రోగములకును దివ్యావధి మేగాక శరీరమునందలి నెత్తురును శుభ్రపరచి చెడిపోయిన శరీర శక్తియును బాగుచేసి జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధి చేయుటయం దిద్వితీయమైనది

ఎల్లప్పుడూ జలుబు, దగ్గు, జ్వరము మొదలయినవానిచే మిరింపబడుచు బక్కచిక్కిన శుభ్రమయినవృత్తిప్రాయము.

౧౮-౧౧-౨౮ (14-11-28) న బర్లెరినుండి కె. శ్రీశైవరావు బి.వి. బి.యల్ గా రిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

“మీ వ్యక్తన పోషక సాకాధిక మైసూరిము కన్పించినది. దయచేసి రైల్వే పోస్టులుద్వారా మరి రెండసినామును పంపుడు.”

మె 1 పాసు రు 2-8 0. 1/2 పాసు రు 1-5 0.

వి.పి. ప్యాకింగు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. కొరువారికి మాత్రాబలాగు యాచితముగా పంపబడును.

ఎల్లరును నెంప తిగిసి. ఒక్కసారి వాడిమాచిన నుదము తెలియగలదు.

డా.మోదర్ అండు : పంపెనీ, 43, చై నామబాండ్లు నువ్రాస

సంస్కృతపాఠశాల

ఆర్యాపురము, రాజమహేంద్రవరము

బ్రహ్మశ్రీ భమిడిపాటి కామేశ్వరశాస్త్రిగారు కార్యనిర్వాహకులు

ఈపాఠశాల 1922 అక్టోబరు 10 వతేదీ నితనగా దుర్బతి సంవత్సర ఆశ్వయుజ శుద్ధ దశమి (విజయదశమి, నాడు ప్రారంభించబడినది. ఈపాఠశాల నివేదికను కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. ఈపాఠశాలయందు సు ప్ర సిద్ధ పం డి తులు యజుర్వేదము, జ్యోతిషము, స్మార్తము, సంస్కృతము, ఆంధ్రము మున్నగువానిని నేర్పెదరు. ఈపాఠశాలలో చేరగోరువారి కార్యదర్శి బ్రహ్మశ్రీ వారణాసి నూర్వనారాయణశాస్త్రిగారి పేర యాజ్ఞాలై నెలాఖరులోగా దరఖాస్తులు పంపవలెను. విద్యార్థులందరికిని ఉచితముగా విద్య నేర్పెదరు. కొందరికి భోజనసత్తులునుగూడ నేర్పరచెదరు. శ్రీశ్రీధానంసస్వామి మున్నగువారును పలువు రీపాఠశాలయందు చాల ప్రశంసించిరి. భగవచ్ఛాస్త్ర మత్యవసరముగా నున్నది. ఇదివరకు విరాళముల నిచ్చినవారిపేర్లను ఆదాయవ్యయపట్టికను వార్షిక నివేదికము నందు ప్రకటింపెను. బ్రహ్మశ్రీలు సూరి మార్కండేయశాస్త్రి, శతావధాని చల్లపిళ్ల వేంకటశాస్త్రి, శ్రీమాన్ మాడభూషి కృష్ణమాచార్యులు ఎం. పి. ఎం. ఎల్, (రాజమండ్రి డిస్ట్రిక్టు ముససలు) శ్రీమాన్ పాత్రాచార్యులు (రాజమండ్రి టెయినింగువాలేజీ) గార్లు మున్నగువారు విద్యార్థులను పరీక్షించి తమ ఆమోదమును తెలిపిరి. ప్రస్తుతము 27 గురు విద్యార్థులు వేదస్మార్తములను కావ్యముల సభ్యసించుచున్నారు. బ్రహ్మశ్రీలు జటావల్లభ కొంపెల్ల సుబ్బాసామలు (ప్రధానోపాధ్యాయుడు), మారువాడ కాశీపతి సోమయాజులు, చర్ల నూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు గ్లపా ధ్యాయులు గా నున్నారు

శ్రీ పండిత మహాదేవులుగారి కోటిలింగాల ధర్మశత్రు ధర్మశత్రులు రెండేండ్లనుండి పదిమంది విద్యార్థులకు మూడు పూటలు ఉచితముగా భోజనము పెట్టించుచున్నారు. వేదోపాధ్యాయుల వేతనము నిమిత్తము కీ||శే|| మైసవోలు సుబ్బారావు పంతులుగారి వాగ్దానము ప్రకారము వారి కుటుంబము వారు నెలకు 17-8-0 చొప్పున నిచ్చుచున్నారు. కీ||శే|| సూరి పూర్ణానందంగారు వ్రాసిన విల్లు ప్రకారము వారి ధర్మపత్ని కీ||శే|| వేంకట సుబ్బామ్యుగారి పేరట పత్రిలో అగ్రగణ్యురాలుగా సత్తీర్ణురాలగు నొక బాలికకు ప్రతిసంవత్సరమును స్వర్ణపతకము నొంగునిమి త్రమునువేదశాస్త్రాభివృద్ధి నిమిత్తమునవారి బ్రష్టిలు ప్రతి సంవత్సరమును 108 రూ వా య లు విరాళమొంగుచున్నారు.

15-2-1928 మొదలు 8-4-1924 వరకు వ్యయము జీతములకు 666-11-4, యింటిఅద్దె 56-14-3, యితర ఖర్చులు 78-14. మొత్తము 8-2-8-4లు వ్యయమైనది. ఆదాయంచందాలు 1204-8-6 యీ మొత్తములో 811-18-6 మాత్రమే వసూలైనది. ఈరీతిగా నీ పాఠశాల దినదినాభివృద్ధి నొందుచున్నదని వినుటకు చాల సంతసించుచున్నాము.

సక్తనుదంతమూర్తము

జోటిలోని సకలవ్యాధులను మాన్యు పండ్లనోపులు, ఇగుళ్లలో నెత్తురు చీముకాటులు వాయులు దీనివలన స్వస్థమగును. నాలుకమీది పొక్కులు తొలగును. ఇదిస్వదేశ మూలికల ఔషధముతోను ఔషధ గ్రహ్యములతోను చేయబడినది

1 డబ్బీ 0-2-0. టి. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి.

డజను. 1-4-0

నెం. 1 ఎ. ఆలంగాతా పిల్లపిల్లి తిరువల్లికేసి మద్రాసు.

ఉచితము

‘శివాజీ’ గంధమును పోస్టు ఖర్చులు భరించువాకి ఉచితముగా ఇవ్వబడును. అర్హులైతే పంపింపవచ్చు. ఎస్.పైడ్ ద్వారా పంపవచ్చును. సరే, పంపుము.

విరునామా: భారత్, నరైనపల్లి (గంటాపల్లె)

భూకంపములు

టిలిగ్రాఫు స్తంభములు యిండ్లు మాయమైపోయినవి
అపారమగు నష్టము

మధుర, జూలై 21:— త్రివేంద్రము లై నవిద మెం
కోటావద్ద భూటా సైన్యలో గడచిన మూడుదినములనుండి
గొప్ప వర్షములు కురియుచున్న నయిన పర్వతములు చలించు
చున్నవనియు వార్తలు వచ్చుచున్నవి. ఇందువలన మార్గ మనేక
చోట్ల తెగిపోయినది. గొప్ప గొప్ప నృత్యములు త్రోవకడము
గా పడినవి.

భాగవతపురమువద్ద నిన్నటి యందుమన ఒక భూకం
పము కలిగి అనేక మైన టిలిగ్రాఫు స్తంభములును, యిండ్లును
భూమిలో క్రుంగిపోయెను. మాలి రైలుబండ్లుకూడ నిలిచిపో
యినవి. ఇంకను వివరములు తెలియవలసియున్నవి. ఇంతవరకు
ప్రాణనష్ట మేమియు వచ్చినట్లు తెలియలేదు. (ఆ. ప్రె.)

కూ నూ రు

వర్షములు భూకంపము

కూనూరు, జూలై 20:—నిన్న రాత్రి కురిసిన వర్షము రైల్వే
స్టేషన్ లకు తక్కువకారము 1 అంగుళము 35 సెంటు. బెన్ హా
పురపు భూటావద్ద ఒక భూకంపము కలిగి మెట్టుపాలయం
రాకపోకలు నిలిచిపోయినవి.

రాత్రిపూట కావేరివంతెనను దాటుటకు పిలువేనందున
మద్రాసు మెయిలు మూడుగంటలు ఆలస్యముగ వచ్చెను. కడ
చిన కొన్ని దినములనుండి మంగుళూరునుండి విప్లవవేంజరు బండి
యురాలెడు. పశ్చిమతీరమునుండి వచ్చు చేపలపట్లయి తక్కు
గానున్నది. రోడ్డుమీదనున్న చిన్న చిన్న గలకరాళ్లు వర్షము
వకు కొట్టుకొనిపోయినవి.

వాతావరణ స్థితులు ఒకవారము దినములు భయంకర
ముగానుండి యిప్పుడు కొంతమారినది. నూర్మదు మేఘముల
గుండా ప్రకాశించుచున్నాడు. (ఆ. ప్రె.)

లోకుభిన్నముగ నల్ల మందును కలిగియుండుట

ధిల్లీ, జూలై 21:—ఆఫ్ఘాన్ హాటలువద్ద అరెస్టు
చేయబడిన తరువాతకూడ నల్లమందును లావభిన్నముగ కలిగి
యున్నందుకు ఆంధ్రాసు, అహమ్మద్ నీ (పంజాబ్) ఫకీరు
గ్లీసలపై తేబడినకేసులో ధిల్లీ అఫీషియేటింగు జిల్లామేజ
స్ట్రీటు దూడుగురు తీర్పుచెప్పి. అహమ్మద్ నీకు (పంజాబ్)
1 సంవత్సరము కఠినశిక్షయు రూ 1000 జరిమానాయును,
ఫకీరు గ్లీసకు 9 నెలలు కఠినశిక్షయు రూ 100 జరిమానా
యును విధింపబడెను. కడచిన అక్టోబరునుండి తెయిలులోనే
యున్నందువలన ఆంధ్రాసును 1 దినము శైరు విధింపబడెను.
(ఆ. ప్రె.)

హెచ్. ఏ. బాబ్సుగారు

జెయిలుమీద విడుదల చేయబడినారు

కలకత్తా, 21 జూలయి:—రైల్వే కూలీలపై దొంగిలీచేయ
బడిన సంబంధములో అరెస్టు చేయబడిన ఇ. వి. రైల్వే లో
కోమెడ్డువాచి డిపార్టుమెంటుఆఫ్సైన్సు యిన సైక్టరు హెచ్
ఏ. బాబ్సుగారు జెయిలుమీద విడుదల చేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

జడ్జిని నెవన్సు రకుకమ్మిటు జేయుట

లంచముపుచ్చుకొనెనను ఆరోపణ

బెంగళు, జూలై 21:— పోలాపూరు జడ్జిపై గావించి
పబడిన యారోపణలను, ప్రభుత్వమువారిచే ప్రత్యేకముగ నియ
మింపబడిన స్పెషలు మేజిస్ట్రేటు విల్లింగ్సన్ గారు విచారించిన తరు
వాత మద్దాయి నెవన్సునకు కమ్మిటుజేయబడెను. కొంతమంది
పార్టీలకర్డలంచము పుచ్చుకొని పక్షపాతమును గవరచెనని
ముద్దాయివయ నారోపింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

కార కానికేతన గుంటూరు

శ్రీ కారదా నికేతనమునకు ధాన్యము, చందాలు,
వసూలు చేయుటకు మ. రా. శ్రీ మద్ది రాధాకృష్ణయ్య శ్రేష్ఠి
గారిని నియమించినాము గాన, దయచేసి చందాలు వారి
పరంగా యివ్వగోరుచున్నాను.

ప్రన్నవ లక్ష్మీనారాయణ

దక్షిణ యిండియా వరదలు

షియాలి - వైదీశ్వరం కోయిల్ దారి
అపాయకరము

షియాలి, 21 జూలై:— యస్ వి. రైల్వేవిజనలు
నూపర్నెంటు షియాలినుండి నేడిట్లు తంతిచేయుచున్నాడు:—

వరదలవలన షియాలి వైదీశ్వరంకోయిల్ మధ్యమన్న
ముఖ్యమార్గము అపాయకరముగా నున్నది. ఇవతలినుండి అవ
తలకు జేరవేయుటకుగాని చుట్టుమార్గమున రైలుబండ్లను నడి
పించుటకుగాని సాధ్యముకాదు. వరదలు తగ్గువరకు సరాసరి
బండ్లు ఎప్పటినుండి నడుచునదియు తెలియదు. (ఆ. ప్రె.)

చెన్న పురికి దక్షిణ ఇండియాతో
రైల్వే రాకపోకలు నిలిచిపోయినవి.

సరాసరిబండ్లు నడుచుటలేదు

బోటుమెయిలు చెన్న పురినుండి ఖాళీగావెళ్ళినది
రేపు (22 తేది) బోటుమెయిలురాదు.

చెన్న పురి జూలై 21:—దక్షిణయిండియాలో వరదలు
విశేషముగా వచ్చుటవలన రైల్వేరాకపోకలకు చాల యిబ్బంది
కలిగినది. శ్రీరాత్రి షియాలి వైదీశ్వరంకోయిల్ మధ్యయే
ర్వడిన గండివలన చెన్న పురికి దక్షిణయిండియాతో రాకపోక
లు పూర్తిగా నిలిచిపోయినవి. పామానులను గాని మనుష్యుల
నుగాని అద్దరినుండి యిద్దరికి జేరవేయుటకు పోతుగా పిలువేదు.
సరాసరినడుచు బండ్లన్నియును తిరిగి తెలియజేయువరకు నిలిపి
వేయబడినవి. మదరాసునుండి ధనుష్కడికిపోవు సిలోను బో
టుమెయిలు విల్లి పురమువరకే పోవుచున్నది. మదరాసు ఎ
గ్యూరుప్రేవనునుండి బోటుమెయిలులు దాదాపుగా ఖాళీగా
పోయినవి. రేపు బోటుమెయిలు రాదని తెలియుచున్నది.
(ఆ. ప్రె.)

పో ద నూ రు

21 తేదీ రాత్రి పోదనూరునుండి జిల్లా ట్రాఫిక్ నూప
ర్నెంటు యిట్లు తంతిచేయుచున్నాడు:— పోదనూరునుండి
కాలికట్టుకును మంగుళూరుకును టిలిగ్రాఫు వీక్షాట్లు సరిచేయ
బడెను. పోదనూరుకు పశ్చిమమున రైను చాలచోట్ల తెగిపోయి
నది. బండ్లు సరాసరి నడుచుట ఒలవక్కాదు పోదనూరుల
మధ్య 26 తేదీ లోగాను, పోదనూరు తిరురులమధ్య మూడు
వారములలోగాను, తిరురు కాలికట్టులమధ్య బహుశః 28
తేదీనాడును ప్రారంభమగును. కాలికట్టు మంగుళూరులమధ్య
క్రోవపరిగానున్నది. కొచ్చిన్ రైల్వేలో పోదనూరువద్ద
పొన్నానీనదివిడుదనున్న వంతెన చాలిపోవుటయేగాక త్రిచూరు
ఎర్నాకులమధ్య అనేకచోట్ల గండ్లు ఏర్పడినవి. ఇవతలినుండి
అవతలికి జేరవేయుట కిమాత్రమును సాధ్యముకాదు. (ఆ. ప్రె.)

సేలం

కావేరీనదియింకను పొంగుచున్నది
సేలం, జూలై 22:— కావేరీనది యింకను పొంగు
చున్నది. ఇంకను పొంగునని భయముగానున్నది. పంటలు
కొట్టుకొనిపోవుటయు యిండ్లుపడిపోవుటయు తప్పనప్తమేమి
యుకలుగలేదని సేలంజిల్లా మేజిస్ట్రేటు దొరతనమువారికి తంతి
నిచ్చెను. కరూరు కావలనున్న ప్రదేశములకు ప్రయాణికు
లను పోనిచ్చుటలేదు. (ఆ. ప్రె.)

కావేరీయొడ్డుననున్న గ్రామములు

సేలం 22 జూలై:— సేలంజిల్లాలో కావేరీయొడ్డునను
న్న కొమరపాలయమునకు యితర గ్రామములకును వరదలు రా
గా పల్లిట వర్షుకొని ఎగ్గివూట్టివు యింజనీరును, సేలం
జిల్లా మాజిస్ట్రేటును ఆవరదలువచ్చిన ప్రదేశములకు పోయిరి
కామరపాలయంలో 29 యిండ్లు కూలిపోయెను. ఇండ్లు లేని
వారు మెట్టప్రదేశముననున్న యిండ్లకు పోయిరి. మరియొకవిధము
గా నప్తమేమియునులేదు. 7 మైళ్ల దూరములోనున్న పల్లిపా
లయములోకూడ యావిధముగానే జరిగెను. అచ్చట 60 యిం
డ్లు కొట్టుకొనిపోయినవి. ఇంకానదికి దినపను నామక్కల్లో
అనేక మైన యిండ్లును పంటలును పోయినవి. నీరు తగ్గినగానినప్త
మొంతవచ్చినది చెప్పవీలులేదు.

ప్రాణనష్టములేదు

అవసరమైన యెడల జిల్లామేజిస్ట్రేటు నిధులను వసూలు
చేసి సహాయముజేయ ప్రారంభించునని తెలియుచున్నది.
(ఆ. ప్రె.)

మాయవరం

మాయవరం, జూలై 22:—షియాలి వై దీ శ్వ రన్
కోయిల్ మధ్య పెద్దగండ్లు ఏర్పడినవి. నిన్నటిదినమున నెం 1,
నెం 2 సిలోను మెయిట్లు షియాలి మాయవరములకు తిరిగి
పోవలసి వచ్చెను.

మదరాసు మాయవరములమధ్య బండ్లు

సరాసరి నడుచుటలేదు

నీరును తనిఖీచేయగా యీరోడ్డువద్ద 36 అడుగులున్న
నీరు 6 అడుగులు తగ్గినట్లు కనబడుచున్నది. మర్కారాలలో
కొంతగలముల జిర్నము కురిసెను. అనేక గ్రామములకు వరదలు
తగిలెను. చుట్టు వి. సి. యస్. కలెక్టరు గారు వరదలదృష్టి
లో నున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

బర్మాలోవరదలు

రంగూను, జూలై 21:— బర్మారైల్వే ఆఫీసైంటు
ట్రాఫిక్ నూపర్నెంటు మెయిలూనుండి నిన్నటి తేదీతో యీ
తంతిని పంపియున్నాడు:— సోంతాక్యాక్కి మధ్య నెం 299
వంతెన వరదలవలన అపాయకరముగా నున్నది. రయిలుబండ్లు
పోకాలవు. సామానులను మనుష్యులను యీతలినుండి ఆవలకు
తిసుకొనిపోవడుచున్నవి. నీరుతగ్గవరకు యావిధముగానే చేయ
బడును. (ఆ. ప్రె.)

ఉంగుటూరు

ఒక విలేఖరి

ఉద్యోగులమార్పు

మా డివిజన్ డిప్యూటీ తహశీలుదారుగారు వి. యస్.
డి. వి. కామేశం పంతులుగారు సెలవుమీద వెళ్లగా కావవరపు
వెంకటచలం పంతులుగారు యిక్కడకు బదలాయింపు చేయబ
డిరి. కామేశంపంతులుగారు వెళ్లబోయేముందర మాగ్రామం
మకాము చేసినప్పుడు యీగ్రామమును గురించి పత్రికలలో
ఏమి వ్రాసియున్నారో చూడవలెనని శేషర్లకొరకు వెదకించిరి.
ప్రతి ఉద్యోగియు అట్లుచేసి అవసరమయిన మార్పులను
చేసిన చాలాబాగుండునుగాని అట్లుచూచినప్పటికి ఇక్కడ కావల
సిన మార్పు లేవియు చేయబడలేదు.

ఏలూరుకాల్య

గోదావరికి నీరువచ్చి కాల్యనిండా నీరువున్నప్పటికిని
డి. సి. డబ్బువారుమాత్రము కావలసిననీరు వదలుటలేదు. చేవుడు
వరమిచ్చిన పూజారి వరమియ్యడు అనుసామెత సార్థకముగు
చున్నది.

కోలవోటిన్ సొనయిటి

ఈసంఘమువారు 1921-22 సం॥ రం॥ లలో వచ్చిన
లాభము రామమోహనపురక భాండాగారమునకు భవనము
నిమిత్తం యిచ్చినారు.

గాంధీపూజానిధి.

కాగపాడుగ్రామంలో కడియాల రంగనాథులుగారు
తమతండ్రిగారి ఉత్తరక్రియల సందర్భమున 10 రూపాయలు
తమకుజాతీయ విద్యాలయముకున్నూ 4 రూపాయలు గాంధీ
పూజానిధికిన్ని దానము చేసియున్నారు.

తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము...బందరు
రాబోవుఆంధ్రరాష్ట్రీయ, ఆంధ్రమహాసభలకు

అధ్యక్షుల నామములు సూచించుట

తీర్మానము (2) "మదరాసులో జరుగనున్న రాబోవు
ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభలకు అధ్యక్షులుగానుండుటకు యీ
క్రింది వారినీ గోరవలసిన దని యీ సభవారు సూచించుచు
న్నారు.

(1) గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణిగారు ఆంధ్రమహా
సభకు, (2) శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు, ఆంధ్రరాష్ట్రీయకాంగ్రె
సు మహాసభకు:—అధ్యక్షులు గా నుండగోరదము. బహుజనా
భిప్రాయముచే తీర్మానింపబడెను.

చె. వెం. నరసింహం,

కాత్మలిక కార్యదర్శి.

బొంబాయి శాసనసభ

ప్రారంభ మొనరి

పూనా, జూలై 21 — బొంబాయి శాసనసభ యీ సాయంత్రమున గవర్నరు సో. వెన్కీ విల్సన్ గారిచే ప్రారంభముచేయబడినది. స్థానిక విషయములలో అనేక మైనవాటిని గురించి ప్రశ్నలడుగబడి జవాబులు చెప్పబడినవి. ఒక ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పటలో, కొన్ని తంటలకు రక్షణ యాన, తుపాకులను సైన్సును ఆయా జమీనులు ఆసహాయము లనేకారములన తొలగింపబడినట్లు ప్రభుత్వమువారు ఒప్పుకొనిరి. ఇది ప్రభుత్వమువారు తప్పును కొన్నవర్షములు యని స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడు జయకరుగారడిగిరి. దీనిపై కొంతయు చర్చయ్యకలిగినది.

బొంబాయి జిల్లా పురపాలక చట్టసవరణ

బొంబాయి జిల్లా పురపాలక చట్టమును సవరించుట కొక బిల్లు విచారించుచు ఆమోదించబడినది. అధ్యక్షుడు తనప్పుడు పురపాలక సంఘముయొక్క సభనుగావించుటకు కల్పితకథి కారమిచ్చుటయే గాక, చెడునడకలై దానిస్థానమును ప్రభుత్వము వారిక్రమించుకొనుటయును పురపాలక సంఘమును రద్దు చేయుటకారముగూడ ప్రభుత్వవారి కొనంగవలెనని యీ బిల్లు సూచించుచున్నది.

శిశుసంరక్షణ బిల్లు

ఈ బిల్లు మొదటిసారి చదువబడుటకు లేబడినది. నెహ్రూజీ సారి యీ బిల్లు తోసివేయబడినది. అప్పుడు స్వరాజ్యపక్షము వారి వైఖరిని గురించి ఒక తప్పుడు తెలిగ్రాము యింగ్లండుకు పంపబడినది. అందువలన నితిపివేయవలసి వచ్చినది. నేడవి తిరిగి వచ్చినప్పుడు సభ్యులందఱు స్వరాజ్యవారుతో సహా అది చాలించుచున్నది. కాని ప్రజలయొక్క జీవితములలో జోక్యము కలిగించుకొనుటకు పోలీసువారికి విశేషాధికారము నిచ్చుచున్నవని కొన్ని క్లాజులకు అభ్యంతరము తీసికొనిరి.

మొదటిసారి చదువుటకు గురించిన చర్యముగియుటకు పూర్వమే సభ ఆదినమునకు చాలించబడినది. (ఆంధ్ర)

గవర్నరు చెప్పిన విషయములు

పూనా, జూలై 21:—బొంబాయి శాసనసభను సో. వెన్కీ విల్సన్ గారిచే ప్రారంభించుచు గవర్నరు అనేక విషయములను గురించి చెప్పెను.

సభవారు చేయవలసియున్న పనినిగూర్చి చెప్పి, శిశువులయొక్క మనస్సులను గురించు శరీరములను గురించును తగిన శ్రద్ధ తీసికొనుటకేర్పడియున్న శిశుసంరక్షణ చట్టము నామోదించవలసినదని గౌరవనీయులగు సభ్యుల నడిగెను.

పారిశ్రామిక తగాదాలలో ముఖ్యముగా పనికివచ్చు స్టాటిస్టిక్సు బిల్లును గురించి తరువాత చెప్పెను.

తన ప్రభుత్వమువారు తీసికొన్న వర్తకతగాదా బిల్లును రాయకుండ జేయునూచనవిషయమై, కేంద్రప్రభుత్వమువారు అపద్ధతులమీదనే చిత్తు బిల్లును తయారుజేయుచున్నారనియు, అందువలననే బొంబాయి ప్రభుత్వమువారిని ప్రస్తుతము ఆపుచేయునని చెప్పియున్నారని చెప్పెను. ఈ బిల్లును తయారు చేయుటలో చాల అభివృద్ధియైన స్థితి వచ్చినదనియు యీ బిల్లు దీర్ఘకాలిక శాసనసభా సమావేశములో ప్రవేశపెట్టుటవచ్చుననియు యిండియా దొరతనమువారు వీరికి తెలిపియున్నారు. అందువలన వీరి ప్రభుత్వము ప్రస్తుతము దానినాపివేయవలసి వచ్చినది. కాని అట్టి శాసనము లెవ్వియు లేకపోయినను తగాదాలకు సాధ్యమైనంత స్వల్పకాలములో పరిష్కారముజేయుటకు తన ప్రభుత్వమువారికి సభవారు మనః పూర్వకమైన సహకారమును జూపుదురని గవర్నరుగారికి నమ్మకము కలదు. ఇన్ ఫర్మేషను డైరెక్టరుతో సహా తక్కిన బిల్లులను గురించి కూడ మాట్లాడి తన రాజధాని యందంతటను ట్రాన్స్మిషన్లు సరిగా నాచరింపబడుచున్నవని చెప్పిరి.

‘లా’ ఆర్డరులు

బొంబాయి నగరమునకు నగరప్రాంతములందును పతాకు లాచరించుచుండిన దుండగము లొకప్పుడు భయమునకు కారణమయ్యెను. కానిపోలీసువారు తగినకట్టుబట్టులను చేసిరి. బొంబాయి చట్టప్రదేశములలో మరింత రక్షణను కలుగజేయుటకు సబ్ మెంటరీ పోలీసు గ్రాంటికాటి కాంక్షను చేయబడుననుకరణ గవర్నరుగారు చూపిరి.

విశ్వవిద్యాలయ సంస్కరణ సంఘము

గుజరాతుదేశములో కడపటి దొంగయగు కావ్యాభూటా పట్టుకొనబడిన విషయమును చెల్వి విశ్వవిద్యాలయ సంస్కరణ సంఘమును గురించి యిట్లు చెప్పెను. దానితో చెప్పబడిన విషయములు కావలెనయే మిక్కిలి విశాలమైనవిగా చేయబడినవి. అందు వలన ఈ న్యూ త విద్యను గురించిన ప్రతి విషయమును దానిక్రిందికి వచ్చుచున్నది. ఇన్ని కష్టముల వలన ప్రాథమిక విద్యానిలంధనలు అనుసరించి తీసికొని రాయదనందుకు ఆయనకు కష్టముగా నుండెను.

ప్రజారోగ్యము విషయమై ప్రతిజిల్లాలోను ప్రజారోగ్యశాలలో సాధ్యమగు మనుష్యులను పోషింపజేయు పద్ధతిని ఆమోదించెను. తరువాత యిండియా గవర్నరు మెంటు చట్టము ప్రకారము వచ్చే జనవరిలో అగ్గటు నెన్నుకొనుటకు వీలగునట్లు స్టాండింగ్ ఆర్డరులను సవరణ జేయవలసిన ఆవసరమును సభ్యులకు తెలిపెను.

సంస్కరణ సంఘము

ముగింపును సంస్కరణ సంఘమును గురించి గవర్నరు యిట్లు చెప్పెను.

“దానికొరకులకు వేదియుండి వాటిని అతిసం తోషముతోనేగాక అత్యాచారంతో చదువుదురు. వీలనన అన్నిటికంటే ముఖ్యముగా విశ్వరూపులనున్న హిందూ శత్రువును తప్పిగల ప్రజలకు చూచుటయను ఒక్క ఆశను నెరవేర్చుకొనుటకే మనమందరమును వీలవించుచున్నాము.”

(ఆంధ్ర)

విశ్లేషకులకు సూచన

పి. హెచ్. జి. కె. నా. క. సు. న. చ. జి. ఉండి పురవాసి, గూ. రా. ఆ. బి. వి. సా. కం. వెం. రా. సి. వి. రం. సి. వి. సు. కా (తెలుగున వ్రాయవలెను ప్రకటించ జాలము.

(ఆంధ్ర పరి సం)

శిశుసంరక్షణ బిల్లు

మొదటిసారి చదువుట

ఈ మొదటిసారియొక్క ఆమోదావస్థలో శిశుసంరక్షణ బిల్లు, నా. హెచ్. జి. కె. నా. క. సు. న. చ. జి. ఉండి (బిల్లింగ్ హోమ్) చట్టాల్ అన్వయాలకు యగ్రాసనాశివత్వముక్రింద రక్షణ నా. హెచ్. జి. కె. నా. క. సు. న. చ. జి. ఉండి యందు మట్టె వాడ మిడిల్ స్కూల్ హోమ్లో జరుగవచ్చు.

వరహంజ, కాన్పూర్.

ఆంధ్ర సారస్వత మిత్రసంఘము

జూలై 25 వ తేది దాదెనపిట్టల వచ్చుదరఖాస్తు లనుగాని వ్యాసములనుగాని పుచ్చుకొనవచ్చు. కాన అంతకులోప లనే పోటీదారులు వారివారి దరఖాస్తులను వ్యాసములను పంపుకొనవలెను. ఇంతవరకు సంఘమువారి ప్రయత్నమునకు జాల ప్రోత్సాహమే కలిగినదని వ్రాయుట కంతయు సంతసించుచున్నాను. అత్యుత్తమ వ్యాసశేఖరుని గురించి పత్రికా మూలమున అప్టోబ్ మాసమున యుక్తావస్థిని బ్రహ్మించెదను. ఏ. కే. ముని. ప్రొద్దుటూరు } నిర్మాణకార్యదర్శి.

అనారోగ్యము

స్వధర్మప్రకాశిని పత్రికా ప్రధాన సంపాదకులు

శ్రీ డి. కోటిశ్యాం శర్మగారు అనారోగ్యముగ నుండుటవేత వారిసోదరులగు మార్కండేయ శర్మగారున్న వారిదగ్గరనున్నారు. ఆ సాధనాసపత్రిక ముద్రణము చాలనరకయినది. త్వరలోనే వెలువడగలదు. పత్రికా గ్రాహకులు ఆలస్యమున నెడల తమింప ప్రార్థితులు.

మానేజరు స్వధర్మప్రకాశిని.

22-7-24 బృహదనం, కీల్ పాకు మదరాసు.

నవనాగడికమునకు తెగిన సొగ్గి నైక గాజులు

ఎస్ ర క ము గా జు లు

3, 4 నవరములలో తయారు చేయవచ్చును. చేత రముతో సహా మజూరి జత 1-కి రూ. 10-0-0.

పట్టెలుతీర్చిన డైమండు గాజులు

3, 5 నవరములలో తీరును.

మజూరి చేదారముతో సహా జత 1-కి రూ. 10-0-0 నవరము బాగారుకు పూచియువ్వబడును.

(3) 172, పుట్టుగలబంధమైన క్యాటలాగు ధర రూ. 1-0-0.

ఉమిడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ.

(1842) నగలవర్తకులు 25, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు

సెల్ ఫోన్ ఫిల్లింగు “ఆ గేట్” ఫ్రంజిన్ వేనా

పో. లెన్ సెన్ క్రమంచమునందు, నూతనఫిల్లింగు ఆని చెప్పదగ ఈ “ఆ గేట్” కలము, అమెరికా ఆర్థిక లియా, మొదలగు ఖండములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడప్పుడు మన హిందూదేశమునందు కూడ మిక్కిలుముగా జనాదరణ పొందుచున్నది.

సాదారణమయిన “ఆ గేట్” కలము

మామూలుగా ఉపయోగించబడు ఉత్కృష్టాశి బయట “ఆ గేట్” గాజుపోలి నువయోగించుట యద్భుతమగు సూత్రకావము. ఒకరారి సిరాతో ముంపివయెడల అయిదు నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును.

మైలాపూరు వి. క్లొరి యూ. డి. పో. మదరాసు.

అనంగ ప్రభయాకాలి

ముంతెనము, ఇతరకారణములచే గలిగిననరముల బాహిర్య, ముకుతలబడిన దవ్వులు, చిక్కినట్లు కనబడుట, వాదనాచేతులు అలసిపోవుట మొదలగు వ్యాధి వాటిని విశేషకష్టము, ఖర్చులేకయే బాగుచేసి, కాశ్యతయవ్వము నిచ్చుచు, కాస్త్ర సమృద్ధిగా తయారుచేసిన ఈవిశేష మధ్యమ నిరపయోగమైనట్టి ఫిక్చులలో కూడ క్రొత్తమరుకుతనమును పుష్టినియిచ్చుచు యాద్రజాలమువలె నూతనమార్పును కలిగించును. పూర్తిగాగల వివరములకు వ్రాసిన యినాముగా సంబంధము. 30 గుళికలు గల బుడ్డి 1 కి రూ. 10 మాత్రమే.

కందర్ప సంచీవని తైలవ

ఒకతులము బుడ్డి 1-కి ధర రూ. 10-0-0. ఇతరవివరములకు వ్రాసిన మాక్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. రా. వైద్య నారాయణజీ, కేశవజీ, నెం. 49 బందరుపేథి, మదరాసు.

విదేశవార్తలు

విరిపుబడంబడిక

లండన్, జూలై 16:— విరిపు బడంబడికలో 12 వ న్యూస్ పేపరు సమస్యించి విచారించుటకు నియమింపబడిన ప్రీమియర్ ఫున్సిలు న్యాయస్థానవిచారణసంఘమువారు మంగళవారము సమావేశ మగుదురు. ఇందులో సర్ లారెన్సు జెంకిన్సంగారు గూడ గలరు.

వెంట్రి ప్రదర్శనము

భారత ప్రేమిదినము

జూలై 25 తేదీని వెంట్రి ప్రదర్శన ఆధిపత్యమున జరుపుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నది. ఉదయపునభుక్త పోలీస్ నా విజ్ఞోరియా రాకొమా రై అధ్యక్షులను వహించును. కన్వేన్షన్ గీర్వతి అమిరాల్ సతి, ఇమాం, డాక్టరు కేటిస్లెయిట్, చాదరీసతులు ఉపన్యసించెదరు. ముహూర్తము తాతాసతి యుపన్యసించును. దలాలు దంపతులు ఆహ్వానమును గావించెదరు. జహంగీరు, రెహమా రాకొమా రై చాత్రమును ప్రదర్శించెదరు.

లివర్పూరులో క్రొత్త దేవాలయము

లండన్, జూలై 19:— సార్వభౌమదంపతుల ఎదుట లివర్పూరులో క్రొత్త దేవాలయమును ప్రతిష్ఠాపన జేసి యార్కు ప్రధాన మతగురువు ఆచార్యత్వమును వహించి సార్వభౌమని యుపన్యాసము, ప్రార్థనయు వాయవార్తా ప్రచారకమాలముగ అందరకును వినబడునటుల పంపబడెను. ఇప్పుడు దేవాలయములో 1/3 వంతు తియ్యారైనది. ప్రపంచము లోనున్న పెద్ద దేవాలయములలో ఇది యొకటి. 20 ఏండ్లలో ఇది పూర్తియగును. అందుచే 20,00,000 పౌనులు ఖర్చు అగును. యార్కు ప్రభువు సతీసమేతుడై బృందకు బోయిరి. బెల్గాట్టు, అల్బర్టు గ్రామములందు గ్రామస్థులు అలంకరించిరి. ప్రజలు వీరికి (దంపతులకు) బ్రహ్మరథమునుబట్టిరి.

గొప్ప అమెరికను అతిథులు

లండన్, జూలై 19:— ఇంగ్లీషు న్యాయవాది సంఘమువారి అతిథులుగ ప్రముఖులగు అమెరికను న్యాయవాదులు లండనుకు వచ్చిరి. 2000 అమెరికనులు 500 కనడావారు దంపతులతో వచ్చిరి. వీరికి గొప్పవిందులు జరుగను.

లండన్ సభ

లండన్, జూలై 20:— నిన్నటిదినము అంతర్జాత్రమండలిసభలో పని సమగ్రనే జరిగినది జెప్పుచున్నారు. సాంకేతికసంఘమువారు తృప్తికరముగనే పనిజేసిరి. మొదటిసంఘమువారు మాడవసంఘమువారు ఒడంబడికతో తమ పనిని పూర్తిజేసిరి. రెండవ సంఘమువారు తమపనిని సోమ వారమునాడు పూర్తిజేసెద రనుకొనుచున్నారు. తరువాత సాద్యమైనంత త్వరలో నిండుసభ జరుగను.

అంతర్జాత్రమండలిసభవారి రెండవసంఘమువారు రెండు పసంఘములను నియమించిరి. ఇందులో మొదటిసంఘము జర్మనీదారు ఆర్థికవిషయములగుగూర్చి చర్చించుటకు నేడు గూడున. రెండవసంఘముకు దురదృష్టవశాత్తూ ననుచున్నారు.

ఇనుపదారిని గూర్చి ఆలోచించు రెండవసంఘమువారి సమావేశము పూర్తిఅయినది. కాని ఇదమిత్యమని ఏమియు జేరలేదు. మొదటి ఉపసంఘము తెలియజేసినవెంటనే నిండు సభ జరుగను. ఇంతవరకు జర్మనీ సమస్యతని సంపాదించువిషయమునుగూర్చి ప్రస్తావన రాలేదు.

వెంట్రి ప్రదర్శనము

లో భారతదేశ పట్టణ లక్షణము లన్నియు ప్రదర్శింపబడును పాములనాండ్రు, వేళ్ళలు, పిద్దులు, సన్యాసులు గారడి కేయువారును ఏర్పరచబడుదురు. భారత సంస్థానాధీశ్వరులు ధరించు ఉడుపులు ప్రదర్శింపబడును. చీనా పెరిషియా వర్తకులు తమ దుస్తులతో నుండును. 1616 లో జహంగీరు సంస్థానమునకు సర్ ధామన్ బోగారు వచ్చినపుడున్న పరిస్థితులను 1912 లో సార్వభౌముడు ఇండియాను వచ్చినపుడున్న పరిస్థితులను జూపెదరు.

భారతీయుల కోర్కెలు

సామ్రాజ్యములో భాగము గావలెననుట సమానప్రతిపత్తిని గోరుట

లండన్, జూలై 18:—రాత్రి 9.45 నేపనలు కన్వెన్షన్ సభనువారికి, బ్రెసెంటు, కాన్స్ట్రై ప్రభుత్వలకు సర్ ఆల్ ఇమాంబంపతులు విందొసగిరి. తత్సందర్భమున కాన్స్ట్రై గారిట్లు జెప్పిరి. భారతదేశ పరిస్థితులు చాల అనుకూలముగ నున్నవని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తెలియజేసిరి. సప్తపరిహర సభలో జామినియనుల తరపున హైకమిషనరీలను ప్రతినిధులుగ బంపి ఇండియాకు ఇండియామంత్రి ఎవరిని ప్రతినిధిగ బంపలేదు. ఎందుకో? ఇండియా-తరపున ఇండియామంత్రియే ఏమో. ఇండియా హైకమిషనరు ఆంగ్లే ముడగునో భారతదేశము తరపున అతనిని బంపియుండెడివారని తలంచెదను. జాతిసమితి సభకుగూడ భారతప్రతినిధిగ ఆంగ్లేయుడే పోవుటకది ఐదవ పర్యాయము. ఇంకను ఎంతకాలమువరకో ఇట్లు భారతీయులు ఒకల స్వాధీనములో నుండి వారిమాటలను నడపించుట? భారతేతరలచే ఎంతకాలము భారతీయులు ప్రాతినిధ్యము బడయుట?

మానభలయందు చాలమంది భారతాశయములకు అనుకూలముగ నుముఖులై యుండుట మాకంతయు సంతసము. భారతదేశమును గూర్చి ఎన్నికలలో ప్రస్తావించుటకవకాశము లేదు. అందుచే భారతదేశమునుగూర్చి అనుకూలాభిప్రాయమును సంపాదించుటకు ఇంగ్లండు లో పీలు లేదు.

భారతదేశమునకు ఇంగ్లండు ఎన్నికలలో పాల్గొనుటకు పీలునో వారి తరపున అనుకూలాభిప్రాయములను గడించుటకు పీలుకొనినది. కార్మికమంత్రివర్గమువారికష్టములు తెలియుననిరి. ఇంగ్లండునిమిత్తమే పాటుబడువారి సంగతియు తెలియుననిరి.

తమ పూర్వులు ఎంతయో శ్రమపడి కష్టములకు లోనై సంపాదించిన దానిని పోగొట్టుకొనిరిని ఇతరులు నిందించెదరనుభయముతో తాము ఇండియానుగూర్చి ఏమియు జోక్యము గలుగజేసికొన నిష్క్రమింపలేదని మొన్నటిరోజున ఒకమంత్రి నాతో జెప్పెను. కార్మికమంత్రివర్గమువారు సామ్రాజ్యమును గాపాడు పద్ధతుల ననుసరించి స్వలాభమునే జూచుకొనక భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము నిచ్చు దేశభక్తి ప్రపూరిత మగు మార్గమును సరియయినమార్గమును ఆవలంబించెదరని ఆశించుచున్నాడను.

బ్రెసెంటుగారు

హిందు ముసల్మాను తగాదాలనుగూర్చి అతిశయోక్తి గ జెప్పుచున్నారు. దీని కంతకును అసలు కారణము ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము. ముఘాయములతో రాజ్యాంగవేత్తల జోక్యము కలుగజేసికొనరాదు. ఒక మతమువారికి ఎక్కువసౌకర్యములనిచ్చి ఇంకొకరికి తక్కువసౌకర్యములనిచ్చుట రాజకీయవేత్తలకు పాడిగాదు. వారట్లు చేయరాదు. ముఖ్యముగ భారతదేశములో ప్రపంచమందున్న అన్ని గొప్పమతములు సమావేశమై సవి, పూర్తిగ భారతదేశమునకు ఎంతమాత్రము సంబంధించని ఇతరులు పాలించుచున్నారు. పన్నులను విధించుచున్నారు. కాసనములను గావించుచున్నారు. అట్టి సందర్భములందేసి ఇట్టి వ్యత్యాసమును జూపరా దనిరి.

సింగపూరు

నౌకాశయ ప్రాముఖ్యము

నౌకారక్షణము లేకుండ పోవును

లండన్, జూలై 20:—రాత్రి 9.30 రిల్వీగ్లో ప్రభువు ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు.—ప్రత్యేక నిపుణులు సింగపూరు నౌకాశయ ముండితీరవలెనని చెబిని ఇల్లు గట్టుకొని పోరుచున్న పాటింపక జామినియనులపట్ల మనస్థర్మమును నిర్వహించక దూర ప్రాచ్యదేశమున బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యమునకు మూలాధారమగు నౌకాశయక్షణమును బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము వారు తీసివేయుటకు ఏర్పరుచు కొనిరి. ఇంత ముఖ్యముగ సామ్రాజ్య సంరక్షణమును స్వల్పకారణములచే ఇదివర కెన్నడును ఎవరను మానుకొనలేదు. సింగపూరు నౌకాశయ విధానమును నిర్మించుట మానుకొన్నందున వాషింగ్టన్ ఒడంబడిక ప్రకార మేర్పడిన నౌకాదళబలములో తొడుమారు గల్గినది. త్వరలో సింగపూరు నౌకాశయ మేర్పడునని నౌకాదళనిపుణులకు తెలియనిచో వారు వాషింగ్టన్ ఒడంబడికను అంగీకరించెదరని నమ్మజాలను.

భారతదేశ వ్యవహారములు

పార్లమెంటులో చర్చ

ధిల్లీ హిందూముసల్మాను కలహములు

లండన్, జూలై 17:—రాత్రి 5.55 ధిల్లీలో జరిగిన హిందుముసల్మాను డొమ్మిలో ప్రజలకు సహాయము చేయుటకు ఎంతవైద్యమును ఖరీదించినది తెలియదని ఏటుగారడిగిన ప్రశ్నకు రిచర్డ్సంగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

హిందూదేవాలయవట్టుమును ఆలివియరు ప్రభువు పరీక్షించువరకు ఇండియా రాజప్రతినిధి తన సమస్యతని ఆవుజేయవలెనని ఆలివియరు ప్రభువు గవర్నరు జనరలుకు తెలియజేసెదరాని ల్యాన్సుబరీ గారకు ఈవట్టుమును రాజప్రతినిధి అంగీకరించిన వెంటనే ఆలివియరు ప్రభుని పరీక్షింపకు బంపబడునని రిచర్డ్సంగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. అట్లు జరిగి సంగతిసందర్భము లన్నియు ఆయనకు తెలిసినగాని ఆలివియరు ప్రభువు జోక్యము కలుగజేసికొనజాలరనిరి. భారతీయుల మతసిద్ధాంతములందు జోక్యము కలుగజేసికొనమను దానికి విరుద్ధముగ ఈవట్టుమును ప్రవేశబెట్టుటకు ముందు ఆలివియరు ప్రభునితో ఆలోచింపలేదనియు అట్లు చేయవలెనను నిబంధనలు లేననియు ల్యాన్సుబరీగారి ప్రశ్నకు రిచర్డ్సంగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

జర్మనులు తమధర్మమును నిర్వహించనిచో

విధింపవలసిన అపరాధము

బెర్లినువారి ఆక్షేపణ

లండన్, జూలై 20:—రాత్రి 8/40 జర్మనులపై విధించుటకు మిత్రమండలి జేసికొను ఒడంబడికనుగూర్చి బెర్లినులో తీవ్రముగ అక్షేపణలను జూపుచున్నారు. ఈ సిద్ధాంతమునుగూర్చి జాతీయవాదులు తీవ్రముగ దూరుచున్నారు. వీరు విధించు అపరాధసిద్ధాంతములు తెలిసినవెంటనే ప్రైస్కోగా రేమి జేయదలచిరిని అడుగుచున్నారు. మిత్రమండలి నూచన లన్నియు వెర్నెయిల్సు వరకులకు భిన్నముగనున్నవని ప్రైస్కో గారపత్రిక తక్షణము జాతీయవాదులప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను. జర్మనులు తమ ధర్మములను నెరవేర్చుచో డాస్ నివేదికమునుగూర్చి మిత్రమండలికి ఏకాభిప్రాయము గుదరనిచో పరాగులు ఇష్టమువచ్చినటుల ప్రవర్తించుటకు శ్రేయబ్రతును అంగీకరించినటుల అంగీకరించెదనని తేలుచున్నది. అందుచే పరాగు మరల దూరలో విచ్చలవిడిగ ప్రవేశించి దండెత్తుటకు ఏర్పడును. జర్మనీపై దండెత్తుండ అభయమునీయలేదు. అందుచే జాగ్రతగ నుండవలెనని జర్మనులనుచున్నారు. ఈ విషయమై మిత్రమండలి జేసికొను అంత్యతీర్మానమును బట్టి జర్మను ప్రభుత్వవైఖరి ఏర్పడునని ప్రైస్కోగారి పత్రిక మిత్రమండలిని హెచ్చరించుచున్నది.

గవర్నమెంటు సమీక్షములో నుండుట

అంతర్జాత్రమండలి సభ యభివృద్ధి గాంచెననియు గవర్నమెంటు సమీక్షించు చున్నారమనియు సప్తపరిహరసమస్యకు మార్గ మేర్పడుచున్నదనియు ధ్యానింపగూడు తెలియజేసిరి. మొదట జర్మనులు అపరాధులని మొదటిసంఘమువారు నిర్ణయించినపిదప మిత్రమండలి అమెరికను ఏజంట్లు జనరలుతో ఆలోచించి జర్మనులపై విధించుకొన్న అనగా అపరాధమును నిశ్చయించెదరు. సరిగ్గా ఒడంబడికకొంద ఏర్పడిన ప్రభుత్వము వారి హక్కులకు భంగము రాకుండ ఏర్పాటుచేయుటకైను. ఇందులో అన్నిటికిని జర్మనీ సమస్యతని బడయుట ముఖ్యము!

జర్మనుప్రతికల ఆతురత

వెర్నెయిల్సు ఒడంబడిక వరకులను మార్పు విధానమును గూర్చి జర్మనుప్రతిక లన్నియు ఆతురతను జూపుచున్నవి.

ప్రొచిత్రికల యుత్సాహము

ఎవరో అతివాదులు తప్ప అందరును ఈ రాజకీ సంత సించుచున్నారు.

సభపని పూర్తిగానున్నను ముఖ్యమైన ఫలితములు చేకూరనని హెరియట్టు గారనిరి హ్యూవానువార్తలు తెలుపుచున్నవి. ఈ ప్రకారము ఇదివర కెన్నడును అంతర్జాత్రమండలి రాయబారములు సోహార్ద్రభావముతో జరుగలేదట. చర్చించుటకు ఇంతసౌకర్య మేర్పడలేదట.

ఈసంవత్సరము ఇండియాలో రేయాకు విస్తారముగ పండు ననుకొనుచున్నారు.

ద్వంద్వ ప్రభుత్వము నిర్వహణము

ఆర్థిక బాధ్యతలు యధిపత్యము

లండన్, జూలై 19:— ఉదయం 6.45 వ్యవస్థాపక

గౌరవ అధ్యక్షులుగనున్న ఆర్థిక బాధ్యతలుగనున్న ప్రాయశఃపన్నా రు. భారతదేశ సమస్య పరిష్కారము: లీకమీషను ద్వంద్వ ప్రభుత్వములో లేదు.

ప్రజలకు ఇవ్వకు లేని ప్రభుత్వ విధానమును మీదజేగట్టు ప్రాంతపద్ధతలనే ఆంధ్రమునపుడు భారతీయుల విషయమై జేయుచున్నాడు. కమిషనులకు, కలెక్టరులకు పరిపాలనమును విధేకాని చాలమున్ను చేయవలసియున్నది. విద్యాధికులను, యభివృద్ధి గాంచు సంఘములకు అనువర్తింపజేయునపుడు ఈ పద్ధతిని ఎంతయోమార్చి ప్రవేశపెట్టవలెను.

కాని ఆంధ్ర ప్రాంత ప్రభుత్వముతోడను పార్టీ విధాన మతో ప్రవేశపెట్టబడుటకు వీలుండదు. తగదు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ యను భారతీయులకు సరిపడదు. ప్రస్తుత సంస్కరణ విధానముట్టిచే యగుచుచే భారతీయులకు కుపకరించదు. ఇప్పుడు దేశము మొత్తమున కష్టపరిస్థితులకు, సమస్యలను పరిష్కరించు గల రాజ్యాంగ సభ యవసరము. కాని ఇందులకు మనము చాల త్యాగమును జేయవలెను.

భారతీయులకు ఆర్థిక విషయములందును, పోలీసు శాఖ వైన ఆధికారము బాధ్యతలను గాని భారత రాజ్యాంగ సమస్య పూర్తిగ పరిష్కారము గావాలను.

చెన్న పురి మండల ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘము

జూలై నెల 22-వ తేది మంగళవారము

- 1) భాగ్యములు
వసయ్యల బా 1-3 రు 55-0-0 చుట్టలు 45-0-0 కలకు
బుచ్చయ్య బస్తా 1-3 రు 15-0-0 పెండల, వరకు
కుసుమ తేనాలి 1-3 రు 48-0-0 రు 15-0-0 15-0-0
సెలయి 1-3 రు 15-0-0 17-0-0
డిల్లీ 1-3 రు 45-0-0 18-0-0
రామయ్య బా 1-3 రు 2-0-0 2-0-0
సువయ్య 1-3 రు 24-0-0 25-0-0
- 2) పట్ట భాగ్యములు
కందుకూరి బస్తా 1-3 రు 11-0-0 రు 12-0-0
సెలయి 1-3 రు 10-12-0 11-8-0
పెండల 1-3 రు 10-12-0 11-4-0
మిమల 1-3 రు 12-8-0 13-12-0
కలకం 1-3 రు 9-4-0 10-4-0
- 3) సూర్య వస్తువులు
సువయ్యల నూనె బా 1-3 రు 160-0-0 170-0-0
సెలయి బా 1-3 రు 14-0-0 26-0-0
సోంకాపురం సూర్యవస్తువు బా 1-3 రు 60-0-0 62-0-0
యలకం ప్రభుత్వము 1-3 రు 55-0-0 56-0-0
కలకం సూర్యవస్తువు బా 1-3 రు 142-0-0 145-0-0
అవయ్యల నూనె బా 1-3 రు 175-0-0 177-0-0
- 4) చిల్లర వస్తువులు
చాయలనుపు బా 1-3 రు 205-0-0 210-0-0
కూరలనుపు 1-3 రు 155-0-0 160-0-0
మిమల కామల (గుంటూరు) బా 1-3 రు 90-0-0 120-0-0
గుంటూరు పాపయ్యల సలిమందు మునుకు 1-3 రు 45, 10
కాళహాని వాయలనుపు 1-3 రు 60, 10
బెలము బా 1-3 రు 27-0-0 28-0-0
చింతలకు బా 1-3 రు 26-0-0 27-0-0
- 5) ఇసుకము
కట్టల రథం బా 1-3 రు 55-0-0 56-0-0
చుట్టల 1-3 రు 14-0-0 17-0-0
చుట్టల 1-3 రు 44-0-0 48-0-0
- 6) పోషకములు
కం 100 తులంకు 1-3 రు 7-0-0 82-8-0
బంగారము, చుట్టల 1-3 రు 20-0-0 21-0-0
సూర్య 1-3 రు 15-12-0
ఇల్లడి బా 1-3 రు 280-0-0 285-0-0
రాగి డిట్ట 1-3 రు 220-0-0 225-0-0
బస్తా చుట్టల బా 1-3 రు 41-0-0 42-4-0
- 7) రంగులు చిల్లరలు
బుచ్చయ్యల 1-3 రు 90-0-0
కలకం 1-3 రు 15-0-0
సెలయి 1-3 రు 15-0-0
కలకం 1-3 రు 85-0-0

వాతావరణ స్థితి

1924 సం॥ జూలై నెల 22-వ తేది మంగళవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము
గోపాలపురం	89.1	80.8	...	4.08	44.96
విశాఖపట్టణము	101.8	82.1	...	1.62	87.09
కాకినాడ	98.0	82.7	...	2.97	89.09
మచిలీపట్టణము	98.2	81.8	...	4.89	41.89
కర్నూలు	95.0	78.1	...	1.75	26.01
బళ్లారి	91.5	75.7	...	2.17	20.51
కడప	94.5	79.4	...	4.85	81.28
నెల్లూరు	97.8	88.9	...	2.15	87.98
మద్రాసు	96.2	77.1	0.19	8.85	70.7
కడప	94.7	79.5	...	2.85	52.4
సేలము	91.8	78.1	0.9	6.43	89.50
కోయంబూరు	78.7	69.1	0.22	15.18	22.2
తిరుచనాపల్లి	95.5	78.4	...	0.18	68.16
నాగపట్టణము	97.6	80.9	...	0.67	54.98
మధుర	91.2	76.8	...	3.18	28.58
పాంబూ	90.8	78.4	...	0.42	87.00
తిరునల్వేరి	2.06	28.84
తిరువేంగుడు	82.1	71.8	1.09	89.25	64.51
కొచ్చిన్	114.51
కాకినాడ	117.16
మంగళూరు	125.63
బెంగళూరు	79.9	65.7	...	8.28	37.87
మేరకార	66.2	61.6	4.98	75.55	125.46
కొడైకనూర్	68.6	58.1	...	15.87	62.16

సర్కారులు:—వర్షము సర్వత్రా యున్నది. గోపాల పురంలో 1.10 మచిలీపట్టణములో 0.15 వర్షించెను. కాకి నాడలో చినుకులు పడినవి. మచిలీపట్టణములో ఆకాశము నిర్మల ముగ నన్నది. తక్కినచోట్ల మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. మచిలీపట్టణములో అగ్రతే తక్కువ. గోపాలపురంలో ఎక్కువ. పగటివేడిమి 8 $\frac{1}{2}$ నండి 10 $\frac{1}{2}$ డిగ్రీలు ఎక్కువ. దక్షిణమున రాత్రివేడిమి 2 $\frac{1}{2}$ డిగ్రీలు ఎక్కువ.

దక్కా:—బళ్లారిలో 0.20 వర్షించెను. మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. మొత్తముగా పగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కడపలో రాత్రివేడిమి 4 $\frac{1}{2}$ డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—నెల్లూరులో 0.62 వర్షించెను. మేఘ ములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. నెల్లూరులో 5 $\frac{1}{2}$ కడపలో 8 $\frac{1}{2}$ మద్రాసులో 2 $\frac{1}{2}$ డిగ్రీలు పగటివేడిమి ఎక్కువ. కడ పలో రాత్రివేడిమి 2.8 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

పడమటితీరము:—వర్షపాతము సాగవచ్చును స్థానిక చినుకులు ఇత్తోచోట్ల పడవచ్చును.

యన్. ఆర్. సామ్రాజ్.

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు, మద్రాసు.

యార్కు ప్రభుత్వము

దొమినియను గవర్నరు పదవి?

లండన్, జూలై 18:—త్వరలో యార్కు ప్రభుత్వ ము దొమినియను గవర్నరు పని అనగని. విశ్వసనీయములగు వార్తలు తెలుపుచున్నవి. ఈదంపతు దీర్ఘవయస్సు నిన్నటిదినము ధామనుగారితో అధినివేశకార్యాలయమున మాట్లాడిరట.

ఆటలు-రాజకీయములు

ఒకప్పుడు ఆటలు సౌభ్రాతృత్వమునకు గలగజేయుటకు బదు లు జాతిద్వేషమును బురిగొల్పుచున్నవి. ఈ ఆటలు జాతీయ భ్రాతృభావమును గలుగజేయుటకు ముందు ఆటలు, రాజకీయము లు వేర్వేరుసంగతులని గ్రహింపవలెనని. ఈ సంగతిని అందు ను గ్రహింపవలెనట.

చెన్న పురి మండల ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘము

జూలై నెల 22-వ తేది మంగళవారము

చెన్న పురిలోని ఫిర్యాసంఘ కార్యదర్శులకు ఆరాధ్య నమస్కారములు!

గత జూన్ మాసము 27, 28, 29 తేదీలందు ఆహూదా బాసు నగరముందు జరిగిన ఆఖిలభారత జాతీయోప కాంగ్రెస్ సంఘమువారు గావించిన 1 వ తీర్మానము ప్రకారము యెన్ని కలబాసరావచ్చిన ప్రతి ఆఖిలభారత కాంగ్రెసుసభ్యుడు ప్రతి తాలూకా లేదా తహసీలుసభ్యసభ్యుడును, ప్రతి గ్రామసంఘ కార్యనిర్వాహక సభ్యుడును, ప్రతి ఫిర్యా-రితా-ర్యనిర్వాహక సభ్యుడును వై తీర్మానమును అనుబంధ పట్టుచు నెల ఒక టింటికి కనీసము రెండు వేలగజములు ఒడ్డుబడువులు లేని (హెచ్చు తక్కువ లే) పురియైన చూలు స్వయముగా రాటుమై ఒడికి అఖిలభారత ఖద్దరు కార్యదర్శిగా కి పంపవలెయున్నది. కావున మిఫిర్యాసంఘము ప్రతి ఫిర్యా కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యు డును మిఫిర్యాసంఘము మండల, రాష్ట్ర, అఖిలభారత సంఘము లకు యెన్నుకొనబడిన సభ్యులందరును వై తీర్మానమును దివ్యక అనుబంధ పట్టుచు నెల ఒక టింటికి రెండువేల గజములకు తగ్గ రుండ హెచ్చుతక్కువులేని పురిగలచూలు ఒకటి బార్లెటోను కంబు తెట్టిపడి ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయమునకు జిల్లాఖద్దరు బోర్డు సభ్యులు గంటి నూర్యనారాణి బాకాస్త్రి గారికి ప్రతివేల కి ఎ తేవిల్లోగా యిది పంపదపరించిన నిబంధనల ననుసరించి అంద జేయవలయును. అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారి తీర్మానము ననుసరించి నూలుమడుగుటయందు ఆశ్రద్ధ చేయు కార్యనిర్వాహక సభ్యులు కార్యనిర్వాహక సంఘములనుండి తొలగినవారగుదు రను విషయము కాంగ్రెసుసభ్యులెల్ల చెలింగినది.

ఈ సర్క్యులరు చెప్పబడుచో మిఫిర్యా సభ్యుల యొక్కయు, ఫిర్యా కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యుల యొక్కయు, మిఫిర్యా నుండి మండల, రాష్ట్ర, అఖిలభారత సంఘములకు యెన్నుకొనబడిన సభ్యులయొక్కయు కట్టి అకురి వననగా తయారుచేయించి మా కార్యస్థానమునకు పంప వ్రాల్సియు.

నిబంధనలు:—(క) ప్రతి సభ్యుడును ప్రతి నెలలోను తాను ఒడికిన నూలును మండల ఖద్దరు కార్యదర్శిగారి ద్వారా రాష్ట్ర ఖాదీ కార్యదర్శిగాను శ్రీయత గొల్లపూడి సీతా రామశాస్త్రిగారికి పంపవలయును.

(చ) ప్రతిసభ్యుడును తాను ఒడికిన నూలు కట్టగాకట్టి దానిపై చీటి నతికించి తన విలాసమును, నూలుపాడవును, పంపిన తేదీని వివరముగ వ్రాయవలయును.

(ట) ప్రతిసభ్యుడును తాను ఒడికిన నూలునే పంప వలయును.

(త) నూలు గొల్లలచేత పురియైనదిగ నుండవలయును.

(ధ) నూలు నాలుగడుగులుగల్గిన చుట్టులుగాయి పంప వలయును.

ఈ సర్క్యులరు ప్రతిస్వీకరణను చదివి వినిపించి విష యములను బోధింపవలయును

చెన్న పురి మండల ఆంధ్ర కాంగ్రెసుసంఘము కార్యదర్శి. } గద్దే రంగారావు నాయుడు
స్థానము చెన్న పురి. }

భారత దేశ పరిస్థితులు

మైముస్త్రికాభిప్రాయము

లండన్, జూలై 21:—భారతదేశ పరిస్థితులను గూర్చి అంత ఈ తాస్మానుగ మాట్లాడుటకు వీలులేదు. నేటి చర్చనుబట్టి జూడ భారతదేశములో ఆందోళనమును గావించుచున్న భార తీయులకు స్వపరిపాలమును మరింత బడయుటకు ముఖ్యపరిస్థి తులను తెలియజేయవలసియున్నదని, మైముస్త్రి వాదించుచున్నది

ఆలంబకాభిప్రాయము

గారు కార్మికుల తరపున రాజోపు డిడ్డి ఎన్నికలకు అభ్యర్థిగ ప్రయత్నించునట. క్రిందటి ఎన్నికలలో కార్మికు యభ్య థికి 1/8 వంతు ఓట్లు రావడంను ధరావతును గోల్పోయెనట.

మత ప్రచారకులు శాంతి నిమిత్తము చాలపనిచేయుట కు వీలున్నట్లు.

ఆదిమాంధ్ర-రాజమండ్రి

విలాసవాద్యములను ఆదిమాంధ్రుల నామమున త్యాగము చేయుచునుండెడి సమయమున కృషిచేయుచుండిన యానీ కుటుంబము శ్రీమత రామయ్య గంగయ్యగారు కాన్యాంతములపై 18 తేదీని మేద్రాసు మేలులో ప్రమాణమై రాజమండ్రికి వచ్చిరి. వారినిగౌరవించుటకు ఆదిమాంధ్రుల కర్తవ్యము నాలోచించుటకు నాటి సామగ్రి 26 గంటలకు కంబాల చెర్వెట్టులో శ్రీరాములనామోపేక్ష సభచేయ నిశ్చయించిరి. శ్రీ బాలభక్త సమాజమువారు చాలామంది ఆదిమాంధ్రులను ఆహ్వానించిరి. ఈసమావేశమునకు దీక్షతో ధారణ దీక్షాతత్పరులను అస్పృశ్యతానివారణ నాచణలాట్టి మాజాత్మభివృద్ధికి సతీసమేతముగా కృషిచేయుచున్న శ్రీయత తల్లాప్రద సరసింకాకర్నగారు ఆధిపత్యమును దయతో అంగీకరించి కాన్యాంతము జయప్రదముగా వడిపిరి.

శ్రీ బాలభక్త సమాజమువారు త్రావ్యముగాను, భక్తిరసపూరితముగాను పాటలుపాడి భజనగావించినదివలన శ్రీశర్మగారు ఈత్యయని హృదయము నీరగుటలు నిన్నజాతుల కష్ట నిష్టాదులను అతి సత్కతో నివేదియచు ఆత్మగౌరవము గోల్పోయి అనాధులై నిరక్షుగులైన ఈదీనులను ఆకర్షించి రక్షింపుమని వినునిమిషములు భగవంతుని ప్రార్థించిరి అంతట గంగయ్యగారు రుపన్వయించుచు "మనము కొన్ని వేల సంవత్సరములకుండు హిందూసంఘములను నోడి మతరీత్యా చండాలురనియె, అంటరాని వారనియె, చెప్పరాని కులమనియె బహిష్కరింపబడి ఎన్నెన్నియో బాధలపడి నలిగి నలిగి నేటికి ఈస్వరూపముగా మారి ఆదిమాంధ్రుల మని పిలువబడుచు జన్మ పాక్షులు సంపాదించుకొనగోరి సభల సమావేశములు గావించుకొనుచు, హిందూసంఘముతో పోరాడుటకు సిద్ధమగుచున్నాము. గతించిన కాలముకంటె యివియే మనకు గుడిములు. మనబాగునగోరి ఒకతట్టు గవన్న మెంటు, ఒకతట్టు దేశీయులు, ఒకటిట్టు క్రైస్తవమునెరిలు పనిచేయుచున్నారు. ఇంకను ఆర్యసమాజము, బ్రాహ్మసమాజములు కూడా కృషిచేయుచున్నవి. ఆయా సమాజములు, సంఘములు మనలను పూర్ణముగా వృద్ధికి తెచ్చినవని సంతోషించుటకు మార్గమవడదు. మన సమస్య మనము బాగుపరచుకొన గలిగినంత తేలికగా యితరు లెవరికి శత్రువుకావలదని నేడైనను మనము గ్రహించవలసి యున్నది. అందుచేత మన సంఘములోని దురలవాట్లు, వృధాఖర్చులు, శుభాశుభకార్యములయందు జీవహింసచేయుటకుండుట అప్పుడేసి గొప్పపనులని తెత్తుండగ జాగ్రత్తపడి, సంఘబలము, ఆత్మబలము దిట్టపరచుకొని, కైకంత్రి మిద్దపట్టిని దానిసారాంశమును గ్రహించి విధర్మమును మిరుకుడ నెరవేర్చుడు. ఎవరో మనలను బాగుచేయుదున్నమాట కల్ల. ఎవరును మనలను బాగుచేయుటచేయలేరు. మనబాగునజూచి మనలనణగదొక్కటకు నైసంఘములు కాచియుండును. మనబాగు మనచేతిలో నున్నదన్నమాట ప్రతివారు పడేపడే స్మరించుకొనుచు గమ్యస్థానము కేరవలసియున్నాము. మనలోనున్న కొద్దిపాంపాట్ల దిద్దుకొనలేక హిందూసంఘముతో పోరాటుమునకు గడంగరాదు. మనధర్మమును మనము సాధించి ఆవల, యధర ముతో పోరుట న్యాయము. అప్పుడే మనకు దేవుడు సహాయపడును. మనము 7 కొట్ల ప్రజలముగా నుండి దేవదారుణ్యము గలవారమై తృప్తి, ఓర్పు మొదలగు సద్గుణములతో నలరాయమా, భుదకు సంఘబలము, ఆత్మగౌరవము లేక నాశనమై పోవుచున్నాము. ఇప్పుడైనను మనము మేల్కొనవలసియున్నా"మని వెక్కలంకములు చెప్పిరి.

తరువాత మాకుల పెద్దలును, జ్ఞానులును అగు మ.రా.శ్రీ తాడేపల్లి నారాయణగారు, జాలా అప్పలస్వామిగారు, దిడ్డ పుల్లయ్యగారు సంఘకట్టుబాట్లు దిట్టపరచుకొన వలసినదిగా సభ్యులకు హెచ్చించిరి.

పిమ్మట మాస్వజాతిరత్నమై ప్రకాశించుచు రాజమండ్రి అర్చనకాలేజలో బి. ఏ. క్లాసు చదువుచున్న పోడదాని చిన వెంకన్నగారు పై ఉపన్యాసము వినియు సావధానముగావిన వారలై నేతబంధు, లాలా లజపతిరాయగారు వెలిచ్చినరీతిని ఆదిమాంధ్రు లిప్పు యున్న స్థానములోనే ఉన్నంతకాలము ఈ జాతికి ముక్తిలేదనియున్నప్పుడు దేశములో మనకు తగినస్థానము లేదనియు, ప్రస్తుత స్థితిని మనము మార్పుకొలేనంతకాలము మనలనుబట్టి పీడించుచున్న దురలవాట్లను మూలాల వదిలి, తరతరాలనుండి మనకు నానందించుకొనియున్న మాధాచారములతో

మన మెదుర్కొని పోరాడుటకు సంఘములో శక్తిలేదు అనానినండియు మన మీదుగాచాగములను పూజించుటలకు వాటికి మనకు ఒకవిధమైన ప్రేమ అన్యోన్యముగా కలిగి యున్నది. మనము వాటిని విడువలేకను యున్నాము. అది మనలను విడువటమును సమ్యక్తంపకున్నవి. ఈపక్షే చాలా కఠినమైనదిని మీకు బాగుగా తెలిసినను, ఇప్పుడు మనము చెప్పుకొన్న వృధాఖర్చులు శుభాశుభకార్యములలో త్రాగుడు, మాంస భక్షణ మొదలైనవి మానుకొనవలెనని యిప్పుడెన్ని చెప్పుకొన్నను కార్యములపట్ల నెవరైనను మానుటకు ప్రయత్నించినయెడల అట్లు మానుట ధర్మముగాదు. అది సంఘమునకు చాలా అవమానమును అలవాటును తప్పరాదనియును, మనపెద్దల అడ్డుపెట్టి బలంతముగా చేయించుచున్నాను.

కనుక మరియొకసారి మీకు హెచ్చరింప దలచుకొన్న దేమనగా మన మెంతకాల మిట్లుండమో మన ఆచారములను అట్లేఉండును. అందుచేత మనము యేకయై స్వప్రయగానో, మహమ్మదీయులుగానో, మరొక మతములుగానో మారినప్పుడు గాని మనస్థితి యావత్తూ మారుటకు వీలులేదని మనవి చేయుచున్నాము. అట్లునుచేత మీరందఱు అన్యమతములుగా మారుదని నాకోరికగాదు. ఆసంఘములు వృద్ధికివచ్చుటకు ఏపద్ధతులు తోడ్పడినో, అట్లపద్ధతులను మనముకూడ అవలంబించవలసి యున్నాము. అంతవరకు మనకేవిధమకు ముక్తియులేదు. గ్రహింపుడని, చాలానే పువస్యంబిరి.

పిమ్మట అధ్యక్షులు సమాజము కలలోకించి, సోదరులారా! మీకుభగవంతుడు అన్ని శక్తులు ప్రసాదించియున్నాడు. త్రావ్యముగా పాటలుపాడి భక్తిని పుణ్యంబులలో గాని మీ సంఘమునకు నేవచేయుటకు ఉత్సాహమునందుగాని, నాగరికత వివక్షబుద్ధులందుగాని సమస్త కార్యములందును యితరులకు మోకమిన్ని తీసిపోరు. నేడు మీ ఉత్సాహమును నేనుచూచి చాలా ఆనందించుచున్నాను; గాని హిందూసంఘము మీలో ఏలోటుజూచి దూరపరచుచున్నదో నాకర్థముకాలేదు. మీచే నేవచేయించుకొన నుద్దేశముతోనే మిమ్ములను బానిసలుగా జేసియుండవచ్చును. సాధారణముగా ఒకసంఘము నింకొకసంఘము అణచుటకు ప్రయత్నించును. అయితే నాకు 14 సంవత్సరములనుండి కలిగిన అనుభవమేమనగా హిందూసంఘము యితరులను బెడదించి ఎదుర్కొన ప్రయత్నించినపుడు ఎదుటి వారు తిరుగ ఎదుర్కొన్నయెడల వెనకంజరేయుచుండును. కాబట్టి మీరునూ ధర్మమునకుబద్ధులై నిల్చి హిందూసంఘముతో యెదుర్కొన్నచో నిరర్థకంకరముగా మీహక్కులను సంపాదించుకొనగలుగుదురు. అందుకై మీసంఘమును మీయాచారములను స్థిరపరచుకొని సిద్ధపడుడు. మీకు భగవంతుడు సహాయముచేయుటకు సిద్ధమగుచున్నాడు; అని ప్రోత్సాహపరచిరి అంతట అధ్యక్షులవారికి, ఉపన్యాసకులకు, సభవారికి వందనములు చెల్లించుచు, జయజయధ్వనలతో సభ ముగిసినది.

తాడేపల్లి రామమూర్తి, కందనాల అప్పారావు, యన్

శ్రీ బాలభక్త సమాజము }
కంబాల చెర్వెట్టు }
రాజమండ్రి, 18.7.24 }

జూబులు

చెన్నపురి పాకీవారిసంఘము

ఈ జూలయిమాసము 19 వ తేదీ శనివారము సాయంత్రము చెన్నపురి పీపిల్లుపార్కులోని పాక్ యిండియన్ ఎథ్నోటిక్ యెసోషియేషన్ ఆవరణములో పై పాకీవారిసంఘపు మహాసభ జరిగినది. ఆసభకు కాన్యాంతము కమిషనర్ గారగు బోగుదొరగౌరను శ్రీయుతులు రాయబహదూర్ డాక్టరు సచే శమొలియారు, ఆర్. మదనగోపాలనాయుడు, కె. శ్రీరాములు నాయుడు, సి. కుమారస్వామి చెట్టి, శివప్రకాశం మొదలియారు వేణుగోపాల చెట్టిగార్లు మున్నగు కాన్సిలర్లను విచ్చేసిరి. ఆందరును పుష్పమాలాలంకృతు లయినవిమ్మల సంఘపు అధ్యక్ష కార్యదర్శులు మేష్ట్రీలతో సహా ఒక ఛాయాపటము తీయబడినది.

ఆనంతరము అధ్యక్షులు వి.యల్.కాశ్రీగారును కార్యదర్శి రంగయ్యనాయుడుగారు గత ఏప్రియల్ మాసము జరిగిన పాకీవారి సమ్మేళన న్యాయముగ పరిష్కరించి ప్రతిమనిషికిని నెలఒకటింటికి ఒకరూపాయవొప్పన వేతనాభివృద్ధి చేయుట యేగాక రు 1 కి నాలుగు రూపాయల బియ్యముయిప్పించు లాగు యేర్పాటు చేసినందుకు కమిషనరుగారియొక్కయు కాన్సిలర్లయొక్కయు దయార్ద్రహృదయభావముల నభినందించుచు ఉపన్యసించిరి. కడపట ఏడిపో మేష్ట్రీయగు డొక్కా డేవిడ్ గారును వారిని ఆభినందించుచు, సగరములో యిండ్లపాకీపనిచేయువారికి లయి సెన్సులపద్ధతి యేర్పరప జేయుచున్న ప్రయత్నమును బీదలజీవనములకు హానికరములని విన్నవించిరి. అట్టి ప్రయత్నము ఉపసంహరించుకొనవలెనని బాగ్గించిరి.

యల్. శ్రీరాములునాయుడు

కార్యదర్శి.

గంజాంయంధలమహాజనుల కొకమనవి

అయిదు సంవత్సరములనుండి మరచి నిశ్వాపథ్యలో నుంచిన మన గంజాంయంధలమహాసభను పునరుద్ధరించి స్వరాజ్య సంపాదనా కార్యక్రమమును జయప్రదముగా కొనసాగించుటకు చలయు నుత్సాహపరిస్థితులను కలుగజేయుటకై వైకళను కలిగకపట్టుములో ఆగట్టు మొదటివారములో జరుపుటకు తగిన యేర్పాటులు జరుగుచున్నవి. తత్సభకు సత్కరంభమును ధర్మమూర్తియు మహాత్మున కాంధ్రదేశ ప్రతిబింబస్వరూపుడు నగు దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి నధ్యక్షులుగ నుండే కొరడయూనది. సుప్రసిద్ధవాయుకు లగు శ్రీరామదాసు ఆంధ్రరత్న దుర్గింక గోపాలకృష్ణయ్యగారిని అబలయయ్య దేశేశ్రేయస్సునకై ప్రభుత్వపు చెరసాలలో ఒక సంవత్సరము కాలము కఠినశిక్ష ననుభవించి పైందవ నారి మణుల ప్రతిభ ప్రకటించిన దేశభాంధవి దువ్వుర సుబ్బయ్యగారిని దేశసేవాపరాయణులగు శ్రీయుతులు గాడిచర్ల వారి సోపొత్తమరాల్లు డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యం గార్లు మండల మహాసభలలో జరుగబోవు వివిధసభల కధ్యక్షులుగానుండ కొరడమయినది. ఇతర ఆంధ్రనాయకులు గూడ నాహ్వానింపబడుదురు.

స్వార్థత్యాగులును సుప్రసిద్ధ దేశభక్తులును అగు నాయకులను సన్మానించి ఘనమగు స్వాతంత్ర్య మొసగు యామహాభాగ్యమును గోల్పోకుడు. సిరి కాకులమనదగు శ్రీకాకుళము తాలూకాలో సన్మానమునకు లోపమురానీయక ధనవ్యయప్రయాసములకొల్పి సభ జయప్రదముజేయ దీక్షింతును. మండల మహాసభలను జరిపించి మండలమున నూతనోత్సాహమును జనింపజేసి మహాత్ముని స్వరాజ్యసంపాదనా కార్యక్రమమును పూర్తిచేయుడు.

(1) వ్యవధి చాలు. కార్యభారము మెండు. వెంటనే శ్రీకాకుళము తాలూకా వాస్తవ్యులను కలిగకపట్టుమునకు పదిమయిళ్ల దూరములోనున్న ప్రతి గ్రామస్థుడును మూడు రూపాయలు కనీసచందానిచ్చి సన్మానసంఘసభ్యులు కండు.

(2) మండలమునం దన్ని ప్రాంతములవారను నిర్ణీత సంఖ్యకు తక్కువ కాకుండ ప్రతినిధులంపుడు.

(3) ప్రతినిధులుగ రావాలనివారు ప్రేక్షకులుగ వైనవచ్చి మహాసభా ద్యక్షభాగ్యమును పొందుడు. గంజాంయంధల గౌరవమును కాపాడుడు.

కలిగకపట్టుము, } గరిమెళ్ల కుమారస్వామి,
18.7.1924. } సన్మానసంఘ కార్యదర్శి.

వృత్తాంతలేఖలు

తిరునెల్వేలి

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆడిక్టర్ తేవ్వోత్సవము

జూలై 21:— ఈజూలై నెల 25 వ తారీఖు శుక్రవారం కృత్తికానక్షత్రము నాడు మొదలు 27 వ తారీఖు ఆదివారము వరకు మాడుదినము లత్యంత ప్రభవముగా నీయారగల తిరుగుంటలో శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామివారి తేవ్వోత్సవము జరుప దేవాలయ రీతిపరమైన కృత్తికానక్షత్రముల జేయించుచున్నారని, దేవాలయ పరిపాలనావిధానమున గల కొన్ని చిక్కులవలన గతవత్సరములవలె నీవారు ప్రక్రమముగ జరుగ దేమోయని యనేకులనుకొనుచున్నారు. ఎటులయినను శ్రీస్వామివారి దయవలన నిరాటంకముగ ఉత్సవకార్యము జరుగునను యాశీర్వాదము గలదు.

యూనియన్ బోర్డు అధ్యక్షులు

ఈయూనియన్ బోర్డు అధ్యక్షులగు శ్రీయత వి. ఆక్లయ్య నాయుడుగారు రాగల ఆడిక్టర్ తేవ్వోత్సవమున వచ్చు వేలకొలది యాత్రులకు ఆరోగ్యము, నీటివసతి, గృహవసతి, జాగ్రూత, మున్నగు విషయములపై, యూనియన్ బోర్డు ప్రదేశములను తామె స్వయముగాఁ దిట్టించుచు ముఖ్యములగు యేర్పాటు లనేకములను జేయుచున్నారు.

బాలభటులు

రాగల ఆడిక్టర్ తేవ్వోత్సవమున ప్రజాసేవజేయుటకు అరక్కోణము మినకా మైసూరునుండివచ్చు బాలభటులు మాత్రమేగాక, ఈయూనియన్ బోర్డు మాధ్యమిక పాఠశాలనుండి కొందరుబాలభటులు తయారై యుత్సవకార్యముల బాల్గాని ప్రజాసేవజేయుచున్నా తమట కెంతయు సంతోషముగ చున్నది.

ఏడుదొనలుగు రోడ్డు

ఈయూనియన్ బోర్డు మైసూరునుండి నుండు విశాలముగ రహదారిముందు నుండు మంచినీటియూట గల ఏడుదొనలు శ్రీకాంతుకాంతులయమువద్దకు సరియగుదారికే యాత్రకు లల్లాడుచుండిరి. యీతరనిలోపమును దీర్చుటకై, తిరునెల్వేలి నుండి అరక్కోణంపాపుర్రోడ్డునుండి బ్రాంచిరోడ్డు నొకదానిని తక్షణంచేయు నేర్పాటు గావించి సలహాయుపగిన మాచిత్తూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులను, ఏతత్కార్యనిర్వహణమునకు బూనుకొని పూర్తిజేయవలయునని యూనియన్ బోర్డు వారికిని యాత్రకులైరు కృతజ్ఞులై, యుండకతప్పదు.

శ్రీధర్మరాజోత్సవము

భారత మహాపురుషులగు ధర్మరాజుడి మహోత్సవము వ్రావిడపద్ధతులతో తండువారములనుండి ప్రభవముగ నీయూనియన్ బోర్డు దేవాలయమున జరిపి, భారతకథ గావించి సేటితో పూర్తిజేసిన, నాయుత్సవకర్తలభవంతయు గొనియాడవలసియున్నది.

కాంగ్రెస్ ప్రచారము

తేవ్వోత్సవమునకు అసంఖ్యాకులుగ యాత్రకులు టచే, మహాత్మాగాంధీగారి సిద్ధాంతములనుగుర్చి ప్రజాసమయమున బోధించుటకు చిత్తూరు మంలి కాంలి వారినియొందులగు తెలియుచున్నది.

కావలెను

ప్రతి తెలుగుజిల్లాలోను తాయాకా జిల్లా ఏకమిషనులేక జీతము పద్ధతిని ఏర్పాటుచేయ బడకొద్ది పెట్టుబడితో విస్తారము లాభముకలదు. విలువ యాదిగుర చిరునామాకు వ్రాయవలయును.

పి. కనకరాజు మేనేజరు

అంగ్రభ్రాంచి:— మద్రాసు ఆయుర్వేదఫర్మాసియూటీ, రాజమండ్రి.

The Madras Ayurvedic Pharmacy Ltd
Post Box No 151
Rajahmundry

నంద్యాల

(ఒక విలేఖరి)

జూలై 17:— ఈనెల 16 వ తేదీ సామంతము ఈ యూర గోసంతుకసంఘముయొక్క పంచమ స్థానోత్సవ వత్తి వైభవముగా శ్రీ మహానందీశ్వరదేవాలయమున జరుపబడిన. శ్రీయత గాడిచెర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు అగ్రాసనాధిపతిగా విధ్యుక్తముగ నెన్నుకొనబడిరి. ఈయూర ధర్మశాస్త్రులు ఉదారపురుషులను, దేశభక్తులు నగు శ్రీయత ధైర్యవీరుల మహానందయ్యగారు, ఈ గోసంతుకసంఘమును ఏ సంవత్సరములకింద స్థాపించి, తదాదిగా నేకదీక్షగా నీ మహాధర్మకార్యమును నిర్వహించుచున్నారు. ఈయూర శ్రీ సర్వోత్తమరావులకు ప్రధానోపాధ్యాయులగు శ్రీయత గురుపాదముగారిని, శ్రీ సర్వలక్ష్మణ సంకయ్యను వీడి శ్రీమహానందయ్యగారు మొదలగు ప్రముఖుల దేవాలయములోనికి రానిచ్చి ప్రశంసార్హులైరి.

శ్రీ యధ్యక్షుల యజ్ఞను, కార్యనిర్వహణలగు శ్రీ మహానందయ్యగారు గతవాత్సవిక విభులముగా వినిపించిరి అందులోనివి కొన్నిహంకములు తెల్పిన అనవసరముగ నుండకనుకొనియెద. ప్రస్తుతము యీసంఘపు పాలనములో నన్నవి 64 గోవులు. ఈయూరి వజ్జిజబ్బందము యీసంఘపరిత్యజమునకై 1500 రూపాయలు ప్రోగుజేయించిరి. విష్ణు, వాల్మీకి, మొకమేళ్ళయ ప్రతిష్ఠాపారముల బస్తా కొక్క కాని చొప్పున దీసి 60) రూ విరాళమువారికి. స్థానికనాయకులు వాగలింగముగారు నింకొక్కరు చేరి నూరు రూపాయలిచ్చిరి. ఆ నావుప్రీతి తమగా ప్రతిపంతులు గతసంవత్సరములేనందున, ప్రతిగింజలు లభించుట చాలవృత్తి. 37 మూటలు, అతిపాపముజేసిన తరువాత చిక్కినవి. పురపాలకసంఘమువారు సంవత్సరమునకు 10) రూపాయలు విరాళము లిచ్చుచున్నారు. 4) బండ్లచొప్పు భక్తులు తెచ్చి సమర్పించుకొనిరి. ఇచ్చుట రక్షింపబడు గోగణంబులో కొన్ని పాల నిచ్చునవికూడ కలవు. అపాలను శిశువులకు, కొలలకు నుచితముగా నిచ్చుచున్నారు. గతవత్సరము 1600 గోగులకు 2802 మంది శిశువులకు పాలు ఇందుమూలమున లభించినది. ఈపనిలో మహానందయ్యగారికి నడవోలే వెంటనుండి, అదనబ్బిన వేళదీక్షతో సహాయము చేయుచుండిన శ్రీయవోధు ముప్పన్న గారంతయో ప్రశంసాపాత్రులు.

మిట్ట అధ్యక్షులు గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు సభ నుమంగించుచు గోవులకు ప్రతిగింజలు లోటులేక జేయవలయునని యీ యూరివారిభిలషించిన యొకమేహార్థము కలదనియు, ప్రతి యొక్కరు రాటుము పెట్టి నిర్ధరించుకొని ప్రతిగింజని, గింజుదీసి, స్వంతముగ యేక వడకుటకు గడంగవలసిదనియు, ఇందుమూలముగ లభించుగింజలతో సంతోషము నుచితముగ నివ్వవలసినదనియు, నచ్చజేప్పిరి.

కర్మర తాంబూలాదులు పంచిపెట్టబడిన తరువాత సమంతముగ గిన్నె.

సుభా కాంగ్రెసుకమిటీ

గొలయ
తన కా
యూర
యూ
రుగున.

బెంగుళూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మున్సిసిపలు ఎన్నికలు

బెంగుళూరునీటి మున్సిసిపలు ఎన్నికలు సెప్టెంబరు మొదటివారములో జరుగును. ఇందులకప్పుడే ప్రచారము జరుగుచున్నది. సరియైనవారిని యెన్నుకొనుటకు జేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. నిర్వాహ కార్యక్రమమును కొనసాగించుటకు ప్రచారము జేయవలెనని చెప్పిన మహాత్ముని యాదేశము మా సంస్థానములో కొంత పనిచేసినది. మైసూరు క్రానికలు పత్రిక నేటి ప్రధానవ్యాసమునందు మైసూరు వాస్తవ్యులను మున్సిపాలిటీలవారాను స్థానికసంఘముల వారాను రాటుమును ఖర్చును ప్రచారములోనికి జేవలయునని ప్రబోధము జేయుచు వ్రాయుచున్నది. నిర్వాహ కార్యక్రమమును నడుపువారిచే ఎన్నుకొనవలెనని సార్వజనికసభవారును యితర సంఘములును సభలుజేసి యుపవ్యాసము లిప్పించుచున్నవి. 30 మంది కాన్సిలరులలోను 22 మందిని యెన్నుకొనవలెన. 8 మంది ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడుదురు.

విడ్డూర పు బిడ్డ

బావనగెరిలో ఒకశ్రీకృష్ణ, రెండుతల్లులు, 4 కండ్లు, 2 ముక్కులు, నాలుగుచేతులు 2 నోళ్ళుగల బిడ్డపుట్టెనని వార్త తెలియుచున్నది. ఆ బిడ్డపుట్టగనే చనిపోయెను. బెంగుళూరు విక్టోరియా ఆసుపత్రికి పరీక్షకు బంపబడినది. తల్లి ప్రసవవేదన నెక్కువబడినను యిపుడు కులాసాగానున్నట్లు తెలియుచున్నది.

హరికథాకాలక్షేపము

ఇచట వివక్షజ్ఞాన సమాజమువారు ప్రతి ఆదివారము ను హరికథాకాలక్షేపముల జరుపుచున్నారు. నేడు అట్టి కాలక్షేపము ఏవవ జరుగును.

మైసూరులో హిందీప్రచారము

ఇచట కాంగ్రెసుకమిటీ వైసు ప్రెసిడెంటు బాబు ను భానందుగారు ఖర్చుజేసి నడుపుచున్న హిందీతరగతులు మైసూరులో చాల ఉపయోగముగ నున్నది. హిందీప్రచారకుడు మార్కండరావుగారు యీప్రచారమునకు జేయుచున్న పని శ్రేయస్కరము.

భార్యా విజ్ఞప్తి

బెంగుళూరు మున్సిపాలిటీ కిడివరలో రికార్డుకీపరుగ నుండిన కృష్ణారావుగారి భార్య తన భర్తకు ఉరికీషి నుండి తప్పించుటకు వ్యావహారికరకము విజ్ఞప్తిని బంపెను. ఛీఫ్మేజిస్ట్రేలో రేపు తీర్పు జేప్పబడును. నయనయోగమునమున్నెడల కృష్ణారావుగారు రక్షింపబడుదురని కొంత రనుచున్నారు.

కావేరీనదలు

మైసూరునుంచి యిపుడుజేరిన వార్తప్రకారము కావేరీనది ఎడటూరులోయలోను శ్రీరంగపట్నము వద్దను పెద్దవరదలగు కచ్చినట్లుల తెలియుచున్నది. కన్నంబాడీదామపైవరద నీరు 11 అడుగులు వచ్చినది. మైసూరు నీలగిరిరోడ్డు నీటికింద మన్నట్లు తెలియుచున్నది.

లె. హెచ్. రామయ్యగారు

బాగల్పట్టలో జూలై 19 వ తేదీన జరిగిన బ్రిటిషు కర్నాటక సహకార తృతీయమహాసభకు మైసూరుసహకార సంఘముల రిజిస్ట్రార్ గు శే. హెచ్. రామయ్యగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

ప్రకటన

మంచిదినస్సు నెలసరసము గంజాంజిల్లా లెక్కలి మకాంలో శ్రీపాత లెక్కలి జమీందారువారు స్వ 1382 ఫసలీ తాల్లును పాతీభాష్యము 60 గరికెలున్న చొల్ల 40 గరికెలున్న అమ్మివేయటకు నిశ్చయించినారు గనుక కావలసినవారు వెంటనే వచ్చి వారి యిలాకా పుద్యోగస్తులను కలుసుకొన దినుస్సు నాణెము చూచుకొని ధరకదిష్కరించుకో వచ్చును. తరుణము మించిన యవల సరుకు దొరకదు.

ఆ! పేరిశాస్త్రి

పాతలెక్కలి యెట్టెలు యెజుటు

మేనేజరు

(5587) చిత్రాడ, పితాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పత్రిక

వేసవికి వెలువలదు
వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

అమృతామలక
తైలము

కండ్లకును మెదడుకును చలవనిచ్చి వేసవి భయమును వెడలగొట్టును. పామాన్య శిరోరోగములకును శస్త్రరోగములకును అంతుకము వంటిది. సీసా రుప్ 1—0—0.

జీవామృతము

ఎండవడిమిని తోవనియ్యదు. నిస్సత్తునను నిర్మూలించును. నరములకును మెదడునకును పటుత్వమును బలమును ఇచ్చును. సీసా రుప్ 3—4—0.

భృగువటి

విపరీతముగు వేడిమిచే గలుగు సెగరోగము మున్నగు వ్యాధులకు త్రిశూలము. 24 మాత్రలు రుప్ 1—12—0.

ప్యాకింగు, పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

క్యాటలాగు ఉచితము. ఇంకను ఆసక్తులగు ఆయుర్వేద విద్యార్థులకు గలవు.

తండ్రినిలాసము:
'పండిట్'
మదరాసు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

ఆయుర్వేదాశ్రమము

1045

41, ఆచారపుర వీధి, జి. టి. మదరాసు.

చెన్నై ప్రెస్ ఏజెంట్లు:

దాదా కంపెనీ, చైవాబాయరోడ్డు, జి. టి. మదరాసు.
స్వస్తి ఫార్మసీ, వెడ్డెస్టర్, తిరువల్లిక్కేటి, మదరాసు.

వెంట్రుకలే ఆందము?

రాలిపోకుండు, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఊడిరాకమునుజే త్వరచుడు.
ఊడినప్పుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

అంతవగకు రానియెవడు

నేడే

కమిసీయారునానెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది)

వెంట్రుకల కట్టి రోగమున్నను, 35% మోతాదు మున్నుడు, యిది విశ్వవ్యాప్తము
వెంట్రుకలు బిట్టలుగా నానె, గురితగు గాడి రుతుకడ
మీ వెంట్రుకలు మరల నిమ్మనీ మెత్తదనమును కట్టి చట్టచే నుండి వెళ్ళ
యె రుతుకడ.

ఈ రోగమున కిది మరీమతి చూడుము

వెంట్రుకలు మెత్తుకొనిననుకొ కనిపెట్టుము

కామిసీయారు లేకుండా నిమ్మ సర్వోత్కృష్టమైనది

మొట్టొకటి 1.1 రుప్ మోతాదు. 2. 2. నాన్వీలు ప్రత్యేకము

అన్ని పోల్టాలోన ఈ క్రింద తెలుసుకొన ప్రకారము విశ్వవ్యాప్తము.

మీకు మనావన ద్రవ్యము, లేక అత్తర కావలసినప్పుడు

'టటో డిల్ బహారు'కు వ్రాయుము.

ఇది కిజిత్తుకు చేయబడినది. అశ్వత్థూరమైన గుణముగలది.

1 కోన్సు బుడ్డి 18 రుప్ డ్య 2.0-0
(వాడు బుడ్డి 18 రుప్ డ్య 0.12-0
2 (వాడు బుడ్డి 1.1 రుప్ డ్య 0.8-0

1 కొన్ని ముక్కలు చేతిరుచుబడినందు కట్టిన మిక్కిలి
మనోహరమైన వావన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును

ఇది మంచి అమ్మకా రుతుకడనున్న, కంకు అమ్మకా రుతుకడనున్న చా రుతుకడనున్న. లేకన్న.

పోలు యెవంట్లు:- **అంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,**
155 నమ్మామిడి, బొంబాయి.

126

మానస్తోష్టాసిని మాత్రము

30 మాత్రలు 0-10-0 (కది అకాసు)

వెలనులభము! (పోష్టాభివృద్ధి ప్రత్యేకము) గుణాభివృద్ధి!

శరీరములో ఉన్నాధిక్యముచే కలిగిడి నైశ్చల్యకాల
కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, ఆవులంతలు,
అస్థిమంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
గుండు బలతయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, కరన్ను,
క్రేస్తు, అస్థులు, మొదలగువానియందు గలిగిడి నోష్టా
లను బోగొట్టి జేహమును మంచి యారోగ్యమునకు
జెచ్చును.

ఈ మాత్రలు సేకోనాత నోష్టాలను వెంటనే
మాన్యును. యిందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవము
గా జేపధుగుటచేతను పరమశాస్త్రము యని చెప్ప
గచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.
చిరునామా:—

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

నాణ్యమైన బసీనులు

ఈ దిగువ నువహించిన విల్లులో తయారగుచున్న బసీ
నులు, హిందూదేశపువిల్లు ను బులోనున్ను, ఖద్దరు నూలులో
నున్ను, హిందువుల పరిశ్రమచేతనున్ను, సకల మైనపట్టువున్ను,
ప్రతి, వగైరాధారముతోనూ తయారుచేయబడి, బహుసరస
మైనధరలకు. భాగ్యవంతులకు, బీదపాదలకు, పిలుగా యుండే
లాగుననూ, విదేశపు ధరలకంటె వీలైనంత చౌకగా యేర్పాలు
చేసి విక్రయించుచున్నాము.

వర్తమలకు (హోలుకేలు) మొత్తపు చేరమునకు, కం
ట్రాప్టులకు, చాలా వ్యాపారికి కల్పింపబడును గను ధరలు
తెలియగోరనవారు యాక్రింది విలాసమునకు వ్రాసినయెడల చార్జీ
జేకుండా ఖరీదులపట్టి పంపెదము. కాంపిలు బసీనులు ప్యాకెట్టు
ల కి ఖరీదు, రు 6-0-0

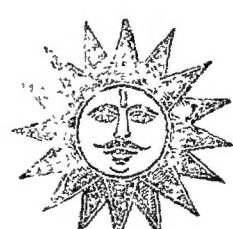
మానేజరు:— ఆంధ్రహాజీరీమిల్సు,

(1458)

తెజనాడు, మహిషంపేట.

కుంకుమపువ్వు

కుంకుమపువ్వు

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమ
పువ్వు మానద దొరకును. కొనువారు నూర్య
మార్పును గమనింపుడు.

కరస్పాకెన్ను మొదలగునవి ఇగ్నీషు
వ్రాయవలయును:— 1490

ఎస్. నాగాయణ శి కంపెనీ,
21, హమం వీధి, బొంబాయి.